

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

—●—
29'uncu Toplantı
12 Şubat 2020 Çarşamba
—●—

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A)KANUN TEKLİFLERİ

1.- Bankacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2596)

III.- AÇIKLAMALAR

1.-Ankara Milletvekili Bülent Kuşoğlu'nun, (2/2596) esas numaralı Kanun Teklifi'nde BDDK'yle ilgili maddelerin çoğunun, getirilmesi gereken çok önemli maddeler olduğuna ilişkin açıklaması

2.- Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın, (2/2596) esas numaralı Kanun Teklifi'nin etki analizi gelinceye kadar görüşmelerin durdurulmasını, Türkiye Bankalar Birliğinin 26 sayfalık raporunu ve Varlık Fonu Genel Müdürünün görüşmelere katılmasını istirham ettiğine ilişkin açıklaması

3.- Ankara Milletvekili Durmuş Yılmaz'ın, banka genel müdürlerinin istifalarına ve el yordamıyla kanun geçirildiğine, kanun teklifiyle getirilen ilave yükleri bilmediklerine ilişkin açıklaması

4.- İstanbul Milletvekili Erol Katırcıoğlu'nun, (2/2596) esas numaralı Kanun Teklifi'nin önemli bir kanun teklifi olduğuna ve aceleye getirilmesini

doğru bulmadıklarına ilişkin açıklaması

5.- Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir'in, (2/2596) esas numaralı Kanun Teklifi'yle ilgili olarak konunun uzmanlarının verdikleri bilgilerden istifade ettiklerine ve Ankara Milletvekili Durmuş Yılmaz'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

6.- İzmir Milletvekili Kamil Okyay Sındır'ın, Manisa Milletvekili Uğur Aydemir'in (2/2596) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 31'inci ve 34'üncü maddeleri üzerinde yaptığı konuşmasında geçen Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'le ilgili ifadelerine ilişkin açıklaması

7.- Manisa Milletvekili Uğur Aydemir'in, İzmir Milletvekili Kamil Okyay Sındır'ın yaptığı açıklamasında geçen bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

8.- Ankara Milletvekili Bülent Kuşoğlu'nun, değerli konut vergisiyle ilgili bir maddenin Genel Kuruldan geçtiğine ve bu konuda Komisyonun ve milletvekillerinin haberinin olmadığına ilişkin açıklaması

9.- Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın, değerli konut vergisiyle ilgili Genel Kuruldan geçen maddeye grup olarak imza atmadıklarına ilişkin açıklaması

IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Lütfi Elvan'ın, (2/2596) esas numaralı Kanun Teklifi'yle ilgili olarak milletvekillerinin yaptıkları açıklamalarda geçen bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

2.- Komisyon Başkanı Lütfi Elvan'ın, Komisyonunda görüşmelerde rencide edici ifadelerin kullanılmaması gerektiğine ve belli bir seviyede çalışmaların yürütülebileceğine inandığına ilişkin açıklaması

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

29'uncu Toplantı

12 Şubat 2020 Çarşamba

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu saat 10.40'ta açılarak iki oturum yaptı.

Ankara Milletvekili Bülent Kuşoğlu,

(2/2596) esas numaralı Kanun Teklifi'nde BDDK'yle ilgili maddelerin çoğunun, getirilmesi gereken çok önemli maddeler olduğuna,

Değerli konut vergisiyle ilgili bir maddenin Genel Kuruldan geçtiğine ve bu konuda Komisyonun ve milletvekillerinin haberinin olmadığına;

Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan,

(2/2596) esas numaralı Kanun Teklifi'nin etki analizi gelinceye kadar görüşmelerin durdurulmasını, Türkiye Bankalar Birliğinin 26 sayfalık raporunu ve Varlık Fonu Genel Müdürünün görüşmelere katılmasını istirham ettiğine,

Değerli konut vergisiyle ilgili Genel Kuruldan geçen maddeye grup olarak imza atmadıklarına;

Ankara Milletvekili Durmuş Yılmaz, banka genel müdürlerinin istifalarına ve el yordamıyla kanun geçirildiğine, kanun teklifiyle getirilen ilave yükleri bilmediklerine,

İstanbul Milletvekili Erol Katırcıoğlu, (2/2596) esas numaralı Kanun Teklifi'nin önemli bir kanun teklifi olduğuna ve aceleye getirilmesini doğru bulmadıklarına,

Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir, (2/2596) esas numaralı Kanun Teklifi'yle ilgili olarak konunun uzmanlarının verdikleri bilgilerden istifade ettiklerine ve Ankara Milletvekili Durmuş Yılmaz'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İzmir Milletvekili Kamil Okyay Sındır, Manisa Milletvekili Uğur Aydemir'in (2/2596) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 31'inci ve 34'üncü maddeleri üzerinde yaptığı konuşmasında geçen Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'le ilgili ifadelerine,

Manisa Milletvekili Uğur Aydemir, İzmir Milletvekili Kamil Okyay Sındır'ın yaptığı açıklamasında geçen bazı ifadelerine,

İlişkin açıklamada bulundu.

Komisyon Başkanı Lütfi Elvan,

(2/2596) esas numaralı Kanun Teklifi'yle ilgili olarak milletvekillerinin yaptıkları açıklamalarda geçen bazı ifadelerine,

Komisyonunda görüşmelerde rencide edici ifadelerin kullanılmaması gerektiğine ve belli bir seviyede çalışmaların yürütülebileceğine inandığına,

İlişkin açıklamada bulundu.

Bankacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin (2/2596) görüşmeleri tamamlanarak kabul edildi.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından 17.26'da toplantıya son verildi.

12 Şubat 2020 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 10.40

BAŞKAN: Lütfi ELVAN (Mersin)

BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Şirin ÜNAL (İstanbul)

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Komisyonumuzun saygıdeğer üyeleri, sayın teklif sahipleri, kamu kurum ve kuruluşlarımızın kıymetli bürokratları, basınımızın değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Komisyonumuzun 29’uncu Birleşimini açıyorum.

Gündemimizde (2/2596) esas sayılı Aydın Milletvekili Mustafa Savaş ile 88 milletvekilinin Bankacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi bulunmaktadır.

II.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A)KANUN TEKLİFLERİ

1.- Bankacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2596) ()*

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Görüşmelere kaldığımız yerden devam ediyoruz.

10’uncu maddeyi okutuyorum...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, ben usul hakkında söz alabilir miyim?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ben de usulle ilgili söz istiyorum.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Buyurunuz Sayın Kuşoğlu.

III.- AÇIKLAMALAR

1.-Ankara Milletvekili Bülent Kuşoğlu’nun, (2/2596) esas numaralı Kanun Teklifi’nde BDDK’yle ilgili maddelerin çoğunun, getirilmesi gereken çok önemli maddeler olduğuna ilişkin açıklaması

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; Varlık Fonuyla ilgili dünkü maddeden sonra bizim için BDDK’yle ilgili olan maddeler bitti. Neden bitti? Değerli arkadaşlarım, İsmail Bey, siz doktorsunuz; dün çıkardığımız, buradan geçen kanunla şöyle bir şey yaptık: Hazine, biliyorsunuz, borçlanmanın limiti vardır, Hazine belli bir limitle borçlanır ama Hazine gibi bir varlığa sahip olan, kamu kuruluşlarını bünyesinde barındıran Varlık Fonunda hiçbir limit yok. Hazine adına değil ama devlet adına borçlanabilir, sonuçta o borç Hazineye kalabilir. Sizin mesleğinizde, işte, efendim, “Sağ tarafından alınan kanda kolesterol oranı dikkate alınır, sol tarafından alınan kanda hiçbir şeye dikkat edilmez.” gibi bir şey ya da yol yapıyoruz Ankara-İzmir’e, “Çift yol yapalım, 2 tane olsun.” gibi bir şey bu, yaptığımız iş böyle bir şey. Hem bir taraftan 4749’la Hazinenin, devletin borçlanmasına bir sınır getirmişiz, öbür taraftan devletin hiçbir şekilde sınır olmaksızın borçlanabilmesiyle ilgili dün bir kanun getirdik. Yani yaptığımız iş bu kadar önemli, bu kadar sıkıntılı; bunu görmemiz, anlamamız lazım.

*

(2/2596) esas numaralı Kanun Teklifi Komisyonun 11/2/2020 tarihli 28’inci Toplantı tutanağına eklidir.

Dolayısıyla Sayın Başkan, bizim için hakikaten BDDK'yle ilgili maddelerin çoğu gerçekten getirilmesi gereken maddelerdi ama çok önemliydi bu. Devamıyla ilgili benim söyleyeceğim bir söz yok SPK'ye kadar.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Paylan...

2.- Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın, (2/2596) esas numaralı Kanun Teklifi'nin etki analizi gelinceye kadar görüşmelerin durdurulmasını, Türkiye Bankalar Birliğinin 26 sayfalık raporunu ve Varlık Fonu Genel Müdürünün görüşmelere katılmasını istirham ettiğine ilişkin açıklaması

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Herkese günaydın.

Sayın Başkan, çünkü görüşmelerde taleplerimiz vardı, biliyorsunuz, usul üzerine. Bütün bu taleplerimiz de -siz de biliyorsunuz ki- yasama kalitesinin daha üst düzeyde olması, bilginin net bir şekilde bize aktarılması ve daha etkin bir yasama için.

Sayın Başkan, şu anda görüşmeleri başlattınız, hâlâ benim masamda bir etki analizi yok. Etki analizi dediğimiz de yalnızca bütçe etkisi anlamında değildir, biliyorsunuz, bunun sektöre etkisi, vatandaşlarımıza etkisi, Türkiye'nin büyümesine etkisi, pek çok anlamda etki olabilir. Bu konuda dün maalesef teklif sahibi arkadaşımızdan, Sayın Savaş'tan tatmin edici bilgiler de alamadık. Yani “Bu konuda bende bir bilgi yok.” diye dahi tutanaklara geçti bu, kalkınma bankalarıyla ilgili bir ifadede. Şimdi...

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Kalkınma bankaları ve yatırım bankalarıyla ilgili bilgi verdim, bunlarla ilgili bir etki analiziyle ilgili bilgi olmadığını söyledim. Tutanaklara geçsin lütfen.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tamam, etki analiziyle ilgili bilgi olmaması demek yalnızca...

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Ne bilgi verdiniz ki biz anlamadık, ne bilgi verdiniz?

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Kalkınma ve yatırım bankalarıyla ilgili...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Şöyle oldu Sayın Başkan: Biliyorsunuz, Sayın Savaş kanunu okudu bize zaten, yani kanunu ve gerekçesini okudu orada. Ama “etki analizi” dediğimiz yani “Bu sektöre şöyle bir faydası olacak, şöyle büyütecek, bütçeye de şu etkisi olacak.” gibi bir bilgi vermedi. Yani bu anlamda doyurucu bilgilere ihtiyacımız var. Bu çerçevede sizden istirhamım, bu bilgiler sizde, öncelikle Başkanlık Divanında, sonra bizde oluncaya kadar bu görüşmeleri durdurmanız. Bunu değerlendirmenizi istirham ediyorum.

Diğer bir mesele: Dün mesela Bankalar Birliği -yine burada sanıyorum değerli arkadaşlarımız- 26 sayfalık bir değerlendirmeden bahsetti. Yani bu değerlendirmeyi de Sayın Savaş'la paylaştığını söyledi. Sayın Savaş, sizle mi paylaştığını söyledi, BDDK'yle mi, onu bilmiyorum. Sizinle paylaştı sanıyorum 26 sayfalık değerlendirmesini. Öyle mi demişti?

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Yok. Ne söylemişti? Tutanaklara bakın.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – 26 sayfalık bir değerlendirmeyi sizinle mi paylaştı?

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Hayır, bizimle paylaşılmadı.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – 26 maddelik...

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – BDDK'yle...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – BDDK'yle paylaştığını söyledi. Ama bakın...

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Lütfen iyi hatırlayalım Sayın Paylan ya, lütfen.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yani siz görmediniz o değerlendirmeyi öyle mi?

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Hayır, ben Ekrem Bey’le konuştum sadece, o kadar.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ha, telefonla konuştunuz.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Evet, onu söyledim ben de.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ha, tamam. Ama bu işlerin telefonla görüşmekten ziyade bence yazılı raporlarla olması gerekir ve bu raporlarda...

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – O benim görevim değil yani.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama teklif sahibi sizsiniz Sayın Savaş.

Bu değerlendirmeler de yazılı olarak alınır bence. Yazılı değerlendirmeler paylaşılr çünkü yasayı bizler çıkaracağız, bizlerin bu konuda bilgileneşmesi çok önemlidir. Bizler bilgileneşim ki Bankalar Birliğinin görüşlerini alalım, önceden dersimizi çalışalım; burada belki çok daha hızlı yasalar geçebilir veya itirazlarımızı beraber ortaklaştırabiliriz. Bu anlamda, bu değerlendirme de henüz benim masamda yok. Dün talep etmiştim sizden, biliyorsunuz.

Diğer bir mesele: Sayın Başkan, bu, subjektif ifadelerle ilgili, maalesef, dün Komisyonumuzu ikna edici değerlendirmeler yapılmadığını düşünüyorum. Yani bu “bankaların sistemik riskini yaratacak” veya “yanıltıcı işlem” “manipölasyon” gibi ifadelerle ilgili net bir çerçeve sunamadığımızı, suçun ne olduğunu tanımlayamadığımızı düşünüyorum. Bu çerçevede, ben sizden bu anlamda da tekrar bir değerlendirme yapmanızı istirham ediyorum.

Sayın Başkan, dün Varlık Fonu buradaydı, bilmiyorum bugün de gelecek mi Varlık Fonu?

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Hayır.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Gelmeyecek. Onu ilgilendiren madde geçti diye düşününüz. Ama bakın, onu da söyleyeceğim...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – İlerleyen maddelerde proje finansmanı ile ilgili maddeler var biliyorsunuz. Bu torbadaki dünkü, Varlık Fonu ile ilgili geçen madde -borçlanma limitsizliği yani borçlanma limiti olmaması- ile proje finansmanı ile ilgili maddenin doğrudan Varlık Fonu ile ilgili olduğunu düşünüyorum ve bunun da doğrudan Kanal İstanbul Projesi’yle ilgili olduğunu düşünüyorum. Bu çerçevede Varlık Fonu Genel Müdürümüzün bugün de bu görüşmelerde olmasını ve bununla ilgili olup olmadığı ile ilgili bizim sorularımıza bir şekilde kendi bilgisi dâhilinde cevap vermesini sizden istirham ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, değerli arkadaşlar, söz vereceğim diğer arkadaşlara da.

Buyurun Sayın Yılmaz, sizin söz talebiniz var.

3.- Ankara Milletvekili Durmuş Yılmaz’ın, banka genel müdürlerinin istifalarına ve el yordamıyla kanun geçirildiğine, kanun teklifiyle getirilen ilave yükleri bilmediklerine ilişkin açıklaması

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Ben de şunu söylemek istiyorum: Şimdi, biz muhalefet olarak biraz gerçekçi olalım. Şu andaki atmosferi dikkate aldığımızda Başkanının bir kamu bankası genel müdürü olduğu Bankalar Birliğinden bu yasayla ilgili doğru dürüst bir görüşün gelmesinin mümkün olmadığını kabul edelim. Yani onların üzerinde çok büyük baskı var. Dolayısıyla, biz bunu kabul edelim yani el yordamıyla kanun geçirdiğimizi kabul edelim, bu iş böyle yürüyor.

BDDK Başkanı burada; dün de söyledim, bugün de söylüyorum, eğer yanlışsa bunu düzeltin: Şu anda 11 banka genel müdürü baskı yoluyla istifa ettirildi ve işinden ayrıldı. Yani böyle bir ortamda bankacılık sisteminin sahipleri bu kanunda hiçbir yeri olumsuz görmeyebilirler, amenna, bir şey yok fakat varsa bir olumsuzluk, bunu söyleyecek cesaretleri yok. Bu ülkede, bu sistemde telefonla genel müdür istifa ettirilebiliyorsa buraya olumlu bir şey gelmesini beklememek lazım.

Bir şeyin daha kayda geçmesini istiyorum. Merkezî hükûmetinin borcunun milli gelire oranı yüzde 32 olan bir ülkede, bir ekonomide risk priminin, CDS oranının bu kadar yüksek olması mümkün değil. Dünya âlem biliyor ki Türkiye'nin şu andaki resmî rakamı olan yüzde 32 gerçek rakam değil. “Bu ülkede mali alan var mıdır? Kamu maliyesi ekonomiyi canlandırmak için genişlemeci bir maliye politikası uygulayabilir mi?” diye bir soru sorulduğunda, oran yüzde 32’ye cevap bir noktada “Evet.” olabilir ama bu yüzde 32’nin doğru olduğunu bilmiyoruz. Dünya âlem bunu biliyor ama biz bilmiyoruz. KÖİ’lerden bizim ne kadar koşullu yükümlülüğümüz olduğunu bilmiyoruz. Biraz önce Sayın Kuşoğlu da söyledi, ilave bir sürü yük geliyor; biz bilmiyorum ama dış âlem bunu biliyor, onun için de CDS oranları bunun için yüksek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – 500’den 250’ye geldi, yüzde 50 düştü, doğru ama öbürünkünden de 250’den 70’e düştü, 40’a düştü, 50’ye düştü. Bu niye söylenmiyor? Dolayısıyla, el yordamıyla kanun yapıyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Sayın Katırcıoğlu...

4.- İstanbul Milletvekili Erol Katırcıoğlu’nun, (2/2596) esas numaralı Kanun Teklifi’nin önemli bir kanun teklifi olduğuna ve aceleyle getirilmesini doğru bulmadıklarına ilişkin açıklaması

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Doğrusu, dün de ifade etmeye çalışmıştım, sayın milletvekilimiz de kendisi de konuşmasında söyledi “Aşağı yukarı bir ay çalıştık.” dedi ki bence bir ay çalışma gerçek süre değil, onun öncesinde bunu hazırlayan bürokratların da daha uzun süreli çalışmaları var. Şimdi, arkadaşlar, insaf. Yani bir günlük bir zaman diliminde bize bu maddeler geldi. Şimdi, konuştuğumuz konu, bankacılık sektörüyle ilgili yani ekonominin en önemli kurumuyla ilgili olarak bir düzenleme yapacağız ve biz bunu ancak bir gün okuyabildik. Yani doğrusunu isterseniz, ben bankacı değilim ama bir iktisatçı olarak bakıyorum, bu maddelerin birbirleriyle ilişkileri, mevcut yapıyla ilişkileri, üzerinde düşünülmesi ve konuşulması gereken birçok konu içeriyor ama biz bunu bir günde nasıl konuşabiliriz? Yani dün mesela bir tartışma oldu, o tartışmada o maddenin yorumlanmasıyla ilgili olarak özellikle analistlerin yani banka analistlerinin bankalarla ilgili rapor yazma inisiyatiflerini yok edebilme ihtimalinden söz ettik. Mesela bu bir paranteze alınabilirdi yani “Bunlar hariç.” denilebilirdi. Mesela bununla ilgili de bir şey duymadım ben. Dolayısıyla da ben bu sürecin, zaten genel olarak buradaki yasa yapma sürecinin sağlıksız olduğuna inanıyorum, İç Tüzük’ün de bu bakımdan değiştirilmesi gerektiğine inanan bir insanım ama özellikle bu kanun gibi önemli bir kanunun bu kadar aceleyle getirilmesini doğru bulmuyorum. Ne yapılabilir? Birlikte konuşalım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın İbrahim Aydemir, buyurun.

5.- Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir'in, (2/2596) esas numaralı Kanun Teklifi'yle ilgili olarak konunun uzmanlarının verdikleri bilgilerden istifade ettiklerine ve Ankara Milletvekili Durmuş Yılmaz'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Başkanım, teşekkür ediyorum.

Ben de herkese saygı sunuyorum.

Şimdi, nezaketten daha letafet ifade eden bir başka şey olmaz diye düşünüyorum. Burada dünden beri bu kanunu görüşüyoruz ve hakikaten nitelikli arkadaşlarımızın anlatımlarından, aktarımlarından istifade ediyoruz. Çok teknik bir mevzu, dolayısıyla mütehassıs olanlar, uzmanı olanlar hakikaten donatıcı bilgiler verdiler, istifade ettik. Ancak, biraz önce Durmuş Bey'in ifadeleri hakikaten kıran, üzen ifadeler. Böyle olur mu? Yani sözüm ona bürokratları koruyor gibi görünüp, öyle bir şemsiye açıp ama ardında onlara nakısa yüklemek ne kadar ayıp bir şey. Yani kim baskıyla istifa etmiş? Bu bilgi size nereden gelmiş? “Ben baskıyla istifa ettim.” diyen mi var? Böyle bir şey olabilir mi?

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Başkan burada, o zaman inkâr etsin, “11 genel müdür istifa ettirilmedi.” desin.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Hayır, efendim...

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Bu riyakârlıktan vazgeçin artık!

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Baskıyla istifa diye bir şey yok. Olur mu öyle bir şey ya!

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Bakın, sözümü geri de almıyorum. Bu riyakârlıktan vazgeçin!

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Lütfen, Sayın Yılmaz...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Şimdi, bir defa, riyakârlık size ait. Ya, böyle bir şey olur mu ya! Ne kadar ayıp bir şey ya!

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Bu riyakârlıktan vazgeçin. Piyasa bunu biliyor.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Lütfen, Sayın Aydemir... Sayın Yılmaz...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – İsmail Hocam, değerli hocam...

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Şahısların üzerine konuşmayın.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bir defa, başlarken bir şey söyledim, kibar olmak lazım, ince...

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Ama riyakârlıklarınız çok.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ne demek riyakâr! Riyakâr, bizatihi kendisi.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – “Riyakâr” demesi çok yanlış. Ayıp ya!

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Lütfen...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ayıp bir şey!

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Riyakârlık...

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – İbrahim Bey... İbrahim Bey...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Sizin yaptığınız riyakârlık. Bak, burada insanlardan istifade ediyoruz. Ayıp bir şey ya! Böyle bir şey olur mu!

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – İbrahim Bey, kanun teklifinin sahibi var, burada, dili var, kendisi konuşabilir ya!

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ben de burada milletvekiliyim, ben de konuşacağım. Burada bürokratların size cevap verme durumu söz konusu değil. Dünden beri görüyorum ben, insanlara hakarete varan ifadeler kullanıyor. Ayıp bir şey ya! Böyle bir şey olur mu!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Hakaret falan değil, biz oradan cevap bekliyoruz.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Biz buradan arkadaşlarımızın anlatımından, aktarımından istifade ediyoruz.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Kamuoyu bu cevabı bekliyor, ben de kamuoyu adına bu soruyu soruyorum ve cevabı bekliyorum, kusura bakmayın.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Siz ön yargılı olduğunuz için AK PARTİ'ye karşı düşmanlık beslediğiniz için oradan ne gelirse gelsin, doğru olana bile “Yanlış.” diyorsunuz. Böyle bir şey olur mu!

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – AK PARTİ'yle ne alakası var?

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – O sizin takıntınız, ben burada kamunun hakkını savunuyorum ve ben bunun için buradayım.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – İsmail Hocam, bakın, dün kendisi söylüyor, diyor ki: “Bu madde doğru bir maddedir ama karşıyız.” Böyle bir şey olur mu ya!

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Hayır, öyle demedim. Bak, bir dakika...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Siz söylemediniz, o söyledi, sizin haberiniz yok. Aynen ifade bu, ona ait. Böyle bir şey olur mu? Ben şunu söylüyorum...

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Olur. Hukukun düzgün işlediği bir yerde bu kanun maddesinden sorun çıkmaz ama hukuk işlemiyor.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Lütfen, Sayın Yılmaz...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – O, sizin kafanızdaki hukuk arkadaşım.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Evet, benim kafamdaki hukuk, senin kafandaki hukuk değil, doğru.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Lütfen, Sayın Yılmaz, sakın olun.

Sayın Aydemir, tamam, teşekkür ediyorum.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Öteden beri bireysel kin ve nefretle... Olur mu böyle bir şey ya!

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Lütfen, arkadaşlar, tamam...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Teknik mevzuları görüşüyoruz, insanlara yönelmeniz ayıptır.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teknik değil, insanlar intihar ediyor.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ne intiharıymış? Kim intihar etmiş? Neden intihar etmiş?

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Sayın Aydemir...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kaynaklar bir yere gidiyor, insanlar intihar ediyorlar.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Yok böyle bir şey! İşiniz gücünüz propaganda yapmak burada ya! Böyle şey olmaz ya!

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – İnsanların intiharı teknik değil. Biz tercihlerde bulunuyoruz.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Sayın Paylan, lütfen... Sayın Aydemir...

IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Lütfi Elvan'ın, (2/2596) esas numaralı Kanun Teklifi'yle ilgili olarak milletvekillerinin yaptıkları açıklamalarda geçen bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Evet, değerli arkadaşlar, bu etki analizi konusu yine bugün gündeme getirildi. Bununla ilgili dün zaten detaylı bir açıklama yaptım. Özellikle kanun tekliflerine yönelik Mecliste de bir düzenlemenin yapıldığını, yapılması gerektiğini ifade etmiştim.

İkinci husus: Bu, Bankalar Birliğiyle ilgili bir rapor olduğu ifade edildi. Öncelikle şunu ifade edeyim: Tabii ki Plan ve Bütçe Komisyonunun her bir üyesi, buraya gelen sivil toplum kuruluşlarının görüşlerini alacak; onlara söz vereceğiz, görüşlerini, düşüncelerini aktaracaklar. Dün sizin bu talebinizden sonra ben Bankalar Birliği yöneticileriyle görüştim. Bana ifade ettikleri husus şu: “Biz oraya temsilcimizi gönderdik. Temsilcimiz maddelere yönelik gerekli açıklamaları yapacak.” şeklinde. Bir rapor olup olmadığını sordum, bize yani özellikle bana sunulduğu ifade edilmişti. Bankalar Birliğinin bana söylediği sadece şu: “Böyle bir şey söz konusu değil.” Yani bana aktarılan herhangi bir rapor olmadığını da ifade ettim. “Dolayısıyla bizim böyle bir rapor sunma gibi bir şeyimiz yok ancak görüşümüzü, Bankalar Birliğinin görüşünü ilgili arkadaşlar ifade edecek.” şeklinde bir ifade kullanıldı.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Özur dilerim Sayın Başkan, Bankalar Birliğinin bu kanun teklifiyle, bu düzenlemeyle ilgili yazılı bir değerlendirmesi yok mu?

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Şimdi, değerli arkadaşlar, bana ulaşan herhangi bir şey yok. Ben de sordum, bana söyledikleri şey şu: “Bankalar Birliği olarak bizim yetkililerimiz orada, görüşlerini orada ifade edecekler.” şeklinde.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – BDDK'ye ulaşan belge nedir?

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – İkinci bir husus şu değerli arkadaşlar: Bir kere bizim, burada, Plan ve Bütçe Komisyonu olarak sivil toplum kuruluşlarından yazılı, resmî görüş alma gibi bir zorunluluğumuz yok yani bugüne kadar da böyle bir uygulama söz konusu olmadı. Elbette biz, buraya gelen sivil toplum kuruluşlarımızın görüşlerini, düşüncelerini almakla yükümlüyüz. Onları alacağız ama illaki efendim resmî, yazılı bir görüş şeklinde bugüne kadar bizim uygulamamız yok.

Bunu ifade edeyim ve teşekkür ediyorum.

Varlık Fonuna yönelik, Varlık Fonuyla ilgili dün Genel Müdür arkadaşımız geldi, İstanbul'dan geldi kendisi ve zaten kendi konusuyla ilgili düşüncelerini de burada aktardı. Dolayısıyla proje finansmanı hususu doğrudan Varlık Fonunu ilgilendiren bir mesele olmadığı için ben kendisine “Siz gidebilirsiniz.” şeklinde bir ifade de kullandım.

Sayın Paylan buyurun lütfen.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

2.- Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın, (2/2596) esas numaralı Kanun Teklifi'nin etki analizi gelinceye kadar görüşmelerin durdurulmasını, Türkiye Bankalar Birliğinin 26 sayfalık raporunu ve Varlık Fonu Genel Müdürünün görüşmelere katılmasını istirham ettiğine ilişkin açıklaması (Devam)

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, sonuç olarak bir torba yasa görüşüyoruz ve ilgili kurumların yetkilileri konuları bittikçe gidebilir tabii ki ama ben bu konuda ısrarcıyım, onları da ilgilendirdiğini düşünüyorum ve çağırmanızı istirham ediyorum; bu, bir.

Diğer mesele Sayın Başkan, etki analizi olmadan görüşmelere devam etmeyi mi öngörüyorsunuz? Tam ifadenizi anlayamadım.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Devam edeceğiz efendim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkanım, bakın, geçen dönem de Sayın Süreyya Bey’e hep önermiştik bu konuyu ve bir süre sonra Süreyya Bey bir noktada bir baskı yapmıştı ve etki analizi gelmeye başlamıştı. Yani sizden istirhamım, Başkanımız olarak, bir noktada, bir torbayı durdurmanız yani “Arkadaş, etki analizi olmadan ben gündeme alamam.” demeniz. O tavrı bir kere gösterseniz emin olun, bir daha buraya etki analizi olmadan torba gelmez. “Emin olun.” diyorum bakın. Bu gücünüz var, ben eminim, siz bu ülkede Bakanlık yapmış çok önemli bir siyasetçisiniz. Lütfen bir kere bu tavrı gösterin deyin ki: “Arkadaş, cuma günü verdim. Bir hafta beklesin, öbür hafta görüşelim. Etki analizi olmadan ben gündeme almıyorum.” diye Mustafa Savaş Bey’e ve Hükûmete söyleyin. Bakın nasıl, etki analizi tıkr tıkr geliyor, üç günde gelir. Ama bu tavrı göstermedikçe yol oluyor. Suimisal maalesef misal oluyor, emsal oluyor ve devam ediyor.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Teşekkür ederim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Sayın Başkanım, diğer mesele şu: Bakın dün -tutanaklarda var- Bankalar Birliği temsilcimiz aynen şunu söyledi: “Bizim cuma günü elimize geçti, üyelerimize gönderdik. Onların görüşlerinin bir bölümünü topladık; dün -pazartesi günü için söyledi sanıyorum- altı saatlik bir toplantı yaptık katılan üyelerle ve bu toplantının sonucunda 26 maddelik görüşümüzü BDDK’ye ilettik”. Bakın, aynen böyle, tutanaklarda var. BDDK Başkanımız da “Bu görüşler bende.” diyor, az önce kafa salladığına gördüm. Şimdi BDDK...

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Zaten bu çalışmaların hepsinde görüş alıyoruz, yapıyoruz zaten.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tamam, sorun yok. Şimdi şunu söyleyeceğim: BDDK Başkanımız da olan görüş neden bu millet...

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN - Arkadaşlar, Sayın Paylan ben yazılı görüş almak zorunda değilim, bunu açıkça söyleyeyim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Değilsiniz, ayrı da ben talep ediyorum.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN - Dolayısıyla şu STK’nin yazılı görüşü gelsin gibi bir usul de yok burada. Ne zaman böyle bir usul uyguladık?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkanım, söylüyorum, talep ediyorum. Bakın, ben, bu Komisyonun bir üyesi olarak talepte bulunuyorum sizden.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN - Ben de sizin talebiniz üzerine konuştum yani sizden hemen sonra gittim, gece aradım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, talep olarak şunu söylüyorum: Şu anda BDDK’nin elinde olan, yanında olan görüş -bakın, o masada var o görüş, ben bu yasa teklifine onay verecek olan vekillerden birisiyim, bütün arkadaşlarımız öyle- benim elimde yok.

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Yok şu anda.

BAŞKAN – “Yok.” diyor kendisi.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Var efendim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Nasıl, mailinizde yok mu?

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Masamda yok şu anda.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Neyle geldi, faksla mı geldi bu?

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Şimdi, arkadaşlar, mesele şu: Şimdi, neticede arkadaşlarımız burada, her bir maddeye yönelik onların görüşlerini alacağız.

Teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yani neyi saklıyoruz ya!

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Bir şeyden mi çekiniliyor, ben onu anlamadım.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Size vermek zorunda değil.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Lütfen Sayın Çelebi...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Neden çekiniyoruz anlamadım, görüş yani görüş.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Yani siz şunu söylüyorsunuz: Başkana burada baskı yapıyorsunuz, diyorsunuz ki: “Bu kanunu durdurun.” “Garö Paylan olarak, Diyarbakır Vekili olarak ben bu Hükûmete sözümü geçirdim, durdurdum.”

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Estağfurullah, öyle değil. Hepimiz bu Komisyonun eşit üyeleriyiz.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Siz bunu yapıyorsunuz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Eşit üyeleriz, daha nitelikli görüşmeler olsun diye bunu yapıyoruz.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Bu Meclisin çalışmasına müsaade edin kardeşim ya!

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Lütfen arkadaşlar, lütfen...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Burada muhalefetsiniz, anlıyoruz, bir şey demiyoruz ama böyle olmaz ki!

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Arkadaşlar, teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya, varsa versinler Başkanım.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Yani resmen taciz ediyor bürokratları, böyle bir şey olur mu ya! Her gün aynı şeyleri dinliyoruz ya!

II.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER (Devam)

A)KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Bankacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2596) (Devam)

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – 10’uncu maddeyi okutuyorum efendim.

MADDE 10- 5411 sayılı Kanunun 73 üncü maddesinin üçüncü fıkrasına ikinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümleler ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Bankacılık faaliyetlerine özgü olarak bankalarla müşteri ilişkisi kurulduktan sonra oluşan gerçek ve tüzel kişilere ait veriler, müşteri sırrı haline gelir. Diğer kanunların emredici hükümleri saklı kalmak kaydıyla, müşteri sırrı niteliğindeki bilgiler, bu maddede belirtilen sır saklama yükümlülüğünden istisna tutulan haller haricinde, 24/3/2016 ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu uyarınca müşterinin açık rızası alınsa bile, kendisinden gelen bir talep ya da talimat olmaksızın yurtiçindeki ve yurtdışındaki üçüncü kişilerle paylaşamaz ve bunlara aktarılamaz. Kurul ekonomik güvenliğe ilişkin yapacağı değerlendirme neticesinde, müşteri sırrı ya da banka sırrı niteliğinde olan her türlü verinin, yurtdışındaki üçüncü kişilerle paylaşılmasını ya da bunlara aktarılmasını yasaklamaya, ayrıca bankaların faaliyetlerini yürütmeye kullandıkları bilgi sistemleri ve bunların yedeklerinin yurtiçinde bulundurulması hususunda karar almaya yetkilidir. Bu maddede belirtilen sır saklama

yükümlülüğünden istisna tutulan hallerde yapılacak paylaşımlar da dâhil olmak üzere, müşteri sırrı ve banka sırrı niteliğindeki bilgiler, sadece belirtilen amaçlarla sınırlı olmak ve ölçülülük ilkesine uygun olarak bu amaçların gerektirdiği kadar veriyi içermek kaydıyla paylaşılabilir.”

“Sır niteliğindeki bilgilerin, üçüncü ve dördüncü fıkralar uyarınca yapılacak paylaşım ve aktarımlarına ilişkin kapsam, şekil, usul ve esasları belirlemeye veya bunlara ilişkin sınırlamalar getirmeye Kurul yetkilidir.”

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Sayın Savaş, buyurunuz.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Bu düzenleme “müşteri sırrı” tanımını biz netleştiriyoruz. Bir de Kişisel Verilerin Korunması Kanunu’yla ilgili düzenlemeyle müşteri sırrını uyumlu hâle getiriyoruz.

Ayrıca, bankacılık sistem ve verilerinin yurt içinde bulundurulması konusunda düzenleyici otoriteye yetki veriliyor burada.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Savaş, neden böyle bir maddeye ihtiyaç duyduğunuzu bence söylemediniz. Tamam, siz şöyle açıklama yapıyorsunuz, diyorsunuz ki: “Şöyle yapıyor bu madde.” Ama bir yasa gerekçesi vardır, denir ki: “Biz şöyle bir sıkıntı gördük bu sır saklama meselesiyle ilgili, şundan dolayı...” “Yani birtakım sorunlar yaşanıyor bu sır saklama meselesiyle ilgili, şundan dolayı da böyle bir yasa düzenlemesi yapmaya gerek gördüm.” deyin.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Gerekçeyi okudunuz mu?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya, okudum.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – E, o zaman...

SELİN SAYEK BÖKE (İzmir) – Hiçbir şey anlaşılmıyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bakın, mesele şu, siz şunu söylersiniz, yasalar şöyle oluşur...

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Bir dakika Sayın Paylan, söz vereceğim tekrar.

BDDK Başkanımıza bir söz verelim, belki biraz daha detay bir açıklama alabiliriz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yani sıkıntı ne, ne oldu da böyle bir yasaya gerekçe oldu?

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Buyurun Sayın Başkan.

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Şimdi, daha önceki kanunda, müşteri sırrının ne olduğu konusunda tanımında bir problem vardı. Bunun açık hâle getirilmesi istendi. Bu Kişisel Verilerin Korunması Kanunu çerçevesinde de –o kurumdan yetkili arkadaşlar da burada- onlarla beraber yapılan çalışma neticesinde, Türkiye’deki bankacılık sistemindeki kişisel verilerin, bankacılık sistemiyle ilgili verilerin, bankacılık verilerinin yurt dışına aktarılması ve buradaki kişisel verilerin korunmasıyla ilgili burada bazı tanımlamalarda, bazı konularda bunlara genişleme getirildi ve malum, yurt dışı ortaklı bankalarımız var, onların bir kısmı verilerini yurt dışında tutuyorlar, tutmak istiyorlar. Bizim sistemimiz, bizim kanunlarımız birincil ve ikincil sistemlerin Türkiye’de tutulmasını istiyor. Bununla ilgili burada daha önceki kanunda tam belirgin bir ifade olmadığı için de bu bazen sıkıntı yaratıyordu, yurt dışı ortaklı bankaların “Biz işte, merkezimizin bulunduğu yerde verileri depolamak istiyoruz.” gibi ifadeleri oluyordu ve bunun yanında bir de bankalardan sözleşmelerin içerisine veri transferini kolaylaştırıcı maddeler konuluyordu. Bunların ancak izne tabi olarak aktarılabileceği, hangi bilgilerin aktarılabileceği konusunda da Kurulun -tabii, yurt dışına verilen bilgilerde veya yurt içinde de olabilir bu- bu bilgilerin başkalarıyla, üçüncü

kişilerle paylaşmasını esaslara bağlayan bir düzenleme. Olayla ilgisi olmayan yani sizin bilgilerinizi birine vermek veya bankanın bilgilerini başka bir, üçüncü tarafa aktarmak gibi konularda usul ve esaslar getiriliyor burada. Zaten gerekçede de bu, geniş bir şekilde belirtilmiş.

Söyleyeceklerim bu kadar.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Buyurun Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, şimdi, bu yurt dışında talep eden kişi veya kurumlarla ilgili usul ve esaslar getireceksiniz sonuç olarak. Şimdi, benim de burada aklıma şu geliyor: Şimdi, biliyorsunuz, popüler bir davamız var yurt dışında süren, Halkbank davası var. Rıza Sarraf var, yurt dışına kaçtı; efendim, orada itirafçı oldu bir şekilde, kendisi birtakım bilgiler verdi Halkbankla ilgili ve şimdi, banka, Halkbankın müdahil olmasını istiyor bu davaya, Halkbank direnmiyor. Şimdi, bazı bilgiler, belgeler istedi mahkeme Halkbanktan. Bu bilgi, belgeler verildi mi bilmiyoruz. Verilmedi diye biliyorum yani Banka bilgi, belge paylaşımını mahkemeye yaptı, yapmadı. Şimdi, benim aklıma bu yasayla ilgili bu geliyor. Çünkü şöyle diyor bakın: “...açık rızası alınsa bile, kendisinden gelen bir talep ya da talimat olmaksızın yurtiçindeki ve yurtdışındaki üçüncü kişilerle paylaşamaz...” Yani siz, diyelim ki orada itirafçı olan Rıza Sarraf talep etse bile bu bilgileri veya mahkeme talep etse bile -şunu anlıyorum yani- sizin, BDDK’nin rızası olmadan Halkbanktaki bilgi, belgeler Amerika’daki mahkemeye paylaşılacak maddesi olarak görüyorum ben bunu. Yani siz ancak onay verirseniz bilgi, belgeler...

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Hayır, Ceza Kanunu “Diğer kanunların emredici hükümleri saklı kalmak kaydıyla...” diyor orada. Bizimle alakalı bir konudan bahsediyoruz. Eğer bir ceza davası, başka kanunla ilgili başka bir şey varsa ona biz bir şey diyemeyiz. Bu bizim bankacılıkla ilgili bölümden bahsediyoruz, biz bununla ilgili bilgi...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Yani bir mahkeme bilgi, belge isterse sizin Kurulun iznine gerek yok mu?

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Yok, bizimle onun alakası yok. Cümlemin başında zaten diyor: “Diğer kanunlardaki...”

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ben bunu kayda geçirmek istedim, en azından...

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Sayın Böke, buyurunuz.

SELİN SAYEK BÖKE (İzmir) – Yani benzer olabileceği görüşüyle söz alma ihtiyacı duydum çünkü Sayın Paylan’ın söylediği bu konu, benim de maddeyi okuduğumda ilk aklıma gelen şey oldu. Buradan şunun altını çizme ihtiyacı duyuyorum: Bütün mesele bir güven meselesi yani burada yazılının arkasında neyin yattığını açıkça burada ifade etmeyince, etki analizleri de gelmeyince insan ister istemez “Bu maddeyle ne yapılmak isteniyor?” sorusunu çok aşamalı sorma yükümlülüğüne giriyor. Dolayısıyla, bu sorunun içerisinde bence şuna bir yanıt ihtiyacı var: Sözlü açıklamada “Üçüncü partilere, verinin transferine dair bir düzenleme.” dendi, oysaki madde gerekçesinde diyor ki: “ekonomik güvenliğe ilişkin yapacağı değerlendirme...” Burada kimin ekonomik güvenliğinden bahsedildiği açık değil. Dolayısıyla, bu üçüncü parti ile bu ekonomik güvenlik arasındaki ilişkinin açıklanmasını talep ediyorum.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Teşekkür ediyorum.

Söz vereceğim ama başka soru sormak isteyen... Sayın Şener, sizin soru değil, Sayın Tatlıoğlu sizinki de soru değil herhâlde?

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Yok soru değil, ufak bir şey eklemek istiyorum, yalnız bir dosya bekliyorum.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Dosya bekliyorsunuz.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Dosya bekliyorum.

SELİN SAYEK BÖKE (İzmir) – Ben son bir şey ekleyebilir miyim?

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Buyurun Sayın Böke.

SELİN SAYEK BÖKE (İzmir) – Bu yasa “Uluslararası uyum ve standartlarla, ilkelerle uyum” diye ortaya çıktığı için bu yapılan işin mali eylem görev gücünün bize getirdiği yükümlülükler işte, GRECO’ya ilgili yükümlülükler vesaire gibi, benzeri yasalara ve uluslararası sözleşmelere dair etkisini de burada bize bir sunabilirse arkadaş... .

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Buyurun Murat Bey, kendinizi tanıtırız.

BDDK DAİRE BAŞKANI MURAT YÖNAÇ - Sayın milletvekilleri, değerli hazırun; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Efendim, Sayın Böke önemli bir konuyu burada işaret etti. Güven unsuru olması gerektiğinden bahsetti. Sır saklama yükümlülüğünün getirilme sebeplerinin başında bankaların güven kurumları olması geliyor. Dolayısıyla, sır saklama yükümlülüğü ile kişisel verileri koruma ödevini birbirinden ayırtmamız gerekir, bunlar birbirinden farklı kavramlardır. Örneğin, Türk Ceza Kanunu’nun 135 ile 140’ıncı maddeleri arasında düzenlenen kişisel verilerin ifşasıyla ilgili suçlar “Kişilere Karşı Suçlar” kısmı altında “Özel Hayata ve Hayatın Gizli Alanına Karşı Suçlar” olarak düzenlenmişken TCK’nin 239’uncu maddesinde ticari sır, bankacılık sırrı veya müşteri sırrı niteliğindeki bilgi, belgelerin açıklanması suçu “Topluma Karşı Suçlar” altında, “Ekonomi, Sanayi ve Ticarete İlişkin Suçlar” bölümü altında düzenlenmiştir. Dolayısıyla, burada kanun koyucu sadece bireysel bir menfaatin yani şahsi bir menfaatin olmadığını, bankacılık sektörünün güvenilirliğini ve itibarını ilgilendiren toplumsal bir menfaat olduğunu da ortaya koymuştur.

Şimdi, bizim bu düzenlemeyi yapmamızın asıl amacı: Biliyorsunuz, 2016 yılında 6698 sayılı Kanun yürürlüğe girdi ve bu kanun, özellikle yurt içinde ve yurt dışında kişisel verilerin paylaşılması konusunda diğer kanunlardaki hükümlerin de geçerli olacağına dair atıfta bulunuyor. Ancak bizim kanunumuzda bununla ilgili özel bir hüküm yok. Müşteri sırrıyla ilgili de daha önce yapılmış bir tanımlama da bulunmadığı için, gerçek kişilere ait sır kapsamındaki bilgiler otomatikman “kişisel veri” kavramı çerçevesinde değerlendirilmek durumunda kalıyor. Kişisel Verileri Koruma Kanunu da veri sorumlusunun alacağı bir açık rıza metni yoluyla bu verilerin istenilen taraflarla paylaşılacağını düzenliyor. Oysa az önce bahsettiğim gibi, sır saklama yükümlülüğü, kişisel verileri koruma ödevinden farklı bir şey. Sır saklama yükümlülüğünün içinde, müşteri sırrı kavramının içinde, sadece gerçek kişilere ait veriler de yok, tüzel kişilere ait veriler de bulunuyor. Dolayısıyla, Kişisel Verileri Koruma Kanunu’nun getirdiği rıza yöntemiyle verilerin istenilen taraflarla paylaşılması, bizim kanunumuzdaki sır saklama yükümlülüğünün etrafından dolaşma manasına gelebilecek uygulamaların önünü açmış oluyor. Nedir bunlar? Örneğin, 73’ün 4’üncü maddesinde özellikle diyor ki biz: “Şu şu kişilerle paylaşırsan sır saklama yükümlülüğünden istisnasın.” Bunun dışındaki durumlar bu istisnaya tabi değil. Mesela, ana ortakla konsolide denetim, iç denetim risk yönetimi kapsamında verilerin paylaşımının sır saklama yükümlülüğünden istisna tutulacağını açıkça belirtmiş kanun. Farz edin ki bankanın bir tanesi bu kapsama girmeyen, başka bir şekilde verileri paylaşmak istiyor ama normalde biz buna müsaade etmiyoruz yani kanun da bunu öngörmemiş. Dolayısıyla, gerçek kişiden alacağı bir rıza metni yöntemiyle,

herhangi bir sözleşmenin içine koyacağı bir madde yoluyla, hani bu yükümlülüğün arkasından dolanmasın diye biz bunu getirmiş oluyoruz. Ayrıca biliyorsunuz, bizim ikincil düzenlemelerimizde de biz 2010 yılından beri birincil ve ikincil sistemlerin yurt içinde bulundurulmasını şart koşuyoruz. Az önce bahsettiğim üzere Kişisel Verileri Koruma Kanunu diğer kanunlara atıfta bulunuyor, diğer kanun hükümlerinin saklı olacağını söylüyor, özellikle verilerin yurt dışına aktarılması konusunda ama bizim bu düzenlememiz ikincil düzenleme, kanun seviyesinde bir düzenleme değil.

Dolayısıyla, biz ne kadar “Birincil, ikincil sistemler yurt içinde bulundurulur.” diye bir politika gütssek de bu sektörün otoritesi olarak “Diğer kanunlardaki hükümler saklı kalır.” ifadesi yüzünden kanun seviyesinde böyle bir şey yazmadığımız müddetçe Kişisel Verileri Koruma Kanunu’nun bu hükümleri bizim düzenlememizi eziyor. Dolayısıyla, biz bunu kanun seviyesine çıkarıyoruz, Kurula da istenilen tasarrufla bulunulması konusunda bir yetki vermiş oluyoruz yani bunun arkasında başka bir sebep aranmasına...

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Yani şunu anlıyorum: Aslında siz ikincil düzenlemelerle şu an getirilen kanun teklifinde zikredilen hususu uygulamaya çalışıyorsunuz ama bunu ikincil düzenlemeden kanun düzeyine çekmek istiyorsunuz.

BDDK DAİRE BAŞKANI MURAT YÖNAÇ - Aynen öyle Başkanım.

Az önce bahsettiğim üzere yani “Müşterinin açık rızası alınsa bile kendisinden gelen bir talep ya da talimat olmaksızın paylaşılamaz.” hükmünü de şunun için getiriyoruz: Biz buradaki bu hükmü sır saklama yükümlüsü olan bankaya getiriyoruz, gerçek kişi değil buradaki muradımız. Yani şahıs, kendi talebi, talimatı varsa bu da tabii ki bir rızadır ama yani bunu bir sözleşmenin içinde maddeyi ya da bir rıza metnini kullanarak yapmasın yani şahsın kendisi tetiklesin bu olayı. Gerçekten kendisi sır kapsamındaki verisini paylaşmak istiyorsa alıp zaten paylaşabilir. Biz bu yükümlülüğü bankanın kendisine getiriyoruz, bankalar buna aracılık etmesin eğer bu konuda ekonomik güvenliğe ilişkin bir tehdit algısı oluşuyorsa. Toplu olarak paylaşımı engellemek söz konusu, onu da zaten son fıkra hükmünde bununla ilgili usul ve esasları belirleme yetkisi alıyoruz Kurula yani bu paylaşım ile ilgili de kriterleri yine belirleyeceğiz, o kriterlere takılan durumlarda BDDK yasaklamış olacak.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Somut örnek verebilir misin? Bu düzenleme neyi engelleyecek yani o açıdan bir somut örnek verebilir misin?

BDDK DAİRE BAŞKANI MURAT YÖNAÇ - Vereyim efendim. Bizzat katıldığım bir denetimde –raporunu da yazdım Sayın Vekilim- şunu tespit ettik: 1 tane banka, çıkardığı bir kartlı ürünle ilgili elektronik bir sözleşmeye bir madde yazmıştı. Bu elektronik sözleşmenin maddesi... Yani hiçbir müşteri de elektronik sözleşmeyi okumaz yani bilmiyorum...

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Doğru, okumaz.

BDDK DAİRE BAŞKANI MURAT YÖNAÇ - O sözleşme maddesinde, birlikte çıkardıkları kart markasının diğer tarafı yurt dışında, Amerika’da bir firma. Bu firmaya verilerin aktarılabilceğini ve veriler aktarıldıktan sonra o firmanın bünyesinde istenilen şekilde kullanılabileceğini yazıyordu. Şimdi, buna açık rıza diyebilir misiniz? Ben diyemem. Kişisel Verileri Koruma Kurumunun kriterlerine göre de değil. Ancak bunu kullanarak aktarmıştı ve biz bunu tespit ettiğimiz hâlde suç duyurusunda bulunamadık, çünkü kanunumuzda açıkça bir şey yazmıyordu. Burada rıza var mı, yok mu kısmı net değildi. Tekrar böyle şeylerin yaşanmasını engellemek için kanuna bu maddeleri koyuyoruz Sayın Vekilim.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN - Teşekkür ediyorum.

Sayın Paylan, buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, bunu söylediğiniz zaman şu aklıma geldi: Mesela, Garanti Bankası American Express’le paylaşıyor ve hem American Express kartı veriyor hem de Türkiye’deki kredi kartını veriyor ve böylece American Express’le paylaşmasını engellemiş olacaksınız bu bilgileri.

BDDK DAİRE BAŞKANI MURAT YÖNAÇ - Hayır efendim o öyle değil.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yanlış mı anlattım?

BDDK DAİRE BAŞKANI MURAT YÖNAÇ - Kanunun getirdiği yetkiye dayanarak yapılan işlemler zaten otomatikman işlenebiliyor, bu konuda bir sıkıntı yok. Bu başka bir şey yani lisanslı olmayan bir elektronik para kuruluşuna aktarım söz konusuydu. Dolayısıyla, o tarafla zaten paylaşmaya yetkisi olmamasına rağmen banka o verileri paylaşıyor. Durum bundan ibaret efendim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Peki.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN - Yani bu ticari olarak da kullanılabilir?

BDDK DAİRE BAŞKANI MURAT YÖNAÇ - Tabii. Efendim, ekonomik güvenlik, zaten ondan kastımız bu. Türkiye’nin verilerinin “data mining” yoluyla özellikle topyekûn olarak çıkarma söz konusu olduğu zaman bütün ülke genelinin, hane halkının ödeme gücüyle ilgili veri toplama yani tabii ki toplumsal bir menfaat var burada, bu sektörün otoritesi olarak da bununla ilgili önlem almak ve düzenleme yapmak en doğru şey.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Benim için önemli olan şuydu: Benim için, Halkbankla ilgili süren davayla ilgili engelleyici bir ifade olmadığını BDDK Başkanımız kayda geçirdi, bu önemliydi.

Benim bir sorum var Sayın Başkanım, benzer konuyla ilgili.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Sayın Paylan, “rıza”yı görünce aklınız oraya gitti herhâlde.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN - Evet, sorunuzu alalım.

Arkadaşlar biraz hızlı ilerleyeceğiz.

Buyurun Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Şöyle söyleyeceğim: Bu bilgi paylaşımı meselesi... Şimdi, bir de daha önemli bir konu var -Hükûmete de soruyorum bunu tabii ki, Bakan Yardımcımıza- bu bilgi paylaşımı, bankalar arası yani hükûmetler arası, devletler arası bilgi paylaşımı meselesi 1 Ocak 2020’de devreye geçecekti bildiğim kadarıyla. Bu uygulanmaya başlandı mı? Yani biliyoruz ki Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının yurt dışında yüz milyarlarca dolar parası var. Bunun da Avrupa bankalarında, Amerikan bankalarında ve aynı zamanda vergi cennetlerinde olduğunu da biliyoruz. Ve bu “Panama papers”larda çıkan belgelerle de Man Adası, efendim Malta belgeleriyle de tescillendi ama Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti veya kurumları hiçbir şey yapmadılar bu konuda. Pek çok devlet bu konuda harekete geçti, bu kaynakların tekrar ülkesine gelmesi, vergilenmesi için harekete geçti bu yüz milyarlarca dolar kaynak için ama maalesef, Hükûmetimiz bu konuda hiçbir şekilde harekete geçmedi. Ben başta Bakan Yardımcımıza soruyorum, sonra BDDK’ye sorabiliriz veya teklif sahibine: Bu konuda neden bilgi paylaşımı devreye geçmedi, engel nedir? Bizden mi kaynaklanıyor, diğer ülkelerden mi kaynaklanıyor? Ve bu vergi cennetlerinde olan, belgelerle faş olan konularla ilgili neden harekete geçmiyorsunuz?

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN - Teşekkür ediyorum.

Sayın Şener, buyurun efendim.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Sayın Başkan, değerli üyeler; aslında bu sırla ilgili düzenlemeler değişik konularla ilgili olarak yasalarda var. Vergi mevzuatına bakarsanız, Vergi Usul Kanunu’nda vergi sırrı vardır, işte Ticaret Kanunu’nda ticari sır var, bilmem bankacılık sırrı var. Dolayısıyla, her kurumun yaptığı işlemlerin açık, şeffaf, herkesin bilgisi dâhilinde olacak diye bir şey yoktur. Belli usul ve esaslar dairesinde, belli sınırlar dairesinde sır düzenlemeleri yapılabilir. Ancak, gördüğümüz olay, bu masum düşüncenin üzerinde bazı gelişmelerin var olduğu izlenimini vermektedir.

Şimdi, bakıyorum, Türkiye’de bir iktidar gücü var, bu iktidar gücü bir kere sorumluluk taşıyor. Yasal olarak suçlanamayan ve soruşturulamayan bir yapı oluşmuştur. Meclis denetiminin bile yapılamadığı bir yapı var, yargı denetiminin hiç işlemediği bir yapı var. Bu yapı, tüm ülkenin parasını, kaynaklarını kullanıyor. Sonra, üzerinde sadece kamuoyunun bilgilenmesi risk teşkil ediyor. Bu kamuoyunun bilgilenmesini de sürekli olarak daraltmaya yönelmiş vaziyettedir. Yani bakıyoruz bu konuyla ilgili olarak, işte kaç kere varlık barışı ilan edildi, Türkiye’ye girip çıkan paranın haddi hesabı yok, nereden girer nereden çıkar kimsenin bilgisi yok. Her açıklandığı zaman bakıyoruz rakamlara, hata noksan kalemidir diye nereden geldiği belli olmayan on milyar dolarların üzerinde para girişlerinin olduğu görülüyor. Neyin nesi olduğu düzgün bir şekilde açıklanmıyor. Veya devlet ihaleler yapıyor, işte şehir hastanelerinde olduğu gibi. Kamu parası harcıyor ama sözleşmeler “Ticari sırdır.” diye saklanıyor. Hâlbuki ben ömrümdе görmedim devletin harcadığı, ihale ettiği sözleşmelerin bir sır kapsamına alınmasını. Ve bankacılık sistemi içerisinde de Türkiye’deki iktidar sahiplerinin kamuoyu tarafından bilinmesini istemediği pek çok konu dolaşüyor ve cereyan edip gidiyor. Ben öyle zannediyorum ki yukarıdan talimatlar geliyor, aşağıda normal hukuk devletine uygun mevzuatla bu işi zapturapt altına alamayan bürokrasi, kendilerini korumaya almak için hemen “Şunun sınırlarını biraz muğlak hâle getirelim, talimatları ona göre yerine getirelim.” psikozuna katılıyor. Bunun neticesinde de biz burada yasama faaliyetlerini yaparken işte gelen metinleri makul, mantıklı, işte işin gereğine göre yapılması gereken metinlermiş gibi algılıyoruz, değerlendirme yapıyoruz ama Türkiye’de bir başka şey geliyor. Bu gelişen şey, sürekli olarak kamu kaynaklarının ve kamu menfaatinin bilmesi gerektiği hususların da bilinemediği, kamuoyu denetiminin de sıfırlanmaya çalışıldığı bir süreçtir. Bu maddeler hep buna hizmet ediyor, mesela ilk maddedeki işte soruşturma safhasını ilgili banka personelinin bankacılık sistemini zarara sokmak, tehlikeye sokmak, vesaire gibi kovuşturma safhasına alınmasında dahi bu vardır. Yani yukarıdan birinin yaptığı bir işe rahatsızlık duyulur, ilgili bürokrata talimat verilir, mevzuat gereği yapacağı bir şey yoktur, talimatı yerine getirmekte zorlanır. “En iyisi bunun sınırını biraz daraltalım, talimatlar daha kolay yerine gelsin.” psikozu var, burada da böyle. Şu ana kadar sır düzenlemeleri her yerde var, bankacılıkta da var. Şimdiye kadar bu sır düzenlemeleri işlemiş. Üstelik o kadar varlık barışı, off-shore adalarda açılan hesaplar, hata noksan kalemleri gibi binbir bilinmezlikle birlikte bu sırla ilgili bir tereddüt ortaya çıkmamış ve kamuyu rahatsız edecek ve ülke menfaatlerine zarar verecek herhangi bir durum ortaya çıkmamış ama yine bu sırla ilgili yeni bir düzenleme yapma ihtiyacı duyuluyor.

Ben, tüm bu düzenlemelerin hiçbirinin iyi niyetli ve gösterilen gerekçelere uygun olduğunu düşünmüyorum. Bu, çünkü tartışmalardan da anlaşılmıştır. Yani Varlık Fonunun, Varlık Fonu içindeki bankaların kredi limitlerinin kaldırılmasıyla ilgili bir düzenleme de aynı cümle etrafında, burada saatlerce “O öyle miydi, böyle miydi? Öyle değildi, böyleydi.” diye tartışmalar yapılmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) - Yani Türkiye iyi bir tarafa doğru gitmiyor. Meclisin zaten yasama yetkisi sınırlandırılmıştır. Artık, yasama yetkimize Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle Cumhurbaşkanı ortak olmuştur. Hiçbir demokraside Meclisin yasama yetkisinin şeriki yoktur ama

Türkiye’de yasama yetkisi Meclise ait olması gerekirken Meclisin bu yetkisinin bir şeriki vardır. Meclisin çıkardığı kanundan daha fazla Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle sürekli düzenlemeler yapılmaktadır. Gördüğüm kadarıyla da arada bir Meclis meşgul olsun diye bazı kanunlar da buraya geliyor, biz de ciddi ciddi bunları tartışıyoruz. Ciddi tartışmaya hiç gerek yok arkadaşlar.

Hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Sayın Böke...

SELİN SAYEK BÖKE (İzmir) – Teşekkür ederim.

Ben sorduğum iki soruya da yanıt alamamış oldum, onun için tutanaklara geçmesi açısından bir kez daha soracağım ama şunun altını çizeyim ben de: Bu yeni dönemin en kıymetli unsuru veri. Dolayısıyla verinin korunması ihtiyacı çok açık. Bunu bütün dünya da tartışıyor, veri sömürgeciliğine giden bir dönem var. Dolayısıyla insanı, bireyi ve toplumları veri sömürgeciliği yapacak olan iki güçten korumamız gerekiyor: Bir tanesi tekelleşen piyasa koşulları, ikincisi de iktidarlarla geçirdiği zaman devlet gücüyle halk aleyhine verinin kullanılması refleksi. Bu ikisini dengeleyecek bir arayış içerisindeyiz. Belki de buradaki soruyor olduğumuz sorular da bu ikisinin dengelendiğine dair bir güvencenin ortaya çıkmamış olması. Evet, mutlaka tekelleşen finansal piyasa güçlerinden bireyler ve toplumlar korunmalıdır ama bu yapılırken devlet gücünün de toplum lehine kullanılmasının garanti altına alınacağı bir hukuk düzenine ihtiyaç çok aşikârdır.

Tekrar sorma ihtiyacı duyuyorum: Buradaki ekonomik güvenlik tanımı içerisinde kimin güvenliğinin girdiği nasıl tespit edilecek? Yani Meclis içerisinde etki analizi gelmeyen, sosyal ve ekonomik etkilerini görmediğimiz yasaların geçtiği bir düzende, BDDK kimin ekonomik güvenliğini gözeterek karar veriyor olacak?

İkinci sorum, tekrar söylemek istiyorum: Bilgi paylaşımı -yine Sayın Paylan söyledi, altını çizme ihtiyacı duyuyorum- uluslararası çerçeveler tarafından bizim içine girdiğimiz bağlayıcı unsurlarla tarif ediliyor. Bu unsurların uyumluluğu konusunda bu yasa nasıl bir adım atmış oluyor? Yani işte vergi cennetleri, Paradise belgeleri, bununla beraber zaten ortağı olduğumuz FATF Mali Eylem Görev Gücü... Bunlarla uyumu var mı bu yasanın, bunu öğrenmeye çok ihtiyaç duyuyorum.

Bir de bir not düşme ihtiyacı duyuyorum: Rıza deyip duruyorum, demin de söz edilmişti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELİN SAYEK BÖKE (İzmir) – Çok hızlıca ekleyeceğim Sayın Başkan, bir cümle.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Buyurun.

SELİN SAYEK BÖKE (İzmir) – “Bilgilendirilmiş rıza” kavramına geçme ihtiyacı var ve “bilgilendirilmiş rıza” dediğimiz zaman da -evet, insanlar okumuyorlar küçücük yazıları- belki burada çok tali bir konu olacak ama finansal ve dijital okuryazarlığın da geliştirilmesi toplumun gerçek bilgiye ulaşması açısından bu rızanın oluşumu için çok önemli, altını çizme ihtiyacı duydum.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bir şey ekleyebilir miyim?

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Sayın Paylan, buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bakın, şundan dolayı bu bilgi paylaşımı meselesini tekrar sordum, Sayın Böke’ye ben de eklemiş olayım.

Şimdi, Türkiye de son yıllarda bir vergi cenneti olarak görülmeye başlandı ve biliyoruz ki çeşitli coğrafyalardan, özellikle de bizden daha geride olan ülkelerden kaynaklar ülkemize geliyor ve gelirken de “Nereden buldun?” diye soran kimse olmuyor. Yani birisi getirip 1 milyon dolar parayı bankaya yatırabiliyor ve “Nereden buldun?” diye sorulmuyor, sorulmuyor.

Şimdi, bu meselede burası bir vergi cenneti olarak görülüyorsa, böyle bir algı varsa, düşünün ki bu bilgi paylaşımı konusunda başka ülkelerin buradan talepleri var, öyle değil mi? Bizim de başka ülkelerden taleplerimiz vardı ama galiba artık yok. Şimdi, bu talepler oluştuğunda, diyelim ki “X” bir ülkeden buraya çok ciddi kaynaklar geldi, kara para geldi, vergisiz, o ülkede yolsuzluk parasıydı şuydu buydu. O ülke buradan talep etti, bilgi paylaşım yoluyla talep etti. Bu anlamda bu yasa engelleyici mi olacak yoksa neresine dokunuyor bu yasa?

Ama ben özellikle bu bilgi paylaşımının devreye sokulması ve vergi cennetlerindeki paranın takibi ve bizdeki vergi cenneti olma durumuyla ilgili yorumlarınızı merak ediyorum.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Murat Bey, buyurun.

BDDK DAİRE BAŞKANI MURAT YÖNAÇ – Efendim, öncelikle Sayın Böke’nin sorularına cevap vermek istiyorum.

“Buradaki ekonomik güvenlik, kimin ekonomik güvenliği?” diye sormuştu. Buradaki ekonomik güvenlik, tabii ki ülkenin ekonomik güvenliği efendim. Yani Ceza Kanunu’ndaki –az önce de bahsettim- ticari sır, bankacılık sırrının ifşası topluma karşı suçlar altında düzenlenmiş durumda. Buradaki ekonomik güvenlikten kastımız da şu, az önce Garo Bey de sormuştu: “American Express’le veriler paylaşıyor mu?” American Express’le verilerin paylaşılmamasının sebebi, bugüne kadar, 2010 yılından beri BDDK’nin birincil ve ikincil sistemleri yurt içinde bulundurulmasını zorunlu tutma politikasıdır.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama paylaşıyor.

BDDK DAİRE BAŞKANI MURAT YÖNAÇ – Paylaşmıyor efendim. Eğer siz yurt dışında kullanırsanız zaten paylaşılacak durumda çünkü oradan onay alıyor, American Express’in serverlerinin üzerinden gelip...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Otomatik veriyor.

BDDK DAİRE BAŞKANI MURAT YÖNAÇ – Efendim, veriler yurt içinde tutulduğu için bizim kendi takas ve mahsuplaşma sistemimiz yurt içinde bulundurulduğu için ne Visa’dan ne MasterCard’dan ne de American Express’ten bir onay veya veri paylaşımı söz konusu olmuyor Türkiye’nin. Bu ekonomik güvenlikle ilgili en büyük olayı Rusya 2014 yılında paylaştı. Ukrayna’nın işgalinden itibaren Visa ve MasterCard serverları Rusya toprakları içerisinde bulundurulmadığı için bu logolu kartların çalışmasını Visa ve MasterCard engelledi, uzun süre Rus vatandaşları kartlarıyla alışveriş yapamadılar efendim sistemleri yurt içinde bulundurulmadığı için. Rusya bu durumu fark edince kendi MIR kartını çıkardı ve sistemlerini Rus toprakları içinde bulundurdu ki domestik işlemleri yurt içinde yapabilsin. Mesela ekonomik güvenliğe en büyük örneklerden biri olarak bu verilebilir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BDDK DAİRE BAŞKANI MURAT YÖNAÇ – Bizim buradaki kaygımız bankacılık sisteminin kendi başına ayakları üzerinde durabilmesini sağlamak, yurt dışına bağımlılığı engellemek. Biz, yurt içindeki müşterilerimize, herhangi bir tarafa bağımlı olmadan kendi ayakları üzerinde duracak sağlam bir bankacılık sistemi sunmayı amaçlıyoruz. Otorite olarak da görevimiz bu.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yurt dışı ülkeler bilgi paylaşımı istediğinde bu yasa engelleyici oluyor mu?

BDDK DAİRE BAŞKANI MURAT YÖNAÇ – Efendim, FATF düzenlemeleri veya vergi cenneti olmasından bahsettiniz. Biliyorsunuz, biz, FATCA’yla ilgili düzenlemelere tabiyiz. Bugün Amerikan vergi otoritesi bizden bir veri talep ettiğiniz zaman Gelirler İdaresi Başkanlığıyla yapılan protokol ve uluslararası sözleşmeler çerçevesinde bunu paylaşmaya zaten devam edecek. Bu madde metninde yazdığımız diğer kanunların emredici hükümleri saklı kalmak kaydıyla da zaten bu tip kanunları ve uluslararası sözleşmeleri kastediyor.

Şimdi, atıyorum, MASAK kapsamında şüpheli işlem bildiriminde bulunuyorsunuz mesela kara para aklanmasıyla ilgili mevzuat çerçevesinde. O iş diğer kanunların emredici hükmü, zaten paylaşmak zorunda.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Evet, teşekkür ediyorum. Kifayetimizakere diyorum.

10’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkan, benim Hükûmete sorularım vardı, bu bilgi paylaşımı niye devreye sokulmadı...

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Arkadaşlar, aldık cevabı işte. Aynı soruyu tekrar üzerine tekrar tekrar soruyorsunuz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hükûmete sormadık.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Hükûmet adına Murat Bey açıkladı.

Var mı ifade edeceğiniz bir şey?

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI NUREDDİN NEBATİ – Sayın Başkanım, bu arada, söylenen birkaç sözle ilgili bir şeyler söylemek, ifade etmek istiyorum müsaade ederseniz.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN - Buyurun.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI NUREDDİN NEBATİ – Yasamanın da yürütmenin de ortak olan birtakım alanları vardır. Bunlardan iki tanesi bence çok önemlidir. Toplumda talepler varsa bu taleplere uygun bir şekilde ya da birtakım noksanlıklar varsa ilgili adımlar atılır ya da yürütme de yasama da bir adım öne geçer, daha sorunlar gerçekleşmeden bunlara ilişkin olarak adımlar atar.

Bu yasa da teknik bir yasa ve zannedersen 2017’den beri de hatta 2015’lerden itibaren konuşulmaya başlanmış bir yasa. Dolayısıyla da bu yasa, görüldüğü üzere teknik bir yasa.

Şimdi, burada, Murat Bey gerçekten çok güzel izahatta bulundu. Bu, İsveç ve Lüksemburg’da da uygulanan, Avrupa’nın birçok ülkesinde de uygulanan yöntemlerden bir tanesi.

Ekonomik güvenlik, ülkenin güvenliği, vatandaşın güvenliği, bankaların uyması gereken kurallar, mevzuat falan derken eğer bunun içerisinde sürekli açıklamamıza rağmen iyi niyetle ilgili sorgulamalar yapılırsa söyleyeceği bir şey yok. Biz, bu yasanın, sayın vekilimizin teklifiyle gelen bu yasanın iyi niyetli olduğunu, ülkenin menfaatleri çerçevesinde gerçekleştirildiğini, Hazine ve Maliye Bakanlığı olarak da Hükûmet olarak da bu konunun ihtiyaç olarak ortaya çıktığı için ele alındığını, bunun da buradan geçmesi gerektiğine inanıyoruz. Ama iyi niyet, kötü niyet, karşılıklı olarak sorgulama yaparsak zaten bu işin çözümü yok, sorun devam eder. Maddeler üzerinde sürekli aynı şeyleri tekrar etmiş oluruz.

Tamamen teknik, ihtiyaç olan hem bankacılığı koruyan kollayan hem müşteriye koruyan kollayan... Ama en önemlisi bu ülke bağımsız bir ülke. Bu ülkenin her türlü verilerini garanti altına almaya gayret eden ve mevzuatta da mevcut olan yasalarda da tekrar BDDK ve SPK Kanunu içerisinde gündeme gelmesi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN - Teşekkür ediyorum.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI NUREDDİN NEBATİ – Uluslararası ilişkilerde de MAİ anlaşmaları var biliyorsunuz. Her ülke kendi mevzuatından sorumludur. Ülkelerarasındaki ilişkilerde de karşılıklı anlaşmalarla -ki 36 ülkeyle yapılmış bir anlaşma var- bu anlaşmalar çerçevesi içerisinde... Bunlar Almanya, İngiltere, Belçika, Rusya, İspanya, Hollanda gibi yaklaşık 36 ülkeyle, denetim otoritesiyle karşılıklı sözleşmeler var.

Ayrıca finansman, siber suçlarla ilgili mücadele kapsamında da paylaşımlar yapılıyor, ihtiyaç hâlinde paylaşımlar yapılabilir.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bilgi paylaşımı yapılıyor mu? Devreye sokulmadı, ertelendi.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI NUREDDİN NEBATİ – Hayır, bir kısmıyla yapılıyor. Bir kısım ülkelerle yapılıyor saydığım ülkelerin içerisinde.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Peki, teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Vergi cennetlerini sordum...

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Onunla ilgili Murat Bey de cevap verdi zaten.

Şimdi, değerli arkadaşlar, 10'uncu maddede...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bu cevap değil.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Sayın Paylan, illa beklediğiniz cevabı almak gibi bir şey yok ya. Cevabını verdi Murat Bey.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Cevap yok ki. Vergi cennetlerini sordum, bilgi paylaşımını niye devreye sokmadınız dedim.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Bununla ilgili diğer düzenlemelerin olduğunu, yasaların olduğunu ifade etti. O çerçevede...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yasa değil. Bilgi paylaşımında yasaya ihtiyaç yok. Bilgi paylaşımını Hükümet devreye sokar. Almanya'yla... Oradaki Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının bilgisini ister, buradaki Alman...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – “Var.” diyor zaten. “36 ülkeyle anlaşma var.” diyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yok ama devreye sokmadı, devreye sokmadılar. “Bu bilgi paylaşımını devreye soktuk.” desinler hadi bakalım...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Gerekli bilgileri paylaşıyordur.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Değerli arkadaşlar, 10'uncu maddede -gruplarla da paylaşıldı- bir redaksiyon yetkisi istiyoruz, burada bir “bile” ifadesi var, onun “dahi” olarak değiştirilmesi, “kendisinden” ifadesinin de “müşteriden” olarak değiştirilmesi yönünde.

Redaksiyon yetkisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

11'inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 11- 5411 sayılı Kanuna 76 ncı maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 76/A maddesi eklenmiştir.

“Finansal piyasalarda manipülasyon ve yanıltıcı işlemler

MADDE 76/A- Bu Kanun kapsamındaki bankalar tarafından; 4 üncü maddede sayılan işlemler yoluyla finansal piyasalarda yapay arz, talep veya döviz kuru dahil fiyat oluşumunu sağlamak amaçlı işlem ve uygulamaların yapılması, internet ortamı dahil farklı araçlarla gerçeğe aykırı veya yanıltıcı bilgilerin yayılması, tasarruf sahiplerinin gerçeğe aykırı veya yanıltıcı şekilde yönlendirilmesi ya da bu amaçları sağlamaya yönelik benzer işlem ve uygulamaların yapılması finansal piyasalarda manipülasyon ve yanıltıcı işlemler olarak kabul edilir. Hangi işlem ve uygulamaların bu madde kapsamına gireceği Kurul tarafından belirlenir ve Resmi Gazetede yayımlanır.”

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Sayın Savaş, buyurun.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Sayın Başkanım, uluslararası düzenlemelere uyum açısından bu düzenlemeyi getiriyoruz. Malumunuz üzere kanunda Kurula finansal piyasalarda güveni ve istikrarı sağlama görevi verilmiş ancak idari anlamda çok fazla bir yaptırım gücü yok düzenleyici otoritenin, BDDK’nin ama Avrupa Birliği üye ülkelerine baktığımızda, Avrupa Birliğindeki o düzenlemelere baktığımızda; özellikle finansal piyasalarda bankalar tarafından yapılan manipülatif ve yanıltıcı işlemlerin çok sert bir şekilde idari yaptırıma, para cezalarına tabi tutulması öngörülmüş. Baktığımız zaman, Avrupa Birliğinin 596/2014 sayılı regülasyonunda, direktiflerinde; bankalar dâhil olmak üzere finansal kuruluşlara, piyasalarda manipülasyon yapmaları hâlinde yıllık cirolarının yüzde 15’i kadar ceza kesmeleri öngörülmüştür, bunun da örnekleri var. Biraz önce söylediğim gibi, düzenleyici otoritenin elinde yaptırım gücü çok fazla yok. Baktığımız zaman, 2002’de 200 milyar civarında olan aktif büyüklüğü bugün itibarıyla 4,5 trilyona ulaşmış ancak para cezaları küçük rakamlarda kalmakta, idari anlamda öngördüğümüzde yüzde 15 üzerinde bir rakam.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sizin öngördüğünüz ne, yüzde 15 mi?

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Yüzde 5.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yıllık cirolarının yüzde 5’i kadar.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Avrupa’da ciroların yüzde 15’i; bizdeki daha farklı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) - “76/A maddesi kapsamındaki finansal piyasalarda manipülasyon ve yanıltıcı işlemler olarak kabul edilen işlem ve uygulamaları gerçekleştirenlere, menfaat sağlanması halinde sağlanan menfaatin iki katından az olmamak üzere, bir önceki yılsonu finansal tablolarında yer alan faiz, kar payı gelirleri, alınan ücret ve komisyonlar ile bankacılık hizmet gelirleri toplamının yüzde beşine kadar, idarî para cezası uygulanır.” şeklinde bir düzenleme var.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Teşekkür ediyoruz.

Buyurun Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Savaş veya BDDK Başkanımıza da sorabilirim; burada yine sıkıntımız şu: “Yapay arz, talep veya döviz kuru dâhil fiyat oluşumunu sağlamak” tanımı. Şimdi, bunu sizin burada tanımlamanızı rica ediyorum, örneklerle. Sebebi şu: Şimdi, biliyorsunuz, yarın öbür gün bunlar, bu tutanaklar da mahkemelerde emsal olarak koyulacak ve örnekleri koymadığımız sürece maalesef, keyfi uygulamalarla karşı karşıya olma riski olabilir.

Bakın, şimdi, düşünün ki, diyelim ki ben Türkiye’de bono sahibiyim, bir banka olarak Türkiye Cumhuriyeti bonolarına sahibim. Faizlerin yükseleceğini düşünüyorum ve diyelim ki o banka olarak 10 milyar liralık hazine kâğıdına sahibim. Faizler yükselecek diye düşünüyorum, bir anda böyle bir kanaate vardım. Elimdeki 10 milyar TL’lik bonoyu ne yaparım ben? Satarım. Derim ki:

“Ben bu 10 milyar TL’lik bonoyu satıyorum arkadaş çünkü hazine faizi şu anda yüzde 10, ben bunun yüzde 15’e yükseleceğini düşünüyorum.” Şimdi, diyelim ki bu bir anda piyasada -atıyorum-faizleri yüzde 10’dan 11’e yükseltebilir o günkü hacme göre. Bu, yapay bir fiyat oluşumu olarak tanımlanacak mı, örnek olarak soruyorum. Bir anda bir yükselişe sebep olacak ama bu, benim düşüncemin sonucu yani ben bir manipülasyon yapmak için yapmıyorum bunu. Benim bir kanaatim var, ben faizlerin yükseleceğini düşünüyorum, bunu satmaya karar verdim. Bu, yapay bir fiyat oluşumu olarak değerlendirilecek mi? Veya döviz için de geçerli, diyelim ki dövizin yükseleceğini düşünüyorum, elimde de TL var.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sizin iyi niyetli olduğunuzu nereden bileceğiz?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – İyi niyet, kötü niyet... Ben niyet tartışına koyulsun diye koyuyorum.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ben de sizi sorguluyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tamam, ben de soruyorum işte, soruyorum: Arkadaşlar, niyet başka bir şeydir, piyasada sonuç olarak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Arkadaşlar, birilerine neden Kanal İstanbul’un etrafında arazi aldırıldı, neden aldı? Çünkü insanlara “Buradan Kanal İstanbul geçecek, sen burada arazi kapat, 10 liralık arazın bin lira olacak.” denildi, değil mi? Ve birileri Kanal İstanbul’da arazi kapattı. Şimdi, mesele şu...

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Sayın Paylan, bir saniye...

Yani bankacılıkta kendini “hedge” etme risk yönetimi içerisinde “hedge” etme durumu vardır.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – “Hedge” etmek ayrı bir şey ya. “Hedge” etmek istemiyorum; almak, satmak istiyorum.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Ama siz manipülasyon yapıyorsanız bu zaten cezalandırılacaktır doğal olarak.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tamam, bitireyim.

Şimdi, manipülasyon ile spekülasyonun çizgisini çekmemiz lazım arkadaşlar. Şimdi, spekülasyon başka bir şeydir, manipülasyon başka bir şeydir. Yani siz bir üretici olarak soğan fiyatının yükseleceğini düşünürseniz... Diyelim ki soğan eylülde 1 lira, ürün bol, “Aralıkta bu soğan 2 lira olabilir arkadaş.” dersin, bu soğanı tutarsın.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Soğanları depoya koyarsanız problem.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Şimdi, geçen yıl bu soğanı tutanlar yani aralık ayında 2 lira olacağını düşünenler terörist ilan edildi bu ülkede, “soğan teröristleri” denildi bu ülkede biliyor musunuz? Yani “Soğan 2 lira olacak.” diye bekleyenler... Ama bakın, bu yıl ne oldu? Bu yıl da soğanı elinde tutanlar zarar etti yani soğanı ekim ayında 2 liradan aldı, şu anda onlar zarar ettiler, yükselmedi.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Bankacılıkla ilgili bir düzenleme yani bu.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yani bu spekülasyon başka bir şeydir -Mustafa Savaş, çok iyi bildiğiniz gibi yani tereciye tere satmayayım- manipülasyon başka bir şeydir. Şimdi, bu yasada manipülasyon ile spekülasyonun sınırını çekmezseniz bir gün -atıyorum- X bir banka, özel banka dediğim gibi diyelim ki dövizin yükseleceğini düşündü, o gitti 1 milyar dolarlık döviz aldı. Bir anda

Tayyip Bey de bunu duydu, vay, sen misin 1 milyar dolarlık döviz alan, hemen BDDK'ye telefon açtı, "Yak bunun canını." dedi ve BDDK de yüzde 5'ine kadar cezayı yazdı. İşte, böyle durumlarla karşı karşıya kalabiliriz veya tahvile ilgili de...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ne Tayyip Bey'miş, her şeyden haberi oluyor Tayyip Bey'in.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tayyip Bey'in her şeyden haberi olur arkadaşlar.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Az önce arkadaş "Geldim, denetim yaptım, bir hukuksuzluk gördüm, onun için bu kanuna gereksinim var." dedi.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Burası bir hukuk devleti olmaktan çıkmış durumda arkadaşlar, meselemiz bu.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Sana göre bu.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Senin kuruntun bu.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Hukuk devleti olmaktan çıkmış durumdayız. Kurallar, kaideler devrede değil. Bir hukuk devleti olmaktan çıkmış durumdayız, meselemiz bu. Denetleyici kurum ve kuruluşlar, regülatör olması gereken kurul ve kuruluşlar talimatla iş yapıyorlar, meselemiz bu.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Her maddede Cumhurbaşkanımızı zikretmeniz doğru değil; basın toplantısı yapın, Cumhurbaşkanımızla alakalı konuşmanızı yapın orada Sayın Paylan. Her maddede Cumhurbaşkanımızı ağzınıza alıyorsunuz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Cumhurbaşkanı talimat veriyor ama.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ne alakası var?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Talimat veriyor, vermiyor mu?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Az önce arkadaş anlattı size, dedi ki: "Bunları bunları gördüm, denetim yaptım..."

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkanım...

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sayın Aydemir...

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Hayır, bu madde dünyada örnekleri olan, Avrupa Birliği tarafından uyumlu hâle getirilmek için ortaya çıkarılan bir madde.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Nilgün Hanım, lütfen...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Mesele şu arkadaşlar, bakın, Avrupa Birliği...

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Arkadaşlar, müdahale etmeyin, size de söz vereceğim.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ama sabrımızı da çok zorluyor Başkanım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – İsviçre'de de bu madde var biliyorum, başka ülkelerde de var ama orada bir cumhurbaşkanı telefon açıp "Yak şunun canını." demiyor.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sayın Paylan, lütfen maddeye döner misiniz?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım, ağır bir suçlamadır bu. Sayın Başkan, kabul etmemiz mümkün değil, ne demek "Yak şunun canını."

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sayın Paylan, siz lütfen konuya dönün.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sabah akşam konuşuyorsun burada, canını mı yakıyor Cumhurbaşkanı senin? Niye hakaret ediyorsun?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Canımızı mı yakmıyor? Eş Genel Başkanımız hapiste. “Onu bırakamam.” demedi mi Sayın Cumhurbaşkanı? “Onu bırakmayacağım, onları bırakamayız.” demedi mi?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkan, buna müsaade etmeyeceğim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Talimat verdi işte yargıya.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Neye talimat verdi?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Allah Allah, talimat verdi tabii. “Yargıya talimat verdim.” dedi.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Bir tane örnek ver, neye talimat verdi?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya, dedi işte. “Onu bırakamayız.” dedi.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Neyi?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – “Savcılığa, yargıca talimatı verdim.” dedi, aynen bu ifadeyi kullandı.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Bariz suçlar var.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Allah Allah, ne bariz suçu ya?

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sayın Aydemir, tamam, lütfen...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – “Talimatı verdim.” nerede dedi?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – “Talimatı verdim, talimatları verdim.” dedi, daha on beş gün önce dedi.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Bu kanunla ne alakası var onun?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Çok alakası var.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Bir şey ezberlemiştiniz, aynı şeyi tekrarlıyorsunuz, ezbere konuşuyorsunuz.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sayın Paylan, lütfen konuya dönün, konuya.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tamam, dönüyorum arkadaşlar.

Bakın, mesele şu: Burada “yapay arz, talep ve döviz kuru dâhil fiyat oluşumu” ifadesindeki spekülasyon, manipülasyon çizgisini çekmezsek arkadaşlar... Bakın, Berat Bey “Londra’dan bize saldırı oldu.” diye söyledi ve sonrasında ne oldu? “Tweet” atanlar dahi, Durmuş Bey’in söylediği gibi bankacılıkta da pek çok kişi görevden alındı. Değerli arkadaşlar, manipülasyon, spekülasyon çizgisini çekmezsek bu piyasa kurur, size söyleyeyim. Yani oyuncular azalır, girişler, çıkışlar sıkıntı yaşar, swap işlemleriyle her gün oynanır, bir gün içeride yakalanan tavuklar yolunur, ondan sonra bir daha hiç kimse bu piyasaya gelmez ve piyasa kurur arkadaşlar, güven kalmaz. Bu açıdan bu yapay arz, talep, döviz kuru ve fiyat oluşumunu net olarak tanımlamamız lazım.

Sayın Başkan, benim sorum şu: Net olarak örneklerle “Yapay fiyat oluşumu ve döviz kuru oluşumundan bizim anladığımız bu maddede şudur, manipülasyon şudur, spekülasyon budur.” desinler ki tutanaklarda kalırsa yarın öbür gün bir hâkim de baksın ve ona göre karar versin.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Teşekkür ederim Sayın Vekilim.

Sayın Hamzaçebi, buyurun.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Teklifin tümü üzerindeki görüşlerimi ifade ederken özellikle bu maddeye ilişkin olarak görüşlerimi de ifade etmiştim. Burada problemli olan konu, BDDK'ye verilen yetkidir; Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu, bu madde kapsamında hangi fiillerin 146'ncı maddeye göre cezalandırılacağını belirleyecektir. Suç ve cezaların kanuniliği ilkesi vardır, suç ve cezaların kanuniliği ilkesinde suçlar ve cezalar kanunda ayrı ayrı belirtilir. Burada birtakım fiiller sayılmış, sayılan fiiller Bankacılık Kanunu'nun 4'üncü maddesinde sayılan işlemler yoluyla işlenecek. Bir kere "4'üncü maddede sayılan işlemler yoluyla" ifadesinde bir ifade zafiyeti var. "4'üncü maddede sayılan işlemler yoluyla" denilince, 4'üncü maddede sanki suç teşkil eden birtakım fiiller sayılıyor gibi anlaşıyor. Oysa Bankacılık Kanunu'nun 4'üncü maddesi bankaların görevlerini uzun uzun sayıyor, mevduat kabul etmekten saklama hizmetlerine kadar sayılan bu hizmetler bankaların görevleri arasındadır. Dolayısıyla "bu işlemler yoluyla" değil, herhâlde kastedilen "bu işlemlerin yapılması sırasında" doğru ifade budur. Birincisi, bu ifadeyi düzeltmek lazım.

İki: Saklama hizmeti sunulması sırasında ya da döviz alımı, döviz satımı yapılması sırasında, mevduat hesabı açılması sırasında gerçeğe aykırı veya yanıltıcı bilgilerin yayılması amaçlanıyor ise, tasarruf sahiplerinin gerçeğe aykırı veya yanıltıcı şekilde yönlendirilmesi söz konusuysa bunlar finansal piyasalarda manipülasyon ve yanıltıcı işlemler olarak kabul edilecek. Buraya kadar sorun yok ama son cümle önemli. "Hangi işlem ve uygulamaların bu madde kapsamına gireceği Kurul tarafından belirlenir." Bu, kabul edilemez, bu cümle olmaz. Bize dağıtmış olduğunuz, Avrupa Birliği'nin "Piyasa Bozucu Eylemler Regülasyonu" başlıklı direktifinde nelerin piyasa bozucu işlemler olduğu tek tek sayılmış durumda. Tek tek sayılan bu işlemleri siz maddede özetlemeye çalışmışsınız ancak bu özetle yetinmiyorsunuz "Bu özetle kavrayamadığımız hususlar olabilir." diyerek BDDK'ye, bir kurula yetki vermeyi amaçlıyorsunuz. Bu, doğru değil. Eksik bırakmış olduğunuzu zannettiğiniz hususlar var ise buna çalışın, bunu bu maddeye açık bir şekilde yazalım. Aksi takdirde BDDK'nin, Kurulun nasıl bir karar vereceğini kestiremeyiz; istediğini suç konusu yapabilir, istemediğini suç konusu yapmayabilir. Yürütme organının talimatı açık, "talimat" diyorum çünkü düzenleyici ve denetleyici kurumlar şu anda özerk konumlarını yitirmişlerdir. İlgili bakanlıkların teftişine tabi olması yönündeki düzenlemeden sonra bu kurullar özerkliklerini yitirmişlerdir. Bu şekilde yetki verici bir düzenleme yapılamaz, bu düzenleme suç ve cezaların kanuniliği ilkesine aykırıdır.

76/A maddesinde ayrıca söyleyeceğim ama şimdiden onu da ifade edeyim. Sayın Savaş, biraz önce bilgi verirken aslında bilerek mi eksik okudunuz bilemiyorum "Yüzde 5'i kadar idari para cezası uygulanır." dediniz, teklifin çerçeve 14'üncü maddesindeki 146'nın (s) maddesi, "yüzde 5'i kadar" dediniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Tamamlayalım Sayın Hamzaçebi.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – "Yüzde 5'i kadar" ifadesi doğru, cezanın yüksekliği ayrı bir tartışma konusu ama burada "yüzde 5'ine kadar" yazıyor. Kim karar verecek? Kurul.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Evet.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Niye kanunda belirtilmiyor cezanın ne olduğu? "Yüzde 1" deyin, "yüzde 2" deyin, "yüzde 3" deyin, "yüzde 5" deyin; yüksekliğini ayrıca konuşacağız. Bunu da doğru bulmuyorum.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sağ olun Sayın Vekilim.

Sayın Emecan...

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Aslında Sayın Hamzaçebi çok güzel özetledi durumu. Burada zannederim aslında 2 başlık altında bakmak gerekiyor olaya.

Birincisi: Evet, burada bir uyumlaştırmadan bahsediliyor. Bu, Avrupa Parlamentosu ve Konseyinin piyasanın kötüye kullanımı hakkındaki düzenlemesini -dün dağıttığınız- detaylı şekilde inceledim. Aynı zamanda SPK Kanunu’nun 107’nci maddesinde de tanımlanıyor bu manipülasyon. Aslında manipülasyonun tam anlamını “piyasa dolandırıcılığı” şeklinde tanımlayabiliriz. Avrupa Parlamentosu ve Konseyinin dağıttığınız bu direktiflerine, regülasyonuna baktığımız zaman çok detaylı bir şekilde bu açıklanmış. Burada sorun, kanuna geçirilirken içindeki bazı alıntıların çok subjektif tanımlamalarla ve eksik alınmasından kaynaklanıyor gibi görünüyor yani gerçeğe aykırı ve yanıltıcı bilgileri... Şimdi, burada, bu direktifte benim gördüğüm, ağırlıklı olarak işlemlerden bahsediliyor. Yani burada maddelerin çoğunda ne var? İşlemi yapma veya ilgili işlem için emir verme, işlemler, ticaret sisteminin işleyişini kesintiye uğratmak veya gerektirmek ya da bunu yapmaya eğilimli olmak, diğer kişiler için zor hâle getirmek gibi yani hepsinde aslında yapılan bir işlem ve bir menfaat sağlama, gelir sağlama gibi.

Yine, bu direktifin, bu piyasa manipülasyonu ile ilgili 1’inci maddenin (c) bendini incelediğimiz zaman aslında sizin kanuna aldığınız kısım biraz burayla ilgili gibi geldi bana ama eksik kalıyor. Yani, belki bir Avrupa ülkesinde bu çıkarılması düşünülen kanun teklifi uygunmuş gibi görülebilir ama şimdi Türkiye gerçeğine baktığımızda biz bugün burada kurumlarımızın ne kadar bağımlı ya da bağımsız olduğunu tartışıyoruz ve kurumlar arasında ya da toplumda -gerçekten Selin Hocam bunu çok güzel ifade etti dün- bir güven problemimiz var, güven sorunumuz var. Bütün bu sorunlarla bir arada düşündüğümüz zaman, işte buradaki bu tanımlar rahatsız ediyor “Acaba farklı amaçlarla da kullanılabilecek mi?” diye. Belki de tanımların bu kanun teklifi içerisinde -eğer uyumlaştırmaksa- biraz daha detaylı olarak buraya aktarılması gerekir diye ben açıkçası düşünüyorum.

İkincisi de -hakikaten çelişkili bir durum bu- “Bankacılık Kanunu’nun 4’üncü maddesindeki işlemler.” diyorsunuz. Ben teknik bakıyorum tamamen. Şimdi, orada tanımlanan işlemler var, sonra da hangi işlemlerin bu kapsamda sayılacağına -bu belirttiğiniz kapsam yani gerçeğe aykırı veya yanıltıcı bilgilerin yayılması kapsamında- BDDK’nin karar vereceği. Bu ciddi bir çelişki olarak görünüyor, bunun belki de düzeltilmesi, kanun teklifinin daha anlaşılır, açık bir hâle getirilmesi gerekiyor. Bu hâliyle bu, burada daha çok tartışılır eğer bu hâliyle geçirmek için ısrar ederseniz.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Alt düzenlemeyle bunlar belirlenecek yani manipülasyonun, piyasayı yanıltıcı işlemlerin neler olduğu şeklinde çok detaylı bir şekilde...

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Alt düzenlemeyle yapılacaksa neden BDDK’ye tekrar bir yetki veriliyor öyleyse?

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Zaten var bu kanunda, zaten burada “Kurula yetki verilir.” diyor.”

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Alt düzenlemeyle BDDK’ye... Bir örnek vereyim: Yani bu, kanunda yayımlanacak, artık sorumluluk oraya atfedilecek yoksa bu dediğiniz 15 sayfayı kanuna koymak gerekiyor.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Bakın, mesela, manipülasyonla ilgili, Fransa’da Morgan Stanley devlet tahvillerini çok agresif bir şekilde kısa sürede alıyor, agresif bir şekilde de kısa sürede satıyor. Fransa’da düzenleyici otorite, piyasayı düzenleyen otorite ilgili kuruluşa 20 milyon euro ceza kesiyor, net yani. Agresif bir şekilde alıyor, kısa bir sürede agresif bir şekilde de satıyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yapay arz ve yapay talebi tanımlar mısınız?

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – İşte, örnek bu.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Nedir yani?

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – On dakikada alıp satıyor.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Çok kısa sürede alıyor, satıyor; hem alıyor hem satıyor.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Ben bir soruyla bitirebilir miyim?

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Arkadaşlar, böyle bir şey yok ya. Sorunuzu sordunuz Sayın Paylan, cevabını da aldınız ama dinlemek istemiyorsunuz.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Başkanım, bundan sonra Paylan hazırlasın kanunları.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Fransa’yı ben de anlatayım yani Fransa’yı anlatın, başka ülkeler de var; Citibank’ın var, Morgan Stanley’in var, Goldman Sachs’ın var.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – 1 milyar euroluk cezalar var.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Bir yönerge vardı, onu verelim Paylan Bey, siz okumayı seviyorsunuz.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Sayın Emecan, siz lütfen sorunuzu hemen sorun, diğer arkadaşlara söz vereceğim.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Bugün, bu kanun maddesinin bu teklif içerisine konulmasının spesifik birtakım olaylara dayanağı var mı yoksa sadece uyumlaştırmayla mı alakalıdır? Bir de bunu soracaktım.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Sayın Katırcıoğlu, buyurun.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Şimdi arkadaşlar, konuştuğumuz konu bence o kadar basit bir konu değil yani iktisadi aktörlerin davranışlarının ne anlama geldiğiyle ilgili olarak yorum yapmak oldukça zor yani spekülasyon mu, manipülasyon mu, bu ayrımı yapmak çok zor diye düşünüyorum.

Şimdi bir örnek -finans piyasalarından değil ama- vereyim size: Diyelim ki bir malda 1 milyon ton açık var bir ülkede. Dolayısıyla da bu piyasaya girmek isteyen birçok aktör var fakat ben Erol Katırcıoğlu olarak sermayem elverdiği için tam 1 milyon ton üretim yapan bir birimi kurmaya karar verdim. Şimdi, bu durumda benim dışımda o malı içeride üretmek üzere yatırım yapmak isteyen insanların girişini engelledim mi, engellemedim mi? Somut olarak engelledim ama bu engelleme kasıtlı bir engelleme mi? Hayır, değil, ben sadece 1 milyon ton üretim yapmayı kârlı buldum ve yatırım yaptım. Dolayısıyla da arkadaşlar -dediğim gibi- iktisadi aktörlerin nasıl davrandığı ve o davranışların anlamı o kadar kolayca ayrılmaz gibi geliyor bana. O bakımdan da bu spekülasyon, manipülasyon meselesiyle ilgili olarak biraz daha açıklığa ihtiyaç var. Başka ülkeler nasıl yapıyorlar, biraz bu konuda bilgi vermenizi ben şahsen rica edeceğim.

Bir başka konu da -yine benzer, ilişkili bir şey bu- gerçeğe aykırı ve yanıltıcı şekilde yönlendirilmesi tasarruf sahiplerinin. Şimdi “gerçeğe aykırı” dediğiniz zaman gerçeğin ne olduğunu kim tanımlayacak? Nasıl olursa gerçek olacak ve nasıl olursa gerçeklikten kopmuş olacak? Bu da bence çok kolay halledilebilecek bir şey değil. Yani ben bir analiz yapıyorum diyelim ve bunun sonucunda bir şey çıkarıyorum, mesela “Dolar al.” diye bir sonuç çıkarıyorum. E şimdi benim bu kullandığım datalar var işte ülkenin sağladığı, Merkez Bankasının sağladığı veriler var. Peki ben bunu, bu kararı gerçeğe aykırı bir şekilde mi ürettim? Yok, hayır ama bunu nasıl ayıracaksınız, nasıl belirleyeceksiniz? Dolayısıyla da

bu konuda da ben bir önceki sorduğum soruyla bağlantılı olarak sormuş olayım ki... Bu mesele o kadar basit değil gibi geliyor bana ve düşündüklerinizi ve başka ülkelerin de ne yaptıklarını söylerseniz en azından daha mutlu oluruz.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Karabıyık...

LALE KARABIYIK (Bursa) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Şimdi, hepimizin bildiği gibi, aslında spekülasyonda bir risk var yani orada yatırımcı bir risk alıyor, geleceğe ait yükselişini bekliyor ama şu anda düşük görüyor ve piyasaya giriyor, ondan sonra da yükseleceğini beklediğinde ya kâr ediyor ya zarar ama bir risk almış oluyor. Sizin “Yarım saat içerisinde piyasaya giriyor, çok büyük oynuyor, yarım saatte vurup kaçıyor.” dediğinizde ve ilave olarak cümleğinizde “Bir yerden haber alıyor.” dediğinizde o zaten spekülasyon kapsamından çıkıyor “insider trading information” a giriyor. E şimdi bu durumda da aslında manipülasyon ile spekülasyonu ayırmak yerine, bizim spekülasyon ile spekülasyonun yanı sıra “insider trading information” ı ayırmamız lazım. Bir de bunu yaparken SPK’yle paralel götürmek lazım. Şimdi, SPK çok net olarak manipülasyona iki ila beş yıl arasında bir ceza getirmiş ama manipülasyonda piyasadaki fiyatı düşürecek veya yükseltecek yanıltıcı bir bilgiyi piyasaya yaymak ya da yanlış bir yönlendirme yapmak kendi çıkarına gibi gibi yani piyasayı dolandırmak. O bir kere temel suç yani onun acaba neresinde iyi bir şey, doğru bir şey vardır diye aramamıza zaten gerek yok ama spekülasyonun içerisinde eğer ilave olarak “insider trading” ve “information” eklenmişse o zaman burada bir suç kapsamı vardır.

Benim söylemek istediğim şu: Şimdi, Avrupa Birliğindekine baktığımda çok madde madde anlatılmış yani “Şuna mı girer, buna mı girer; o mu çizgisine sapar, buna mı dâhil edebiliriz?” şeklinde biraz daha yol gösterici ama bizim bu cümlemiz o kadar yuvarlak ki yani spekülasyon mu var yoksa “insider trading information” var mı? Sadece spekülasyonsa bunun cezası olmaz çünkü yatırımcı risk alıyor, hatta ve hatta spekülasyon fiyatları düşüken alıp yükseldiğinde sattığı için piyasayı dengeleyici, faydalı bir etki bile sağlayabilir, bunu da unutmamak lazım ama nerede spekülasyondan ayrıldığının çizgisini burada koymak lazım. Manipülasyon tarafı tamam.

Bir de bu kurulun yetkisine bırakılması olayı -Akif Başkanımızın da ifade ettiği gibi- burada müthiş yanlış duruyor.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Peki.

Sayın Yılmaz...

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Şimdi, piyasaların güvenilirliği açısından, entegresi açısından böyle bir düzenlemeye kesinlikle ve kesinlikle ihtiyaç var. Dünya örneklerine baktığımızda, piyasaların gelişmesine baktığımızda da gelişme bu yönde. Fakat yasaların düzgün yazılması şart, doğru yazılması şart, anlaşılır olması şart, genel olması şart ama bu yeterli değil, bir de bunun uygulama zemini var. Yani ülkemizde son yıllardaki bazı meselelerin uygulanmasına baktığımızda şüphe de zaten buradan çıkıyor.

Biraz önce epey aradım ama bulamadım, şu anda literatüre girmiş “spoofing” diye bir şey var. Zannedersem Londra’da yargılandı; 30-35 yaşında bir delikanlı evinde oturuyor, bilgisayarın başında menkul kıymetler piyasasındaki bir şirketin alım satımıyla ilgili olarak kendi IP numarasından bir teklif giriyor, arkasından bir müddet orada duruyor, fiyatı ona göre yükseltiyor, aynı -kendi- bilgisayarından o teklifi veyahut da talebi-arzı siliyor, karşısına geçiyor alıcı gibi ve dolayısıyla 70-80 milyon dolar para

kazanmış ve de yakalanmış. Bu gerçekten manipölasyon ve bunların mutlaka önlenmesi gerekiyor, bu tür düzenlemelerin olması şart. Geçmişe baktığımızda, 2007’de ortaya çıkan krizle birlikte bankacılar da, finans kesiminde çalışanlar da süten çıkma ak kaşık değil. Londra’da LİBOR faiz oranını manipüle ettiklerini biliyoruz, New York’ta döviz piyasasında FX piyasasının manipüle edildiğini biliyoruz ama orada otoriteler lafıyla uğraşmadılar bu işin, yanlışları hemen gördüler, üzerine gittiler, uzatmadılar “Sen, sen, sen; şu, şu, şu yanlışları yaptınız; al sana ceza.” dediler ve tahsil edip kasalarına koydular. Bu, piyasanın güvenilirliği açısından şart ve doğru işlem ama sınırlarının iyi çizilmesi lazım. Biz kendi ülkemize baktığımızda, Gezi olayları sırasında ben Zafer Çağlayan’ın şunu dediğini hatırlıyorum: “Biz kimin ne yaptığını dakikası dakikasına biliyoruz, herkesin hakkından geleceğiz.” Ne oldu? Otoriteler o günlerde işlem yapan herkese yazı gönderdi, herkesin hesap özetlerini istedi “Üzerinde çalışıyoruz.” dedi. O günden bugüne bizim resmî otoritelerimizden topluma dönüp de, piyasaya “Evet, biz bu belgeleri istedik. Şu şu şu şahıslar, şu şu yanlışları yapmışlardır ve dolayısıyla da bunu bulduk, çıkardık, bunlara şu cezayı verdik.” dediler mi? Böyle bir bilginiz var mı? Yok. Aldılar attılar, kamuoyunu güya tatmin ettiler ve bu iş bitti. Eğer bulamadıysanız bile yine sorumluluğunuz var sizin. Çıkacaksınız, diyeceksiniz ki: “Biz şu şu belgeleri istedik, şu şu kişileri soruşturduk, inceledik, baktık bir şey çıkmadı, işlemler düzgün yapılmış.” denilmesi gerekirdi. Ama maalesef böyle bir gelenek yok. Böyle bir gelenek de oluşturulmadı, oluşturulmadığı için kusura bakmayın ama şüpheyi yaklaşıyoruz, şüpheleniyoruz. Bu şüpheyi ortadan kaldırmak, yanlış da olsa bu algıyı temizlemek otoritenin görevi. TÜİK’in ürettiği bütün rakamlar yüzde yüz doğru olabilir, olması da gerekir ama şu anda doğru olmadığı konusunda bir algı var. TÜİK’in görevi bu algıyı silmek. Nereden geldi bu?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Yardımcı olun.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Oluyoruz efendim ama...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ama her seferinde şüpheleniyoruz diyorsanız birileri şüpheleniyor zaten.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Evet, o zaman o kaynağı, hesabı... Ayın hangi gününde hangi marketten aldığını bize söylesin, biz o zaman yardımcı olalım, diyelim ki “Evet, bu rakamlar doğrudur.” diyelim.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Sayın Yılmaz ile Sayın Aydemir birbirinizi çok seviyorsunuz.

Evet, teşekkür ediyorum.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Hayır, ben arkadaşların yardımcı olmalarını istiyorum.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Bir saniye arkadaşlar, evet buyurun.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Dolayısıyla böyle bir düzenlemeye ihtiyaç var ve dediğim gibi şu andaki teknoloji de bu kadar... Yani burada söylenen, efendim arzı, talebi şöyle yönlendirmeye de müsait. Bu tür insanlar da var, çok da yetkin insanlar. Dolayısıyla piyasa düzenleyicisinin görevi bunları yapmak. Eline güç alıp o güç çerçevesinde de bunu önlemeye çalışmak toplumun yararına. Fakat bu düzenleme böyle olmaz. Dolayısıyla AB’nin öngördüğü düzenlemelerin kanun hâline getirilip bunun açık ve net olarak uzun da olsa buraya yazılmasında fayda var, Avrupa’nın yaptığı gibi yapalım bunu, keyfilğe şey vermeyelim.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Sayın Erim...

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Sayın Başkan, kıymetli üyeler, değerli bürokratlarımız, kıymetli basın; hep konuşuyoruz ama maddeler başlık aslında. Detayı yani alt maddeleri, yönetmelikleri, genelgeleri zaten çıkarıyorlar. Burada bizim kurumlarımıza güvenmemiz lazım. BDDK, SPK, Merkez Bankası, Hazine ve Maliye Bakanlığı, TMSF... Bunlar teknik konular zaten. Hepsinin detayına girsek bize burada ne günler yeter... Teknik bilgimiz de hepimizin yeterli değil, belli bir yere kadar. Üzerinde duracağımız somut, yapıcı önerileriniz varsa onları konuşalım, değilse saatlerce havanda su dövüyoruz. Sayın Durmuş “Bu düzenlemelere ihtiyaç var.” diyor. O zaman...

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – İhtiyaç var. Önerim şu: AB’nin düzenlemelerini kanun hâlinde dercedelim buraya.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Zaten getirmişler burada var İngilizce, yabancı dilde de geldi sizin önünüze.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Tamam, onu buraya dercedelim, yönetmeliğe bırakmayalım.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Getirmişler yani.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Evet, teşekkür ediyorum.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Ondan sonra öküzin altında buzağı arıyorsunuz, özellikle Sayın Paylan.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Tamam, teşekkür ediyorum.

Sayın Sındır...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Teşekkür ediyorum, Sayın Başkan.

Şimdi, değerli milletvekilleri, manipülatif ve yanıltıcı işlemler şu an gündemde ama daha önce “bankacılık sistemini tehlikeye düşüren işlemler” diye gene ucu açık, gene tanımı tam belirlenememiş bir kavram vardı. Şimdi, tabii, manipülatif işlemler, yanıltıcı işlemler, bankacılık sistemini tehlikeye düşüren işlemler gibi sınırları belli olmayan, ucu açık, tanımları olmayan ifadeler üzerinden biz şimdi yasama işlemi yapıyoruz. Aslında, bu konuda bu işlemlerin ve tabii bu uygulamaların tanımlarının BDDK’ye bırakılması yasama organının görev, yetki ve sorumluluklarının devri gibi bir anlam taşıyor. Eğer ki koşullara göre değişmeyecek işlemlerse, uygulamalarsa bunlar ve BDDK’nin hızlı reaksiyon göstermesi gereken, kimi zaman değişken olabilen işlemler değilse BDDK bunları tanımlar, belirler. Yasama organının yetkisinde olan suç ve cezayı belirleme yetkisi yasama tarafından, yine Meclisimiz tarafından, Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından komisyonlarımıza söz konusu işlemler gelir, kanunlaşır, geçer. Niye BDDK’ye bunları, bu yetkiyi devrediyoruz da BDDK bunları belirleyecek, Resmî Gazete’de yayımlayacak ve ondan sonra bunlar geçerli olacak? Bu, anlaşılır bir durum değil.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Sayın Böke...

SELİN SAYEK BÖKE (İzmir) – Çok teşekkür ediyorum.

Aradığımız buzağı, 38 kişinin “kriz” dediği için davaya tabi tutulması. Aradığımız buzağı ortada duruyor yani örnek verilsin diye soruyoruz ama Türkiye’de yaşanılıyor olan birtakım örnekler var, gerçeğin kantarı iktidarın elinde, iktidar neye gerçek diyorsa o doğru kabul ediliyor, bunun alternatiflerini düşünen, analizler sonucunda o yargıya varan herkes de söylediğinde, “yanıltıcı, yanlış, hain veya terörist” diye damgalanıyor. Şimdi, 38 kişi, bir haber çıktığı için ya haberi yazdığından dolayı ya da paylaştığından dolayı bir dava içerisinde şu anda. Davanın sebebi ne? Dövizdeki hareketliliği “kriz” diye adlandırmış olması ve bu krize dair yorum yapıyor olması.

Şimdi, o yüzden, ister istemez bu kantarın ayarı tamamen kaçtığı için şu soruyu sorma ihtiyacı var ve mükellefiz bunu sormakla bizler: Gerçeğe aykırı ve yanıltıcı bilginin tarifini kim yapacak?

Bir de şunun da altını çizme ihtiyacı duyuyorum: Yani finansal piyasa dediğiniz şey birtakım, esasında, elle tutulamayan ürünlere fiyat biçmek ve değer biçmektir. Bu değer biçilirken eldeki bilgiler kullanılır ve o bilgiler kullanılarak birtakım analizler yapılır. Biz birbirimizden farklı analizler yaparak ve ihtiyaçlarımız da farklı olduğu için aynı ürüne farklı değer biçebiliriz. Biçiyor olduğumuz için arbitraj imkânı çıkar, biçiyor olduğumuz için finansal piyasalarda işlemler yapılıyor olur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELİN SAYEK BÖKE (İzmir) – Şimdi, eğer biz diyorsak ki tek gerçek vardır, tek analiz vardır; o zaman her şeyin tek fiyatı olabilir ve tek hareket olabilir, o zaman finansal piyasa olmaz, bir iktidar gücü buna karar verir ve hareket öyle yapılır diyoruz.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Teşekkür ederiz.

SELİN SAYEK BÖKE (İzmir) – Yani bir buzağı aramadığımızı, yeniden, “Gerçeğe aykırı, yanıltıcı bilgi nedir, bunun tarifini yapma yetkisi kimdedir?” sorusuna, yanıtı ihtiyaç vardır ve hukukun inşasına... Tekrar altını çizmek istiyorum, hukukun olmadığı yerde, gerçeğin kantarını tekelleştirmiş bir biçimde elinde tutan bir iktidar anlayışıyla korkarım ki teknik hiçbir yasa teknik olmakla kalmayacaktır. O yüzden burada şüpheler ortaya çıkıyor.

Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Sayın Arı...

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; burada görüşülmekte olan konuya anayasa hukuku yönünden baktığımızda, temel hak ve özgürlükler yönünden baktığımızda... Öncelikle dün de ifade ettim, bir düzenlemenin kanuna uygun olması mümkündür çünkü kanunu öyle çıkarırsak kanuna uygun bir düzenleme yapmış oluruz ama genel hukuk kaidelerine uygun bir düzenleme yapamaya da biliriz. Bu kanunilik ilkesi her zaman genel hukuk kaidelerine uygun olması anlamına gelmez.

Şimdi burada da bir düzenlemeyi Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumuna yetki olarak vermekteyiz. Şimdi, temel düzenlemeler arasında, şunu ifade edeyim, suç ve cezada kanunilik ilkesi vardır ve bu kanunilik ilkesi de yine Anayasa'nın 2'nci maddesi ve yine Anayasa'nın 38'inci maddesinde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CAVİT ARI (Antalya) - “Kimse kanunun suç saymadığı bir fiilden dolayı cezalandırılmaz.” genel hükümleri çerçevesinde, yine “ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur” ilkeleri çerçevesinde baktığımızda, tanımlanmamış ve bir olayın nasıl suç teşkil edeceği yasama organı tarafından belirlenmemiş bir olaya bir kurul tarafından ceza getirilmesi Anayasa'ya açıkça aykırıdır. Dolayısıyla bu düzenleme Anayasa'nın 2'nci ve 38'inci maddelerine açıkça aykırı bir düzenlemedir diyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkanım, sizden istirham ediyorum, yani ben BDDK Başkanımıza ve Mustafa Savaş'a soru soracağım şu çerçevede: Sayın Başkanım, geçen sene biliyorsunuz bu spekülasyon adı altında manipülasyon diye sayılıp BDDK Başkanımız ve SPK suç duyurusunda bulundu vatandaşlarımıza ve dosyalardaki ifadelere ben baktım tekrar. Mesela vatandaşımız: “Kriz

var.” demiş veya “Dolar yükselecek.” demiş. Şimdi bu ifadelerle ilgili suç duyurusunda bulunmuş kurumlarımızın başkanları burada. Şimdi, bu yasa da çıkarsa, bizim kaygımız... “Gerçeğe aykırı ve yanıltıcı şekilde yönlendirilmesi tasarruf sahiplerinin.” diye ifade ediliyor. Eğer geçen yılki pratikleri şeklinde devam edecek olurlarsa bu yasa çerçevesinde de böyle suç duyurularında bulunabilecekler. BDDK Başkanımız...

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Arkadaşlar, bu sadece bankaları ilgilendiriyor, yapmayın, kişilerle ne alakası var ya!

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tamam, tamam. Ben bankada bir rapor yazanla ilgili söylüyorum zaten. Diyelim ki X özel bankasının analisti...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Siz başka bir maddeden bahsediyorsunuz Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Arkadaşlar, değil, bakın...

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Tamam, bir saniye, dinleyelim.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Telefonuma 4-5 piyasa oyuncusundan, işlem yapıcısından gelen... Diyor ki: “Ben yatırım bankasının danışmanıyım, rapor yazdığımda böyle bir şey söyleyeceksem ben suç...” Vatandaşın sıkıntısını neyse onu giderelim nasıl gidereceksek.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkanım şunu diyorum: Banka çalışanıyla ilgili, bireylerle ilgili soruyorum ben. Şöyle olur, siz de çok iyi biliyorsunuz: Bir banka analisti bankaya bağlı çalışır, bu insanlar bankadan maaş alır, analistlerdir ve rapor yazarlar. Bir rapor yazarlar ve günlük olarak mudilere yayınlarlar veya yatırımcılara derler ki...

Sayın Savaş, zaten banka çalışanlarıyla ilgili söylüyorum. Banka analistleri sizin çalıştığınız dönemde de vardı, hâlâ var. Bu banka analistleri rapor yazarlar. Bu raporu da çalıştıkları müşterilerine gönderirler mail üzerinden veya başka yöntemlerle. Şimdi, bu raporlarında düşüncelerini söylerler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – “Ben piyasayı iyi görüyorum veya kötü görüyorum. Yatırımcılara döviz almasını tavsiye ediyorum, borsa satmasını, almasını, şunu bunu...” diye tavsiye ederler. Şimdi, buradaki sıkıntımız şu: Bunun gerçeğe aykırı veya yanıltıcı işlem olarak yönlendirilmesi meselesinde geçen yıl olduğu gibi eğer ki bir vatandaşın döviz yükselecek diye “tweet” atması, kriz var diye “tweet” atmasını suç sayan BDDK Başkanımız, Kurumumuz veya SPK aynı pratikle yürüyecekse bankalarda hiçbir analist rapor yazamaz. Ve sıkıntı şu –cümlemi bitiriyorum- eğer eleştirilemezse sistem... Bakın, sistemi sağlıklı kılan nedir biliyor musunuz? Eleştirilebilmesidir yani bünyeniz hastaysa doktora gidersiniz röntgen çeker. Doktor eğer ki röntgende bir şey gördüyse ve söyleyemiyorsa siz kanser olursunuz, söyleyebilmesi sistemi sağlıklı kılar. “Ben sistemde şurada bir sıkıntı görüyorum.” diyebilmesi analistlerin sistemi sağlıklı kılar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Mesele anlaşıldı...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bu anlamda bu sistemi sağlıklı kılması için sizi de sorumluluk almaya davet ediyorum ve bu konudaki sorularıma net cevap rica ediyorum. Nedir yani gerçek dışı, nedir yanıltıcı işlem? Bu konuda net olarak çizgiyi çekelim lütfen.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Sayın Emecan...

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Paylan'ın bıraktığı yerden çok kısa bir eklemeye yapacağım. Bütün sorun buradaki aslında muğlak ifadelerin kanun içerisinde muğlak olarak kalacak olması endişesi. Sonrasında BDDK'nin bir düzenleme yapacak olması bizler için yeterli bir açıklama değil gerçekten. En başta da bahsettik, yine bir güven sorunu, kurumların bağımsızlığı, bağımsız olarak hareket edememesinden kaynaklanan bir sorun bu, o yüzden kanunda net, açık bir şekilde tanımlamanın getirilmesi gerekiyor. Bu düzenleme aynı zamanda da ürkütücü olacaktır gerçekten bankalar için, banka çalışanları için gerçek görüşlerini, fikirlerini beyan etme noktasında. Yabancı sermayeli bankaları, yabancı sermayeyi de ürkütecektir. Yani filmi biraz ileriye sarıp ne gibi sonuçlar doğuracağına da bakmak lazım. Bugün, bakın, HSBC Türkiye'den ayrılıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Bitiriyorum.

Yani herhâlde “Canım sıkıldı, gidiyorum.” demiyor bu banka. Bunlar önemli işaretler. Bunların çok iyi okunması ve sonuçlarının çok iyi değerlendirilmesi lazım. Evet, düzenleme yapılmalı ama bu şekilde değil, kesinlikle değil.

Teşekkürler.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Teşekkür ederim.

Sayın Savaş...

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Sayın Paylan'ın biraz önce söylediği konuda, kanunun 74'üncü maddesinde, “itibarın zedelenmesi” maddesine dayanarak bireyler hakkında kurul suç duyurusunda bulunabilir, böyle bir yetkisi, hakkı var. Ancak bu maddede bireylerle ilgili bir ceza...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Banka çalışanları... “Bireyler” demedim, banka analistleri...

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Banka çalışanı da olabilir, eğer itibarın zedelenmesiyle ilgili bir konuya bununla ilgili suç duyurusunda bulunabilir, 74'üncü madde bunu düzenliyor zaten. Biz burada, bu maddede spekülasyonu değil manipülasyonla ilgili bir düzenleme...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Nedir manipülasyon?

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Sen manipülasyonu, spekülasyonu eğer açmamı istiyorsan... Manipülasyon, fiyatlarda kasıtlı olarak oynamak yani piyasayı yanıltmak, fiyatlarda kasıtlı olarak oynamak, bundan kâr elde etmek ama spekülasyon...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Google'da var.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) - Google'ı da açabilir, oradan da... Spekülasyon, biraz daha kendini “hedge” etmek, geleceğe dair fiyatlarda bir öngöründe bulunarak ona göre pozisyon almak. Zarar da edebilirsin, kâr da edebilirsin spekülasyonda ama manipülasyon tamamen piyasayı yanıltmaya yönelik kasıtlı olarak işlem yapmak.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Evet.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Çok net. Biz burada spekülasyonu düzenlemiyoruz, manipülasyonla ilgili ve alt düzenlemeyi de kurulun yapacağını da ifade ediyoruz. Çok detaylı bir şekilde uluslararası o düzenlemeler paralelinde arkadaşlar bunu yapacaklar, kurul yapacak.

SELİN SAYEK BÖKE (İzmir) – Sadece uygulama değil, bilginin yayılması da deniyor. Dolayısıyla lafzı da manipülasyona giriyor, sadece işlem girmiyor.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Sadece işlem girmiyor sıkıntı da orada.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Peki, teşekkür ediyorum.

BDDK Başkanımız sizin var mı sözünüz? Yok, peki.

Evet arkadaşlar, maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir...

12’nci maddeyi okutuyorum.

MADDE 12- 5411 sayılı Kanunun 77 nci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Katılım bankaları ile kalkınma ve yatırım bankalarına ilişkin hükümler

MADDE 77- Kalkınma ve yatırım bankaları, bu Kanunun 43 üncü maddesinin ikinci fıkrası, 54, 55, 56, 57, 61, 63, 64, 106 ilâ 129 uncu maddeleri, 130 uncu maddesinin (a) bendi, 131 ilâ 142 nci maddeleri hariç olmak üzere diğer hükümlerine tâbidir,

Kurul, kurumsal yönetim hükümleri ile koruyucu hükümlerin uygulanmasını da dikkate alarak, kalkınma ve yatırım bankalarından biri, bir grubu ya da tamamı için, belirlenen asgarî veya azamî standart oranlar ve sınırlardan farklı bir oran veya sınır tesis etmeye, hesaplama ve bildirim dönemlerini farklılaştırmaya veya genel olarak belirlenmemiş oran ve sınırlar tespit etmeye yetkilidir.

Katılım bankaları ve kalkınma ve yatırım bankalarının faizsiz yöntemlerle gerçekleştirilebilecek faaliyetlere ilişkin usul ve esasları belirlemeye Kurul yetkilidir.

Katılım bankaları ile kalkınma ve yatırım bankalarının faizsiz, finansman sağlamak amacıyla katıldıkları ortaklıklar 49 uncu maddenin ikinci fıkrası kapsamında değerlendirilmez.

Katılım bankalarının faizsiz yöntemlerle finansman sağlanması nedeniyle edindikleri ortaklık paylarının toplam tutarı katılım bankaları tarafından kabul edilen katılım fonlarının yüzde ellisini aşamaz ve 56 ncı maddenin birinci fıkrasında belirtilen sınırların hesabında dikkate alınmaz. Katılım bankalarının faizsiz yöntemlerle finansman sağlanması nedeniyle üstlenilen yükümlülüklerden dolayı gayrimenkul ve emtia üzerine yapılan işlemler 57 nci madde kapsamında değerlendirilmez.”

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Sayın Savaş buyurun.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Sayın Başkan, burada, kalkınma ve yatırım bankalarına faizsiz yöntemlerle finansman sağlama imkânı da getiriyoruz. Ayrıca rekabeti bozmayacak şekilde de -diğer mevduat bankacılığında olduğu gibi birtakım sermaye yeterlilik rasyosu var, likidite oranları var, cari oranlar var- orada esneklikler getiriyoruz. Düzenlemenin özü bu.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Sayın Karabıyık, buyurun.

LALE KARABIYIK (Bursa) – Şimdi söz talebim yok Sayın Başkan.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Söz talep etmediniz.

Peki, söz talebi yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir...

LALE KARABIYIK (Bursa) – Pardon, benim bu maddede söz talebim vardı.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Arkadaşlar, verdim “Yok.” dediniz. Gözünüzü seveyim ya. Bir sonraki maddeye geçtik artık.

LALE KARABIYIK (Bursa) – Bir cümlem var zaten.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Buyurun, cümlelerinizi ifade edin, kayıtlara girsin.

LALE KARABIYIK (Bursa) – Tekrar tekrar maddeye dönülüyor.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Hayır, ben size söz verdim “Söz istemiyorum.” dediniz.

LALE KARABIYIK (Bursa) – Tekrar tekrar eski maddeye dönülüyor, kafam karıştı artık. Bir cümle söyleyeceğim sadece, o da şu: Şimdi, bu madde 12 ile 77’nci maddeye eklenen “Kalkınma ve yatırım bankalarından biri, bir grubu ya da tamamı için belirlenen asgari veya azami standart oranlar ve sınırlardan farklı bir oran veya sınır tesis etmeye” şeklinde eklenen bir ifade var. Burada, bu lehte ya da aleyhte uygulamalara neden olabilir. Orada belki biraz daha düzeltici bir ifade olması gerekir. Bir tek onu söyleyecektim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Benim bildiğim kadarıyla biz bunu önceden söyledik.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Rekabeti bozmayacak şekilde düzenleyecektir.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Mevcut, zaten BDDK’nin de böyle bir yetkisi var.

Şimdi, değerli arkadaşlar, 13’üncü ve 20’nci maddeler Merkez Bankasıyla alakalı. Dolayısıyla 2 maddenin birlikte görüşülmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Merkez Bankasından kim var Başkanım?

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Genel müdürlerimiz var Merkez Bankasından.

13’üncü ve 20’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 13- 5411 sayılı Kanunun 144 üncü maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “Cumhurbaşkanı” ibaresi “Merkez Bankası” şeklinde, “bu maddede belirtilen işlemlerde sağlanacak” ibaresi “her türlü işlemlerinden elde edecekleri ücret, masraf, komisyon ve” şeklinde değiştirilmiş ve ikinci cümlesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 20- 23/2/2006 tarihli ve 5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanununun 26 ncı maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, azami akdi ve gecikme faiz oranlarını tespit ve ilan etmeye yetkilidir.”

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Sayın Savaş buyurun.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Sayın Başkanım, bu düzenleme Cumhurbaşkanımızın hâlihazırda Merkez Bankasına devrettiği yetkinin tamamen Merkez Bankası tarafından kullanılmasını öngörüyor. Ayrıca bankaların her türlü işleminden elde edeceği ücret ve komisyonları belirleme yetkisini de Merkez Bankasına biz burada devrediyoruz. Diğer taraftan 14, 15, 16’ncı maddelerde de idari para cezalarını düzenliyoruz.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Paylan, buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, Sayın Savaş’tan şöyle bir bilgi rica ediyorum. Şimdi bu ücret, komisyon meselesiyle ilgili bankacılık sisteminin ne kadar gelirleri vardı? Berat Bey’in iki gün önce attığı “tweet” sonucu yapılan düzenleme sonucu bu ücret, komisyon gelirlerinin nereye düşeceği düşünülüyor? Şöyle bir şey var, şunu da merak ediyorum. Siz eski bir bankacı olarak... Şimdi biliyorsunuz, bankalar faizi düşük gösterebilirler. Biliyorsunuz, bugünlerde reklam var. “0,69’dan para veriyorum.” diyor bankalar öyle değil mi? Bankanın maliyeti aşağı yukarı 0,90 şu günkü faizlere göre. Yani 90’dan aldığın parayı 69’dan satamazsın, eşyanın tabiatına aykırı. Ne yapıyor bankalar? 69’dan para satmış gibi yapıyor ama öyle bir komisyon koyuyor ki, ücret, komisyon koyuyor ki üzerine bin lira, 2 bin lira ücret koyuyor oraya, faiz 1,10’a çıkıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Garo Bey, destek veriyor musunuz bu maddeye?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tabii, tabii.

Yani vatandaş da bilmiyor, 0,69’dan faiz kullandığını düşünüyor ama hâlbuki 1,10’dan, 1,20’den faiz kullanmış oluyor. Bakın, şunu söyleyeyim ama bu madde sonucunda ne olacağını da size söyleyeyim: Hiç kimse beleşe para vermez arkadaşlar. Yani 0,69 faizler 1,10’a çıkacak, 1’e çıkacak yani vatandaş 0,69’dan artık faiz kullanamayacak çünkü onlar sanal rakamlar. Kredi, belki ücret, komisyonlar düşecek ama faizler yükselecek, banka gene aynı parayı almış olacak. Yani sonuç bu olacak. Ama vatandaş da net bir şekilde fiyatı görecektir yani paranın fiyatını, kredinin fiyatını görecektir. 1’den mi kullanıyor, 1,10’dan mı kullanıyor vatandaş görmüş olacak. Yani sonuç olarak, vatandaş komisyon, ücret ödememiş olacak ama faiz ödemiş olacak, adı faiz olmuş olacak. Vatandaşın cebinden çıkacak para çok da değişmeyecek ama nerede değişecek? EFT ücretinde rekabet oluşacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkan, niye kapatıyorsunuz?

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Size zaten sürekli açık.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama bakın, size söyleyeyim, EFT ücretinde şu olacak: Şimdi alt limit kaç paraydı EFT ücretinde? Yoktu, sıfırdı, sıfır da olabiliyor değil mi? Üst limit yoktu. Şimdi sıfır kullanan bankalar, bazıları müşterilerine jest olsun diye -çok para tutan müşterilerine- sıfır yapabiliyordu. Şimdi siz bunun üst limitini 5 lira yaptığımızda -5 lira mı, 8 lira mı, 10 lira mı, kaç paraysa EFT’de- şimdi o 50 lira, 100 lira kullandırmadığı, seyrek gelen müşterilerinin ücretini, çok çalışan müşterilere “Artık sıfır lira değil de 3 lira size” diyecek. Sonuçta gene aynı komisyon ücretlerini toplamış olacak bankalar. Yeni tarifelerde belki üst limitler tanımlanmış olacak. Bu olumlu bir şeydir. Yani bir yanda 100 lira, 200 lira EFT ücreti vermesi saçma ama diğer müşterilerinin minimum olan ücretlerini yükseltmiş olacak.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI NUREDDİN NEBATİ – Sizin gibi güçlü mevduatı olmayan mudileri korumayı amaçlıyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Estağfurullah. Benim mevduatım yok efendim. Sizin yüksek mevduatınız vardır belki.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI NUREDDİN NEBATİ – Mevduatı olmayanları korumaya yönelik.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Evet, sağ olun.

Şimdi, bu çerçevede, arkadaşlar, ben bu düzenlemeyi destekliyorum ama desteklemediğim nokta şudur: Az sonra bilgileri alacağız.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Vazgeçebiliriz diyorsunuz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Arkadaşlar, bir dakika.

Burada belki bu bilgilere göre farklı bir şey önerebilirdik. Yani yetki şurada olsun, burada olsun, Merkez Bankasında olmasın da burada olsun diyebilirdik. Çünkü Merkez Bankası parayla oynar, yani vicdan başka bir yerdedir. Belki bu ücretleri belirleme yetkisinin siyasette olması daha doğru olabilir. Yani bu anlamda ben Cumhurbaşkanında kalmasını bile destekleyebilirim bu yetkilerin çünkü paranın vicdanı yoktur ama Cumhurbaşkanı vicdana gelip düşürebilir.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – İlla muhalefet olacak ya.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Evet, evet. Bu kadar. Destekleyebilirim. Çünkü siyasetçi vatandaşın etkilenir ama para piyasası, Merkez Bankası önce sistemi korumaya bakar, bankaları korumaya bakar ama Sayın Cumhurbaşkanı belki vatandaşın sesine kulak verir.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Hakikaten tebrik ediyorum sizi Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Evet, böyledir.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Garo, seni tebrik ediyorum.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Arkadaşlar, teşekkür ediyoruz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Böyledir ama. Böyledir çünkü siyasetçi vatandaşın etkilenir ama benim eleştirdiğim noktayı da kayda geçireyim.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Tamam, geçti, geçti.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, kayda geçireyim.

Sayın Berat Albayrak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Bunu kaç defa ifade ettiniz ya.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Allah Allah! Kayda burada geçireceğim Başkan, burada geçireceğim.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – İyi, geçir hadi bakalım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Berat Albayrak, burada Meclisin iradesini yok sayıp “BDDK ve Merkez Bankasıyla oturduk yeni tarife belirledik.” dedi arkadaşlar. Daha burada görüşülme gününün arifesinde bunu yaptı. Bu da Meclisin iradesine büyük bir saygısızlıktır. Aynı FİKKO’da olduğu gibi. FİKKO yasasını, fermanı buraya gönderdi, “FİKKO’nun ikinci toplantısını yaptık.” diye “tweet” attı Sayın Berat Albayrak. Aynı saygısızlığı bir kez daha tekrarlamış oldu.

Sayın Başkan, ben sizin yerinizde olsam bu maddeyi geri çekerim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Peki, ben bir açıklama yapayım. Müsaade edin arkadaşlar...

Değerli arkadaşlar, böyle bir saygısızlık falan yok.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Var. “Tweet” attı.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Arkadaşlar, lütfen ya! Lütfen ya! Böyle bir saygısızlık falan yok.

Dün de açıkladım. Ticari kredilerle ilgili yetki kimde şu anda? Merkez Bankasında. Doğru mu? Peki, bireysel kredilerde yetki kimde? BDDK’de.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Zamanlama manidar değil mi Sayın Başkan? Zamanlama manidar değil mi?

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Arkadaşlar, böyle bir talep geliyor. Efendim, Türkiye Büyük Millet Meclisinde bir kanun teklifi var, dolayısıyla ben on gün bekleyeyim, bu kanun çıktıktan sonra ben...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Beklesin, ne olacak? Ne olacak? Beklesin, ne olur?

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Böyle bir şey yok ya! Devlette devamlılık vardır ya! Böyle bir şey olabilir mi? Neresi bunun saygısızlık? Böyle bir toplantı yapıp böyle bir açıklamayı yapabilirler. Bunu bu kanunla ilintili kılmak -başka görüşleriniz olabilir, ben ona saygı duyuyorum ama- kanunla ilintili bir bağ kurmak doğru değil açıkçası.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ben Cumhurbaşkanında kalmasını destekliyorum. Hadi buyurun, Cumhurbaşkanında yetki kalsın. Merkez Bankasından alın. Destekliyorum, gerçekten destekliyorum. Hadi buyurun Cumhurbaşkanında yetki kalsın.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Garo Bey, zabıtlara geçti.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Destekliyorum.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Değerli arkadaşlar...

BDDK Başkanımız, buyurun.

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Sayın Başkanım, buradaki çalışma zaten dün, bugün yapılmış bir şey değildi, uzun... Bakarsanız arşivlere, bu Bankalar Birliği ve bizler tarafından birkaç aydan beri -belki altı ay oldu- altı aydan beri çalışılan bir konuydu. Burada kalemlerin sayısı çok fazlaydı. Bankaların farklı isimlerle 2.400'e yakın komisyon kalemleri vardı. Bu çalışmalar neticesinde bunlar sadeleştirildi, işte bir tarafta 16'ya indirildi, diğer tarafta 60'lara falan getirildi. Bu çalışmayla, mevcut var olan yetkiyle zaten onlar yapılmıştı. Bu kanunla bunun direkt bir bağlantısı yoktu. Bu komisyon tutarları ve onların açıklamaları... Burada daha önce Merkez Bankası Başkanlığına devredilen yetkinin zaten Merkez Bankası eliyle yapılıyordu, oraya devrini öngören bir şey yani.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Paylan'ın soruları vardı. Sayın Savaş, siz yazılı mı vereceksiniz, yoksa şu anda cevap mı vereceksiniz?

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Sözlü olarak daha sonra veririm.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, şimdi verin efendim. Komisyon ve ücret gelirlerini şu an...

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Bakın, siz, ücret ve komisyon gelirlerinin sadeleştirilmesi ve gündeme getirilmesinden dolayı bunun faize yansıtacağını, faizlerin artacağını söylediniz. Tabii ben faizleri artırmayacağını düşünüyorum, rekabet olacaktır. Müşterinin verimliliğine göre ücret ve komisyon zaten belirlenmektedir. Bundan sonra da belirlenecektir.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Arkadaşlar çalışmayı yapsın, hazırlasınlar, Sayın Paylan'la paylaşalım.

Sayın Böke, buyurun lütfen.

SELİN SAYEK BÖKE (İzmir) – Teşekkür ederim.

Şöyle bir soru sorma ihtiyacı duyuyorum. Buraya getirilmesi ihtimali olan istisnalar var mı, yoksa herkese, yani bütün aktörlere aynı ücret ve komisyonlar mı uygulanacak, bütün kredi alanlara ve verenlere; istisna getirilmesi riski veya ihtimali var mı?

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Sayın BDDK Başkanımız “Bir istisna uygulanacak mı, herkese aynı mı muamele edilecek bu ücretlere yönelik olarak?” diyor.

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Burada istisna yok. Zaten bankaların kendi sayfalarında da Bankalar Birliğinde de Merkez Bankası internet sayfalarında bunun kime ne uygulanacağı, nasıl uygulanacağı açık olarak ifade ediliyor.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, 13'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

20'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli arkadaşlar, şu anda 14'üncü, 15'inci, 16'ncı ve 21'inci maddeler tamamıyla cezalarla ilgili, cezaların miktarını artıran maddeler. Dolayısıyla bu 4 maddenin birlikte görüşülmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

14'üncü maddeden itibaren maddeleri sırasıyla okutuyorum:

MADDE 14- 5411- sayılı Kanunun 146 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 146- Kurul kararıyla ve gerekçesi belirtilmek suretiyle, bu Kanun kapsamındaki kuruluşlara, bu Kanunun;

a)13 üncü ve 14 üncü maddelerine aykırı şekilde şube ve temsilcilik açılması hâlinde, yüz bin Türk Lirasından ikiyüz bin Türk Lirasına kadar,

b)18 inci maddesinin ikinci ve dördüncü fıkraları hükümlerine aykırılık hâlinde, yüz bin Türk Lirasından ikiyüz bin Türk Lirasına kadar,

c)25 inci maddesine aykırı şekilde atama yapılması veya 26 ncı maddesinde belirtilen kişilerin yasaklanan görevlerde çalıştırılması hâlinde, yüz bin Türk Lirasından beşyüz bin Türk Lirasına kadar,

d)28 inci madde hükümlerine aykırılık hâlinde, elli bin Türk Lirasından yüz bin Türk Lirasına kadar,

e)33 veya 34 üncü maddelerine ya da 37 nci maddesinin birinci fıkrasına, 38, 39 veya 42 nci maddelere aykırı davranılması hâlinde elli bin Türk Lirasından yüz bin Türk Lirasına kadar,

f)43 üncü maddede öngörülen bildirimlerin yapılmaması hâlinde elli bin Türk Lirasından yüz bin Türk Lirasına kadar,

g)50 nci maddesindeki kredi yasaklarına uyulmaması hâlinde elli bin Türk Lirasından az olmamak üzere verilen kredinin yüzde beşi tutarına kadar,

h)52 nci maddesine aykırı davranılması hâlinde, elli bin Türk Lirasından yüz bin Türk Lirasına kadar,

i)53 üncü maddesine göre ayrılması gereken karşılıkların tesis edilmemesi hâlinde, beşyüz bin Türk Lirasından az olmamak üzere, ayrılması gereken karşılık tutarının yüzde beşine kadar,

j)54 üncü maddesindeki kredi sınırlarına uyulmaması hâlinde, beşyüz bin Türk Lirasından az olmamak üzere aykırılık oluşturan tutarın yüzde beşine kadar,

k)56 ncı maddesine aykırı şekilde ortaklık payı edinilmesi hâlinde, beşyüz bin Türk Lirasından az olmamak üzere, aykırılık teşkil eden tutarın yüzde beşine kadar,

l)57 nci maddesindeki yasaklama ve sınırlamalara aykırılık hâlinde, beşyüz bin Türk Lirasından az olmamak üzere, yasaklama ve sınırlama konusu değerın yüzde beşine kadar,

m)58 inci madde hükmüne aykırılık hâlinde beşyüz bin Türk Lirasından az olmamak üzere aykırılık tutarı kadar, 59 uncu maddedeki sınırlamaya uyulmaması hâlinde, beşyüz bin Türk Lirasından az olmamak üzere aykırılık tutarı kadar,

n)60 ncı maddesinin beşinci ve yedinci fıkralarına uyulmaması hâlinde beşyüz bin Türk Lirasından bir milyon Türk Lirasına kadar,

o)61 inci maddesi ile 76 ncı maddesine aykırılık halinde beşyüz bin Türk Lirasından bir milyon Türk Lirasına kadar,

p)95 ve 96 ncı maddeleri kapsamında Kurum tarafından bu Kanun kapsamındaki kuruluşlardan talep edilen bilgilerin gönderilmemesi hâlinde elli bin Türk Lirasından beşyüz bin Türk Lirasına, geç gönderilmesi hâlinde elli bin Türk Lirasından beşyüz bin Türk Lirasına, eksik bilgi ile gönderilmesi, kontrol hataları içermesi veya kontrol hatalarının süreklilik arz etmesi hâlinde elli bin Türk Lirasından beşyüz bin Türk Lirasına kadar,

r)144 üncü maddesi uyarınca alınan kararlara ve yapılan düzenlemelere uyulmaması halinde beşyüz bin Türk Lirası, ayrıca Merkez Bankası tarafından miktar ya da oranların tespit edildiği durumlarda, söz konusu miktar ve oranlara aykırılık oluşturan tutarın on katına kadar,

s)76/A maddesi kapsamındaki finansal piyasalarda manipülasyon ve yanıltıcı işlemler olarak kabul edilen işlem ve uygulamaları gerçekleştirenlere, menfaat sağlanması halinde sağlanan menfaatin iki katından az olmamak üzere, bir önceki yılsonu finansal tablolarında yer alan faiz, kar payı gelirleri, alınan ücret ve komisyonlar ile bankacılık hizmet gelirleri toplamının yüzde beşine kadar,

idari para cezası uygulanır.

Kurul, aykırılığın yaptırım kararı verilinceye kadar birden fazla işlenmiş olmasını veya idari para cezasının uygulanmasından itibaren iki yıl içerisinde aynı aykırılığın tekrarlanmasını dikkate alarak bu maddede yer alan tutarları iki katına kadar artırarak uygulamaya yetkilidir.

Kurul bu madde uyarınca verilecek cezaları bu Kanunun 68, 69 ve 70 inci maddeleri uygulanan bankalar için yüzde ellisine, 71 inci maddesi uygulanan bankalar için ise yüzde yüzüne kadar indirmeye yetkilidir.”

MADDE 15- 5411 sayılı Kanunun 147 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “beşbin Yeni” ibaresi “yüzbin” şeklinde, “onbeşbin Yeni” ibaresi “ikiyüz bin” şeklinde, (b) bendinde yer alan “beşbin Yeni” ibaresi “yüz bin” şeklinde, “yirmibin Yeni” ibaresi “ikiyüz bin” şeklinde, (c) bendinde yer alan “beşbin Yeni” ibaresi “elli bin” şeklinde, “yirmibin Yeni” ibaresi “ikiyüz bin” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 16- 5411 sayılı Kanunun 148 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “onbin Yeni” ibaresi “beşyüz bin” şeklinde, “binde beşine” ibaresi “yüzde beşine” şeklinde değiştirilmiş, (b) bendine “alınan kararlara” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve verilen talimatlara” ibaresi eklenmiş, aynı bentte yer alan “beşbin Yeni” ibaresi “elli bin” şeklinde, “onbin Yeni” ibaresi “beşyüz bin” şeklinde değiştirilmiş ve fıkra aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Kurul, aykırılığın yaptırım kararı verilinceye kadar birden fazla işlenmiş olmasını veya idari para cezasının uygulanmasından itibaren iki yıl içerisinde aynı aykırılığın tekrarlanmasını dikkate alarak bu fıkra da yer alan tutarları iki katına kadar artırarak uygulamaya yetkilidir.”

MADDE 21- 5464 sayılı Kanunun 35 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

‘Kurul kararıyla ve gerekçesi belirtilmek suretiyle bu Kanun kapsamındaki kuruluşlara, bu Kanunun;

a)8 inci maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarına aykırılık halinde Yirmibeş bin Türk Lirasından elli bin Türk Lirasına kadar,

b)9 uncu maddesinin birinci fıkrasına aykırılık halinde Yirmibeş bin Türk Lirasından elli bin Türk Lirasına kadar, ikinci fıkrasına aykırılık halinde Yirmibeş bin Türk Lirasından az olmamak üzere, aykırılık oluşturan tutarın yüzde biri tutarına kadar;

c)10 uncu maddesi ve 11 inci maddesinin birinci fıkrasına aykırılık halinde yirmibeş bin Türk Lirasından elli bin Türk Lirasına kadar,

d)14 üncü maddesi hükümlerine aykırılık halinde elli bin Türk Lirasından ikiyüzelli bin Türk Lirasına kadar,

e)18 inci maddesinin ikinci fıkrasına aykırılık halinde Yirmibeş bin Türk Lirasından elli bin Türk Lirasına kadar,

f)24 üncü ve 25 inci maddelerine aykırılık halinde Yirmibeş bin Türk Lirasından elli bin Türk Lirasına kadar,

g)27 nci maddesinin birinci fıkrasına aykırılık halinde elli bin Türk Lirasından ikiyüzelli bin Türk Lirasına kadar,

h)İlgili maddelerine göre, Kurul tarafından bu Kanuna dayanılarak alınan kararlara, çıkarılan yönetmelik ve tebliğlere ve yapılan diğer düzenlemelere uyulmaması halinde Yirmibeş bin Türk Lirasından elli bin Türk Lirasına kadar veya aykırılık teşkil eden tutarın yüzde biri oranına kadar,

idari para cezası uygulanır. Kurul, aykırılığın yaptırım kararı verilinceye kadar birden fazla işlenmiş olmasını veya idari para cezasının uygulanmasından itibaren iki yıl içerisinde aynı aykırılığın tekrarlanmasını dikkate alarak bu fıkra da yer alan tutarları iki katına kadar artırarak uygulamaya yetkilidir.”

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sayın Savaş...

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Sayın Başkanım, ilgili maddelerde biz idari para cezalarını güncelliyoruz. Malumunuz, 2005 yılından bu yana bu ilgili maddelerdeki idari para cezalarının artışları yeniden değerlendirilerek oranın sağlanmakta ve tekrar bugünün şartlarına göre biz bunu güncelliyoruz. “Bu cezaları neye göre artırdınız?” şeklinde bir soru gelebilir. O soruya göre de en çok ceza kesilen maddeler daha fazla burada artırıldı. Para cezalarını ortalama olarak 4 kat ile 20 kat arasında biz artırdık. Birkaç örnek vermek istiyorum: Bu kanun geçtikten sonra, karar defterinin imzalanması aykırılığını düzenleyen (146/1/d) bendi için ceza tutarı 2,5 kat artırılıyor. Emtia ve gayrimenkul edinim sınırlarını düzenleyen (146/1) bendi için ceza 6 kat artırılıyor, 500 bin oluyor. Mevduatın çekilmesini engellemeye ilişkin ceza 25 kat artırılıyor ve 500 bine çıkıyor. Yerinde denetimi engelleme ve istenilen bilgi ve belgeleri vermemenin cezası da 500 bin olarak belirleniyor. 2019 yılında bu maddeler kapsamında kesilen idari para cezalarının toplamını arkadaşlara sordum “Ne kadardır?” diye.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kaç yılında?

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – 2019 yılının.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Önceki yıllarda var mıydı?

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Vardı da ben sadece 2019 yılını arkadaşlarla çalışırken sordum. Yani “2019 yılında toplam kaç tane ceza kestiniz ve tutar ne kadar?” diye sorduğumda, 432 aykırı işleme karşılık 11 milyonluk ceza kesilmiş. Tabii, bu da caydırıcı...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – 11 milyon?

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – 11 milyon. 4,5 trilyonluk bir aktif büyüklüğü düzenleyen, denetleyen bir otoritenin kestiği toplam ceza tutarı 2019 yılında 11 milyon. Biz burada hem bu ceza tutarlarını güncelledik hem de caydırıcılığı düzenledik.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ya, bu maddede şu eksikliği görüyorum: Bir orantı net olarak belirtilmemiş yani Kurulun kararına bırakıyor. Yani diyelim ki X bir banka sektörün yüzde 10'una sahip olabilir, 300 milyar lira aktif büyüklüğüne sahip olabilir, ona “Şu rakama kadar.” diye bir rakam belirlediğimizde, bu, Kurulun keyfine kalıyor sonuç olarak. Veya başka bir banka çok küçük bir aktif büyüklüğüne sahip olabilir, ona daha büyük bir ceza da kesilebilir suça göre.

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Suç aynı ama.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tamam, suç aynı ama mesele şu: Cezanın caydırıcı olması önemlidir yani aktif büyüklüğünü veya cirosunu...

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Baremler var orada.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama şunu söylüyorum: Bunu yasaya dercetmek gerekmez mi? Bir orantı, bir şeye göre yani “aktif büyüklüğü” veya “cirosu”veya “şusu” “busu” diye bir ifade sizin işinize yaramaz mı, o açıdan soruyorum.

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Zaten kanunda -biliyorsunuz- mevcut hâlinde de alt limit-üst limit arasında...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tamam, bunu diyorum ama sizin neye göre ceza keseceğiniz burada dercedilmemiş yani neyi dikkate alacağınız, hangi kriteri dikkate alacağınız yok. Yani bankanın büyüklüğünü mü esas alıyorsunuz?

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Hayır.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Soruyorum şimdi: Diyelim ki sektörün yüzde 10'una sahip bir banka ile sektörün yüzde 1'ine bile sahip olmayan bir banka aynı suçu işledi. Aynı ceza mı var?

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Aynı ceza.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bu çok yanlış, çok yanlış. Caydırıcılık neye göredir Mustafa Bey?

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Ama aynı suça aynı ceza Anayasa ilkesi.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır ama bu orantılanabilir. Yani şunu diyorum: Bir şeye göre yani...

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Ceza farklılaşması şurada oluyor: Aynı suçu birkaç defa işlemişse...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Vergi hukukunda da aynı.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama sıkıntı var Mustafa Bey. Şu açıdan soruyorum: Yani caydırıcı olması için... Düşünün ki Mercedesli bir adam hız sınırı ihlali yapıyor, adamın altında 10 milyonluk Mercedes var, 300 lira kesiyorsunuz. Bu, Norveç'te ayrıştırılmış, örneğini vereyim. Norveç'te şöyle diyor: “Senin son yıl verdiğin vergi gelirine göre ben kırmızı ışık cezasını keserim.” Adama bir ceza geliyor, 5 bin euro. Yani zengin, multimilyarder bir adama 5 bin euro ceza geliyor ama bir gariban diyelim ki kırmızı ışıkta geçti, ona 50 euro ceza kesiyor. Caydırıcılık da orada sağlanıyor. Cezalarda da orantı belirlenebilir yani caydırıcı olması için. Bunu da ben yasalarımızın hepsinde öneriyorum yani trafik cezalarında da olmalı. Bu tip cezalarda da güce göre ceza kesilmesini düşünmeliyiz.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Eşitliğe aykırı bir şey.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – 2005'ten bu yana sektörün aktif büyüklüğü 10 kat artmış yani bu cezaları yeniden değerlendirme oranı 3 kat artmış mesela.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, şunu diyorum: Cezaların caydırıcı olması için güce göre de ceza kesilebilmesini düşünmemiz gerekiyor diye söylüyorum. Ya, bunu bilmiyorum böyle düşünür müsünüz, ki bence öyle olmalı.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Bütün cezalar için konuşuyorsunuz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Evet, bütün cezalar için söylüyorum; trafik cezası için de vergi cezası için de bu cezalar için de.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Böyle bir şeyi düşünemiyorum ya ben.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Düşünebilirsin, Norveç uyguluyor bunu, Kuzey Avrupa ülkeleri uyguluyor.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sayın Hamzaçebi...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Maddede cezalarla ilgili güncellemeler yapılıyor. Güncellemelerle ilgili herhangi bir sorun yok. Yine 15, 16, 17'nci maddelerde birtakım ifadeler düzeltiliyor, birtakım tedbirler daha alınıyor. Onlarla ilgili herhangi bir olumsuz görüşüm yok. Ancak bu maddede yani görüşmekte olduğumuz maddelerden teklifin çerçeve 14'üncü maddesinde yer alan ve Bankacılık Kanunu'nun 146'ncı maddesini değiştiren maddenin (s) bendindeki düzenleme Anayasa'nın ölçülülük ilkesine aykırı.

Biraz önce, teklifin 11'inci maddesinde BDDK'ye verilen yetkiyle ilgili olarak görüşlerimi ifade etmiştim. Finansal piyasalarda manipülasyon ve yanıltıcı işlemler olarak neyin kabul edileceğine Kurulun karar vermesi kanuna aykırıdır. Sayın Savaş söyledi zannediyorum: "Eğer AB direktifini yazmaya kalkarsak birkaç sayfalık bir madde olur." Hayır, bu özetlenebilir. Bir özet zaten yapmışsınız maddede, bu biraz daha genişletilebilir ve orada hepsi toparlanabilir. Bunu toparladığınız zaman, özetlediğiniz zaman BDDK'ye yetki verme ihtiyacı doğmaz. Bir özet yapmışsınız zaten ancak ne olur ne olmaz düşüncesiyle BDDK'ye bir yetki verme ihtiyacı duyuyorsunuz. Biraz daha çalışılsa bu özet genişletilebilir ve "Kanunsuz suç, kanunsuz ceza olmaz." şeklindeki Anayasa ilkesine uyumlu bir düzenleme yapmış olursunuz.

Maddenin (s) bendindeki ceza, Anayasa'nın ölçülülük ilkesine aykırı. Şöyle deniliyor, ilgili cümleyi okuyorum: "... bir önceki yıl sonu finansal tablolarında yer alan faiz, kâr payı gelirleri, alınan ücret ve komisyonlar ile bankacılık hizmet gelirleri toplamının yüzde 5'ine kadar idari para cezası uygulanır." Buna BDDK karar verecek. Acaba bir bankanın bilançosu alınmak suretiyle bunu test ettiniz mi? Onların bu gelirlerinin toplamının yüzde 5'i o bankanın kârının yüzde kaç ediyor acaba? Bana bu ceza çok ağır gibi geliyor, çok ağır.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Arkadaşlarla simülasyonda biz çalışırken onu sordum. Orta ve büyük ölçekli bankaların bir önceki yılda elde etmiş olduğu faiz geliri ve ücret komisyon gelirlerinin toplamının yüzde 5'i ceza kesildiğinde ne kadar olur şeklinde bir simülasyon yaptık, ne kadar olur bu tutar? Ayrıca, bir de tabii, o cezanın sermaye yeterlilik rasyosunu da oranları da diğer oranları da etkileme kabiliyeti var. Arkadaşlar yaptı.

Arkadaşlar var mı elinizde?

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Yani bankanın...

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Bir simülasyon yaptık efendim.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Peki, bir bilgi verirse arkadaşımız memnun olurum.

Devam edeyim, ondan sonra isterseniz bilgiyi verin.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Tamam.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Şöyle bağlayayım: Bütün cezalar kamusal yararı elde etmek içindir. Ulaşılmak istenen kamusal yarar ile getirilen cezanın bir denge içerisinde olması gerekir, ölçülülük ilkesi budur. Ya, bu cezayla ulaşacağımız kamusal yarar dengeli midir acaba? Bu çerçevede açıklamalarınızı bekliyorum.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sayın Girgin...

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Teşekkürler Sayın Başkan, değerli komisyon üyeleri, sayın bürokratlar, değerli basın emekçileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, görüştüğümüz maddelerden birinde, tabii, Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu'ndaki düzenleme de var. Tabii, konu kredi kartları olunca, banka kartları olunca vatandaşın hâli, pürmelali nedir, ona da bir bakmak lazım. Bu konuda birkaç önerim olacak.

Şimdi, kredi kartları borçları ve faizleri ile kredi borçları halkımızın önemli bir sorunu çünkü iktidarın uyguladığı ekonomi politikaları geleceği borçlandırma üzerine kurulu. Yani denilebilir ki “Geleceği borçlandırma” AKP'nin bütün cafcı sözlerini, mega projelerini kazıdığımızda altından çıkan can yakan bir gerçektir. Bu, hem kamu maliyesi için hem de yurttaşlarımızın bireysel bütçeleri için geçerlidir. Bunu verilerle de ortaya koymak istiyorum. BDDK'nin 2019 yılı Aralık ayı verilerine göre vatandaşların banka ve finansman şirketlerine tüketici kredisi ve kredi kartı borcu 584 milyar lira oldu. 2003 yılında bu rakamın 12,8 milyar lira olduğu dikkate alındığında bu, 44,5 kat artış anlamına gelmektedir. Takipteki krediler ise 2003'ten bu yana 150 kat artmıştır. 2003'te 50 milyon lira olan takipteki kredi 2019 sonunda 13,3 milyar lira olmuştur. Yine 2003 yılında 0,3 milyar TL olan takipteki kredi kartları borçlarının 22 kat artarak 6,3 milyar TL'ye yükseldiğini de görmekteyiz. Türkiye Bankalar Birliğinin Kasım 2019 verilerine göre bireysel kredi veya bireysel kredi kartı borcunu ödemiş gerçek kişi sayısı ise 1 milyon 402 bin kişidir.

Sadece kredi kartı mı? Değil. Örneğin çiftçilere bakalım: Bugün çiftçimizin tüm kurumlara borcu 120 milyar liraya yaklaşmıştır, çiftçi borç batağı içerisinde. Girdi fiyatları sürekli artarken ürün satış fiyatları neredeyse son yedi sekiz yıldır aynı düzeylerde seyretmektedir. Üretim geliri artmadığından üreticiler tarlalarını ipotek ederek kredi kullanmaktadırlar. Bugün çiftçimizin yüzde 92,5'unun borcu nedeniyle tarlasında, bağında, bahçesinde ipotek vardır. Ne yapılmalı? Çiftçilerimizin borçlarının faizi hemen silinmeli, ana para beş yıllık eşit taksitte alınmalıdır.

Sadece çiftçiler mi? Esnafımız da aynı. Esnaflarımız aldığı kredileri ödeyememekteler ve son bir yılda kapanan kepenk sayısı 34 bini aşmıştır. Borçlarını ödeyemeyen esnafımız kara liste sorunuyla karşı karşıyadır. O yüzden esnafımızın sicil affı talebini bir kere daha hatırlatmak isterim.

Burası çok daha önemli -Sayın Maliye Bakanı'nın dediği gibi- maliye politikaları konusunda karnemiz güçlü değildir, mutfaklar yangın yeri, işler kesat hâldedir. Kanun yapıcı olarak bizlere düşen halkımızın gerçek ihtiyaçlarını baz alarak işçinin, çiftçinin, esnafın, emeklinin, öğrencinin ihtiyaçlarını karşılamaktır. Finans kuruluşları kârdan kaybederler, halkımız ise canından oluyor. Bu gerçeği bilerek adım atmalıyız.

Son söz: Bu çerçevede TÜİK'in belirlediği yoksulluk sınırının altında kalan işçi, çiftçi, esnafın ve emeklinin kredi kartları borçlarının faizlerinin silinmesi ve ana paranın da üç yıl içerisinde ödenmesi noktasında da bu Komisyon'da bir çalışma yapılmalıdır diyorum, saygılar sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Teşekkür ederim Sayın Vekilim.

Buyurun Sayın Savaş.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Murat Bey, buyurun.

BDDK DAİRE BAŞKANI MURAT YÖNAÇ – Efendim, saygılar tekrar.

Az önce Sayın Vekilim “Yüzde 5’e kadar olacak şekilde ceza kesilirse bunun bankalar üzerindeki etkisi ne olabilir?” şeklinde bir soru sormuştunuz sanırım. Hani, ortalama rakamları söylüyorum: En düşük 500 binden başlıyor ortalama, yüzde 1’den kestiğinizi düşünürseniz, yüzde 5’e kadar çıktığımızda da ortalama 1,5 milyara kadar ulaşıyor bu rakam. SYR’ye yani sermaye yeterliliği rasyosuna etkisi de 0,1 ila 0,7 puan arasında oluyor.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – 1,5 milyar orta büyüklükteki bir bankanın bilanço kârının yüzde kaçdır acaba?

BDDK DAİRE BAŞKANI MURAT YÖNAÇ – Yüzde 5’i ne kadar kesersek...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Yüzde 5 kesilirse...

BDDK DAİRE BAŞKANI MURAT YÖNAÇ – Yüzde 5 kesilirse 1,5 milyara kadar çıkıyor.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – 1,5 milyar bir orta büyüklükteki bankanın kârının yüzde kaçdır?

BDDK DAİRE BAŞKANI MURAT YÖNAÇ – Yüzde 5’i işte.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Kâr değil, gelirin yüzde 5’ini kesiyorsunuz. Kârının yüzde kaçına tekabül eder bu?

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Yani 5 milyar da yapabilir banka.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Yani kârının yüzde 25’iyse örneğin çok ağır bir ceza, onu demek istiyorum ben. Yani kârının yüzde 50’sine çıkarsa örneğin olağanüstü ağır bir ceza olmaz mı bu?

BDDK DAİRE BAŞKANI MURAT YÖNAÇ – Bir bankaya ortalama 1,5 milyar kesilebilecek durumda yani.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Devam edelim.

BDDK DAİRE BAŞKANI MURAT YÖNAÇ – Efendim, Rekabet Kurumunun da çok ağır cezaları var.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Siz bir kâr miktarı verebilirsiniz bize.

BDDK DAİRE BAŞKANI MURAT YÖNAÇ – Efendim, kâr konusunda şu an bir şey söyleyemiyorum ama bakıp döneym size.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Peki, oldu.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Kâr toplamı 60 milyar.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Tüm bankacılık sistemi kâr toplamı 60 milyar, bu da bir ölçü olur bize, çok ciddi bir rakam yüzde 5.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Mesela yüzde 5...

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Orada da “yüzde 1 ila yüzde 5” diyor zaten, takdir hakkı yine düzenleyici otoritede, onun gücüne göre orada cezayı tahakkuk ettirecektir.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Son bir şey söyleyeceğim Sayın Başkanım.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Buyurun efendim.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Son olarak şunu söylemek isterim: Ceza çok ağır, yüzde 5 oranı çok yüksek, bu oranın aşağı indirilmesi lazım. Bazı bankalarda bu ceza bankanın bütün bilanço kârını alıp götürebilir. Manipülasyonu elbette cezalandıralım ama Anayasa'nın ölçülülük ilkesinden ayrılmayalım. Bu cezalar, bu yasanın bu kısıtlayıcı anlayışı bu şekilde yasalasırsa endişe ederim ki bankaları biz kredi işlemlerinden koparırsınız. Bireysel kredilere yönelirler, tüketici kredilerine yönelirler, başka işlemlere girmekten kaçınabilirler. Böyle bir kısıtlayıcı ortam yaratmış oluruz diye endişe ediyorum.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Görüşmeler tamamlanmıştır.

14'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 14'üncü madde kabul edilmiştir.

15'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

16'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

21'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

17'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 17- 5411 sayılı Kanunun 150 nci maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Yukarıdaki fıkralara aykırılık hâlinde Kurumun ilgili Cumhuriyet başsavcılığını muhatap talebi üzerine sulh ceza hâkimince, dava açılması hâlinde davaya bakan mahkemece işyerlerinin faaliyetleri ve reklamlar geçici olarak durdurulur, ilânları toplatılır, bu aykırılıkların internet aracılığıyla işlendiğinin tespit edilmesi durumunda. içerik ve yer sağlayıcıları yurtiçinde ise internet sitelerine erişim engellenir. Bu tedbirler, hâkim kararıyla kaldırılncaya kadar devam eder. Bu kararlara karşı itiraz yolu açıktır.”

“Birinci ve ikinci fıkralardaki aykırılıkların içerik ve yer sağlayıcıları yurtdışında bulunan internet siteleri aracılığıyla gerçekleştirilmesi durumunda bu internet sitelerine erişim, Kurumun başvurusu üzerine Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından engellenir.”

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sayın Savaş...

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – İzinsiz bankacılık faaliyetinde bulunma ve vatandaşları banka adını kullanarak dolandırmak suretiyle “web” sitelere erişiminin engellenmesini temin etmek için bir düzenleme getiriyoruz burada.

Ayrıca yer sağlayıcıları, özellikle “web” sayfaları yurt dışında bulunan internet siteleri aracılığıyla gerçekleştirilmesi durumunda da bu sitelere erişimin kurumun başvurusu üzerine Bilgi Teknolojileri tarafından engellenmesi... Savcılık gerekiyordu, burada direkt Kurul ile Kurum, arasında başvuruda bulunulması hâlinde o sitelerin erişimi engelleniyor.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Teşekkür ederim.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Burada “ilgili Cumhuriyet başsavcılığını muhatap” diye yazmışsınız, “başsavcılığını muhatap” mıdır “başsavcılığına muhatap” mıdır? Ben sanki “başsavcılığına muhatap” diye düşünüyorum.

BDDK DAİRE BAŞKANI MURAT YÖNAC – Başsavcılığını muhatap alarak yazısını...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Başsavcılığına muhatap talep... Örnek veriyorum: “Ben cumhuriyet başsavcılığını muhatap almam.” Böyle bir cümle kurulursa bu doğru ama başsavcılığı muhatap bir yazı yazarm, cumhuriyet başsavcılığına muhatap bir yazı yazarm. “Cumhuriyet

başsavcılığını muhatap alan bir yazı” dersiniz olur, “cumhuriyet başsavcılığına” diyeceksiniz “cumhuriyet başsavcılığına muhatap” olur. Daha önce de bazı düzeltmeler önerdim, dikkate alınmadı ama siz...

BDDK DÜZENLEME DAİRE BAŞKANI MURAT YÖNAÇ – Kanunun eski hâlinde de öyle.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Eski hâli de yanlış. Tabii, meşhur laftır: “Temel’e son isteğin ne?” demişler, “Beni İngiliz ipiyle asın.” demiş. Bari bir şey yapıyorsanız düzgün yapın.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Savaş, bununla ilgili şikâyetler mi var? Yani sıkıntı nedir? Bununla ilgili örnekler de verirsiniz... Nedir durum yani vatandaşlar mağdur mu oldular? Sıkıntılar mı yaşandı? BDDK olarak da şikâyetler mi aldınız? Ne oldu, dolandırıldı mı vatandaşlarımız bunun sonucunda?

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Murat Bey örnekleri versin.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Lütfen, bunları verirsiniz...

Bir de şeyi soracağım, bilgi almak için soruyorum: Şimdi, “yer sağlayıcının yurt içinde olması hâlinde” diyor. Bu ne demek? Yani biliyorsunuz bu internet meselesinde yer sağlayıcı dünyanın herhangi bir yerinde olabiliyor. Yurt içinde ona “server” mı deniyor, bunu şey yapana? “Server”ı alıp oradan oraya götürebiliyorsunuz. Diyelim ki sen buna erişimi engelledin, Wikipedia’ya erişimi engellediniz değil mi? Daha yeni açıldı, şükür, üç yıldır engelliydi. Ben giriyordum Wikipedia’ya, bir yolu vardı yani vatandaşlar buluyorlar yolunu internete girmenin. Başına sıfır koyuyorsun, bilmem ne yapıyorsun, Wikipedia’ya giriyorduk. Sen diyelim ki bunu engelledin, vatandaş yine buna girebilecek yani başka bir şekilde... “Tunnel” mi diyorlar, bilmem ne, bir sürü şey var, biliyorsunuz, siz de girmişsinizdir Wikipedia’ya o dönemde yani hepimiz girdik Wikipedia’ya.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Nereden biliyorsun girdiğimi ya?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya, girmişsinizdir, bilgi almak için hepimiz girdik yani sonuç olarak bilgiye ulaşmayı vatandaş istiyor. Şimdi, bununla ilgili bir eğitime mi ihtiyaç var, nasıl engellenir? Yalnızca ceza yöntemleriyle değil yani dolandırılan vatandaşlarımız varsa, şuyrsa, buysa... Yani neler yapılıyor, ne tip tedbirler alıyorsunuz? BDDK’ye sormuş olayım tabii ki bunu. Yalnızca bu tip yöntemlerle olabileceğini düşünmüyorum.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sayın Sındır...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, yargı, mahkemeler bir iddia, bir suç isnadı üzerine toplanır ve o isnat üzerine inceleme yapar. Kanunların ve tabii ki vicdanın da gereğince suç eğer işlenmiş kabul edilirse mahkeme tarafından gerekli ceza uygulanır. Şimdi, burada “Mahkemeye verilir.” diyor, “Dava açılması hâlinde iş yerinin faaliyetleri, reklamlar geçici olarak durdurulur.” diyor, aslında mahkemeye ne yapması gerektiğini koşullayan bir hüküm yazıyoruz buraya. Yani yargıya, mahkemeye “Sen inceleme yap, devam et ama bunları da yap.” deyip daha ortada suçun kesinleşmediği bir durumda mahkemeden bir karar dikte ediyor. Bu ne derece hukuka uygundur? Açıkçası benim şüphem var diyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sağ olun Sayın Vekilim.

Sayın Savaş...

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Murat Bey detaylı olarak örnekleri verecek.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Murat Bey...

BDDK DAİRE BAŞKANI MURAT YÖNAÇ – Efendim, saygılarımı sunuyorum tekrar.

Efendim, buradaki amaç, tamamen hızlı hareket edip vatandaşın mağduriyetinin önüne hızlı bir şekilde geçebilmek. Az önce sayın vekilimin sorduğu yurt içinde veya yurt dışında “host” edilen veya barındırılan içerik sağlayıcıların, yer sağlayıcıların yurt içinde bulunması hâlinde, mesela TR uzantılı bir “web” sitesi olunca bunun için zaten sulh ceza hâkiminin kararıyla engellemek durumundasınız. Yalnız “web” sitesi yurt dışında eğer “host” ediliyorsa yani TR uzantılı değilse bu durumda zaten bizim oradaki içerik sağlayıcıya doğrudan ulaşip bunu kaldır deme şansımız bulunmuyor, çoğu zaman bizi dinlemiyorlar çünkü yurt dışında oldukları için. Bu durumda tabii ki BTK’nin erişim engelleme yetkisini kullanarak yurt dışındaki siteler için erişim engelleme önlemleri alınıyor. Bu sadece BDDK özelinde değil, SPK için de bu durum söz konusu. Atıyorum, yasa dışı kumar ve bahisle ilgili bir durum söz konusu olduğunda Spor Toto Başkanlığına bile bu yetki verilmiş durumda 5651 sayılı Kanun uyarınca. Dediğim gibi, kanunun eski hâline bakarsanız, daha önce böyle bir durumun işlenmesi hâlinde Kurumun cumhuriyet başsavcılığına talebi üzerine sulh ceza hâkimince neler yapılabiliyordu? İşyerlerinin faaliyetleri ve reklamları geçici olarak durdurulması, ilanların toplatılması ama erişimin engellenmesi bir tedbir olarak yer almıyor. Dolayısıyla yurt içinde barındırılan siteler için de bu erişimin engellenmesi talebini buraya dercetmiş oluyoruz ki hızlı bir şekilde hareket edilsin ve vatandaşın mağduriyetinin önüne geçilsin. Yurt dışında barındırılan siteler içinse artık sulh ceza hâkiminin kararını beklemeden doğrudan Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunun talebi üzerine bu engellemeyi yapabilmesine ilişkin Kurumuza yetki alıyoruz. Özetle budur yani bu değişikliğin amacı.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Teşekkür ederim.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – BDDK Başkanımıza söz veriyorum.

Buyurun.

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Bu konularda, tabii, bugüne kadar birçok suç duyurusu ve engellemeler oldu. İzinsiz tahsilat yapanlar, “banka” ismini izinsiz kullananlar...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Çiftlik Bank gibi.

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Tabii, o konuda da mesela şirketin isminde öyle bir “banka” şeyi yok. Ticaret Bakanlığından izin alınmış ama internet sayfasında sonunda “banka” var; şirketin Ticaret Bakanlığından aldığı izinde yok. Bizim zaten kanunda “banka” ismini kullanma veya “banka” çağrışımı yapan isim kullanma yasağı var. Bunun haricinde hiçbir şekilde... Mesela geçen aylarda -zannediyorum basında da gündeme geldi- adam “Euro Bank” diye bir teminat mektubu dağıtıyor piyasada. Böyle bir banka yok ve bundan da teminat mektubu alıp ihaleye giren... Kabul ederse, karşı tarafa yutturabilirse... Böyle hadiselerle de karşılaştık. Yani bunu yapan var maalesef. Tabii, bunları da... Eskiden, yok, savcılığa başvuruyorsunuz; savcılık tedbir aldı falan deyinceye kadar fiil devam ediyor. Burada biz tespiti yapar yapmaz... Rapor düzenlendi, savcılığa başvurdu, o önlenme safhasında Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumuna bildirip buna erişimin engellenmesini sağlamayı amaçlıyoruz.

Mesela o bahsettiğim bankayla ilgili şey cumartesi günü tespit edilmiş, ihbar geldi. Savcılığa başvurma falan pazartesiye buluyor, Emniyet gidip orayı basacak. Basmış mesela. Adamın belirttiği o adreste böyle bir iş yeri yok. “Euro Bank” diye bir logo kullanmış adam sanki Avrupa’da varmış gibi. Arnavutluk’taki bir banka ismine benziyor, değil, öyle bir banka da yok ve bu mektupla da alışveriş yapmış.

Ha, zaten yetkili kuruluşlar bizim sayfalarımızda var. Bunu arada bir kamu duyurusu şeklinde yapıyoruz. Bizim sayfamızda, hangi kurumların neye yetkili olduğuna dair yetkili kuruluşların orada isimleri yazılı. Vatandaşları burada arada bir uyarıyoruz ama maalesef tabii bu konularda da suistimal oluyor.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Yılmaz...

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Ben bir şey öğrenmek istiyorum. Belki BDDK’nın görev alanına girmiyor ama Türkiye’de imece usulü ev sahibi, araba sahibi olmak için birtakım kooperatif usulü organizasyonlar var. Türkiye’de bu konuda bir düzenleme var mı? Size mesela bu konuda herhangi bir şikâyet geldi mi? Benim gördüğüm kadarıyla düzgün işleyen şeyler gibi görünüyor, topluma yansıyan bir şikâyet falan da yok. İşte Eminevim vesaire gibi, yani bunlarla ilgili toplumda hangi kurum burada sorumlu? Böyle bir şikâyet aldınız mı? Sizin görev alanınıza giriyor mu?

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Evet, müsaade ederseniz ben cevaplandırayım.

Bununla ilgili bir çalışma var. Önümüzdeki günlerde olgunlaşması hâlinde sizlerle paylaşma imkânımız olacak.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yasal düzenleme mi yapılacak?

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Evet, bir çalışma var şu anda taslak düzeyde, arkadaşlar yapıyorlar.

Sayın Paylan, buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkanım, ben bu konuda... Biliyorsunuz, 1980’lerde babamın üzerinde Banker Kastelli meseleleri vardı. Sonra pek çok dolandırıcılık meselesi oldu. Geçen yıl da Çiftlik Bank skandalını yaşadık. İnternette de böyle, banka görünümü, hatta mevcut bankaların logosunu kullanan pek çok dolandırıcılık şebekeleri var, sırf mevcut bankaların ismiyle dolandırıcılık şebekeleri var. Her gün vatandaşlarımızdan dolandırıcılık haberleri geliyor. Ben BDDK’yı bu konuda bir göreve davet etmek istiyorum. Yani finansal okuryazarlık ve bu dolandırıcılık meseleleriyle ilgili mutlaka kamu spotları yapmanız gerekir. Yani vatandaşı eğitici, neyin güvenilir olduğunu, neyin olmadığını... Ya, Banker Kastelli bu ülkede 3 kere çıktı, 3 kere de para götürdü yani birilerini dolandırdı. “Çiftlik Bank” diye bir skandal yaşadık, başka skandallar yaşadık. Geçmişte Almanya’da gurbetçilerimizi dolandıran şebekeler, unsurlar söz konusu oldu. Hâlâ da devam ediyor. Bu konuda gerek bizlerin gerek BDDK’nın etkili bir şekilde mutlaka kamu spotu, eğitici spotlar yapması gerekir diye düşünüyorum. Bu konuda sorumluluğa davet ediyorum.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Ben de Sayın Paylan’a katılıyorum.

Teşekkür ediyorum.

17’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler..... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

18’inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 18- 5411 sayılı Kanunun 56 ncı maddesinin üçüncü fıkrası ile 57 nci maddesinin üçüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Evet, Sayın Savaş...

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Evet, burada da yine, uluslararası düzenlemelere uyum çerçevesinde -öz kaynaktan düşülmesiyle ilgili- öz kaynak hesaplamalarına yeniden düzenleme getiriliyor. Belli oranların bankacılıkta aşılması hâlinde cezaî olarak öz kaynaktan indirme cezası vardır. Burada da bunun yerine risk ağırlığını tabi tutuyoruz. Bankaların daha fazla kredi verme imkânı burada artırılıyor

          aynaktan indirdiğiniz zaman o cezayı, bankanın kredi verebilme kabiliyetini azaltıyoruz. Risk ağırlığı aktifle ceza verdiğiniz zaman sermaye yeterlilik rasyosu olumsuz etkileniyor.    kaynak hesaplamalarına getirdiğimiz teknik bir düzenleme.

BAŞKAN L TF  ELVAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Arkadaşlar, maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Geçiş h   mlerini içeren 19’uncu maddeyi okutuyorum:

MADDE 19-5411 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GE ICI MADDE 33- Bu maddeyi ihdas eden Kanunla, bu Kanunun deĐiŐtirilen h   mlerine g  e çıkarılacak düzenlemelerin y   rl Ğe girdiği tarihe kadar, kaldırılan h   mlere dayanılarak çıkarılan düzenlemelerin, bu Kanuna aykırı olmayan h   mlerinin uygulanmasına devam olunur.

Bankalar, bu Kanunun bu maddeyi ihdas eden Kanunla deĐiŐtirilen h   mlerinin y   rl  k tarihleri itibarıyla oluşabilecek aŐımları Kurulca belirlenecek s  reler içerisinde giderir.”

BAŞKAN L TF  ELVAN – Evet Sayın Savaş, buyurun.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Evet, burada da özellikle 49’uncu maddede getirilen Genel M     Yardımcısı ve eş pozisyonlardaki yöneticilerin eş, çocuklarının... İlgili aŐımlar varsa bunlar giderilinceye kadar Kurula yetki veriyoruz burada o s  reler içerisinde giderilmesi konusunda.

BAŞKAN L TF  ELVAN – Bir geçiş h   m  koyuyorsunuz yani.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Evet, geçiş h   m .

BAŞKAN L TF  ELVAN – Evet, maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli arkadaşlar, 22, 23 ve 24’  nc  maddeler birbirleriyle ilişkili olan maddeler. Faktoring şirketlerinin kuruluşunda sermaye őartının artırılması, Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman şirketleri Kanunu’nda yer alan idari para cezalarının güncelleŐtirilmesi ve faktoring şirketlerinin sermaye artırımları i in süre verilmesi; bu 3 maddenin, 22, 23 ve 24’  nc  maddenin birlikte müzakere edilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

22’nci maddeden itibaren okutuyorum:

MADDE 22- 21/11/2012 tarihli ve 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman şirketleri Kanununun 5 inci maddesine birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve mevcut ikinci fıkra üçüncü fıkra olarak teselsül ettirilmiştir.

“(2) Birinci fıkranın (e) bendinde yer alan tutar faktoring şirketleri için elli milyon T  k Lirası olarak uygulanır.”

MADDE 23- 6361 sayılı Kanunun 44   nc  maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 44- (1) Kurul kararıyla ve gerekçesi belirtilmek suretiyle şirketlere bu Kanunun;

a) 8 inci maddesine aykırılık hâlinde Yirmibeş bin T  k Lirasından elli bin T  k Lirasına kadar,

b) 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) veya (c) bendine aykırılık hâlinde, altmışiki bin beşyüz T  k Lirasından az olmamak üzere aykırılık oluşturan tutarın on katına kadar,

c) 9 uncu maddesinin ikinci fıkrasına aykırı işlem yapılması hâlinde altmışiki bin beşyüz T  k Lirasından az olmamak üzere aykırılık oluşturan işlem tutarının beş katına kadar,

 ) 11 inci maddesinin ikinci veya beşinci fıkrasına aykırılık hâlinde Yirmibeş bin T  k Lirasından elli bin T  k Lirasına kadar,

d) 13 üncü maddesine aykırı şekilde atama yapılması hâlinde Yirmibeş bin Türk Lirasından elli bin Türk Lirasına kadar ve cezanın tebliğ tarihinden itibaren on iş günü içinde aykırılığın giderilmemesi hâlinde, bu sürenin bitiminden itibaren geçen her gün için verilmiş olan cezanın yüzde onu tutarında,

e) 14 üncü maddesinin birinci fıkrasına aykırılık hâlinde, Yirmibeş bin Türk Lirasından elli bin Türk Lirasına kadar,

f) 14 üncü maddesinin üçüncü fıkrasına aykırı olarak şirketin mali büyüklüklerini önemli ölçüde etkileyen veya önemli ölçüde etkilememekle birlikte süreklilik arz eden uygulamalar yapılması hâlinde Yirmibeş bin Türk Lirasından elli bin Türk Lirasına kadar,

g) 14 üncü maddesinin dördüncü veya beşinci fıkrasına aykırılık hâlinde, Yirmibeş bin Türk Lirasından elli bin Türk Lirasına kadar,

ğ) 15 inci maddesine istinaden çıkarılan düzenlemelerde yer alan sınırlamalara aykırılık hâlinde, altmışiki bin beşyüz Türk Lirasından az olmamak üzere, aykırılık oluşturan tutarın yüzde birine kadar,

h) 15 inci maddesinin ikinci fıkrasında öngörülen bildirimin yapılmaması hâlinde, Yirmibeş bin Türk Lirasından elli bin Türk Lirasına kadar,

ı) 16 ncı maddesine göre ayrılması gereken karşılıkların tesis edilmemesi hâlinde, Yirmibeş bin Türk Lirasından az olmamak üzere, ayrılması gereken karşılık tutarının binde ikisine kadar; üç aydan az olmamak üzere Kurumca verilecek süre içinde aykırılığın giderilmemesi hâlinde ise, tesis edilmeyen karşılık tutarının yüzde üçü oranında,

i) 17 nci maddesinin ikinci veya dördüncü fıkrasına aykırılık hâlinde, Yirmibeş bin Türk Lirasından elli bin Türk Lirasına kadar,

j) 19 uncu maddesinin birinci fıkrasına, 22 nci maddesinin birinci veya ikinci fıkrasına, 38 inci maddesinin ikinci fıkrasına ve 39 uncu maddesinin ikinci veya üçüncü fıkrasına aykırılık hâlinde, Yirmibeş bin Türk Lirasından elli bin Türk Lirasına kadar

idari para cezası uygulanır.

(2) Kurul kararıyla ve gerekçesi belirtilmek suretiyle ilgili gerçek ve tüzel kişilere, bu Kanunun;

a) 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrasına aykırılık hâlinde elli bin Türk Lirasından yetmişbeş bin Türk Lirasına kadar,

b) 11 inci maddesinin birinci, ikinci veya üçüncü fıkrasına aykırılık hâlinde Yirmibeş bin Türk Lirasından elli bin Türk Lirasına kadar,

c) 17 nci maddesinin ikinci veya dördüncü fıkrasına aykırılık hâlinde Yirmibeş bin Türk Lirasından elli bin Türk Lirasına kadar,

idari para cezası uygulanır.

(3) Kurul kararıyla ve gerekçesi belirtilmek suretiyle ilgili gerçek ve tüzel kişilere, ilgili maddelerine göre Kurul ve Kurum tarafından bu Kanuna dayanılarak alınan kararlara, çıkarılan yönetmelik ve tebliğlere ve yapılan diğer düzenlemeler ile Kurum tarafından verilen talimatlara uyulmaması hâlinde, elli bin Türk Lirasından yetmişbeş bin Türk Lirasına kadar idari para cezası uygulanır.

(4) Kurul, aykırılığın yaptırım kararı verilinceye kadar birden fazla işlenmiş olmasını veya idari para cezasının uygulanmasından itibaren iki yıl içerisinde aynı aykırılığın tekrarlanmasını dikkate alarak bu maddede yer alan tutarları iki katına kadar artırarak uygulamaya yetkilidir.”

MADDE 24- 6361 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Faktoring şirketlerinin asgari ödenmiş sermayelerinin artırılması

GEÇİCİ MADDE 6- (1) Faktoring şirketleri asgari ödenmiş sermayelerini bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren bir yıl içinde 5 inci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen tutara artırmak zorundadır.

(2) Kurulca uygun görülmesi halinde birinci fıkrada yer alan süre Kurulca iki yılı geçmemek üzere uzatılabilir.”

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Sayın Savaş, buyurun lütfen.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Sayın Başkanım, burada faktoring şirketlerinin kuruluşunda nakden ödenecek sermaye tutarını 20 milyon TL’den 50 milyon TL’ye yükseltiyoruz. Malum, öz kaynakların yetersiz olmasından dolayı özellikle faktoring şirketleri talepte bulunan müşterilerinin ihtiyaçlarını karşılama noktasında hem sıkıntı çekiyorlar hem de bunların maliyetinin yüksek olmasına neden oluyor.

Ayrıca, tabii, şu anda sektörde 57 adet faktoring şirketi var. Baktığımız zaman, bunların da toplam aktif büyüklüğü 31 milyar TL civarında. 25’i şu anda 50 milyonluk; bu, bizim yükselttiğimiz sermaye tutarını karşılamakta, 32’sinde ilave sermaye ihtiyacı oluşmakta, 32 tane faktoring şirketinde ilave sermaye ihtiyacı oluşacak. Bunun da toplam tutarı yaklaşık 627 milyon TL.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Düzeltmesi zorunlu mevcut firmaların.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Evet, 20’den 50’ye yükseltecek bir yıl içerisinde ama Kurul, bunu iki yıla uzatma yetkisini alıyor.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Sayın Paylan, buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkanım, sektör temsilcileri var mı burada acaba? Bilmiyorum, ilgileniyorlar mı bu yasayla?

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Finansal Kurumlar Birliğinden olan arkadaşımız nerede? Şu anda yerinde yok ama buralardaydı.

Sayın Sındır, buyurun.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Ben şunu merak ediyorum: Bu, 6361 sayılı Kanun 2012 Kasım ayında çıkmış bir kanun. O günden bugüne -13, 14, 15, 16, 17, 18- yedi sekiz yıl civarında geçmiş. O cezalar, sanıyorum, 2012’de tanımlanan cezalardı. Bugüne kadar enflasyon yani reel anlamdaki değişim neydi? Bu cezalara baktığımdaki artış oranları, mesela bin lira yerine 25 bin lira diyor da öbürü 3 bin lira yerine 20 bin lira diyor falan. Yani artış oranlarında da bir farklılık var. Bunu bir, günümüz finansal koşullarına endekslemek olarak mı, yoksa tamamen yepyeni bir ceza uygulaması olarak mı algılamak lazım?

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Günümüz koşullarına göre uyarladık.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Yoksa çünkü... Ama cezaların ağırlığı da çok değişiyor yani aralarında çok büyük farklılıklar var.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Sık rastlanan cezalar.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Yani şöyle ifade edeyim: Mesela bazı cezalar 10 bin liradan 20 bin liraya çıkarılmış -Sayın Sındır onu ifade etmek istiyor- bazı cezalar da örneğin bin liradan 25 bin liraya çıkarılmış. Neden bin liradan 25 bin liraya çıkardık da 2 bin lira yapmadık, değil mi? Onu soruyor.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Bu artışın ağırlığı farklı cezalarda.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Uygulamada karşılaşılan sıklığa göre o cezaların miktarı, katı artırıldı.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Demek ki o cezalar önleyici olmuyor. O nedenle artırdılar, ben onu anladım.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Peki, reel anlamda bir artış oluyor mu sekiz yıllık, dokuz yıllık ya da kaç yıllık bir tarih sürecine baktığımızda?

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – E tabii canım, bunu değerlemeye tabi tutuyorlar.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – 2012 yılındaki ceza belki daha ağırdı. Daha ağırlaştırılmış diyoruz ama enflasyon ve faiz oranları...

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Şöyle: Diyelim ki 2010 yılında 10 bin liraysa bugün kanunda 10 bin ama 10 bin uygulamıyorlar. Onu değerlendirme oranıyla artırıyorlar. Değil mi?

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Tabii, tabii. Yeniden değerlendirme oranına göre. Özellikle bankayla ilgili idari para cezasını 2005 yılından bu yana yeniden değerlendirme oranına göre biz bu cezaları artırıyorlardık. Biraz önce de söyledik: 2005 yılından bu yana bankacılık sektörünün aktif büyüklüğü 10 kat artmasına rağmen yeniden değerlendirmeyle ilgili bu cezalar 3 kat artmış, burada da görünüyor.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Sayın Girgin, buyurun lütfen.

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, ben bu konuda yaptığım araştırmalardan yola çıkarak bir iki öneride bulunmak istiyorum özellikle esnafımızla ilgili. Şimdi, bahsedilen düzenlemelerden örneğin, 22'nci maddede faktoring şirketlerinin kuruluşunda nakden ödenecek sermaye tutarının 20 milyon TL'den 50 milyon TL'ye çıkması isabetlidir. Piyasada düşük bütçeli faktoring şirketleri esnafımızı mağdur etmektedir. Yani yeterli teknik altyapısı olmayan bu şirketlerin piyasada aynı zamanda finansal danışmanlık şirketi gibi çalıştığını, esnafımızın ticari işlerinin yönlendirilmesinde payı bulunduğunu, dolayısıyla ticari hayatın önemli bir parçası olduğunu vurgulamak gerekir. Bu yüzden, bu şirketlerin gerekli teknik altyapı donanım ve kadrosu olmadan faaliyet göstermesi engellenmelidir.

Bir diğer önemli nokta: Esnafımız alacağı çekin karşılığının olup olmadığını ya faktoring şirketlerden ya da bu alanda uzmanlaşmış danışmanlık firmalarından sormakta, bu bilgi karşılığında ücret ödemektedir. Bu bilgi edinmenin ücretsiz olarak herkese açık bir sistem üzerinden bir kamu hizmeti olarak yapılması gerekmektedir. Bankalara ibraz edildiğinde karşılıksız çıkan çeklerin sayısı Ocak ve Kasım 2019 döneminde 506 bin adet olarak gerçekleşmiştir. Bu çeklerin parasal tutarı da 25 milyar lira şeklinde gerçekleşmiştir ve yine aynı dönemde icra dosyaları da 20 milyon 662 bin olarak gerçekleşmiştir.

Son olarak bu şirketlerin aldığı işlem ücreti ve işlem faizleri hakkında da bir noktayı vurgulamak isterim. Bu ücretler kesinlikle düşürülmelidir. Bu iki kalemin tutarı şu an piyasada ortalama bozulan çeklerin toplam tutarının aylık yüzde 7'sine tekabül etmekte, bu da yıllık yüzde 84'ünü bulmaktadır. Oysa bu oranın tavan ücreti belirlenmelidir. Eğer şu an Merkez Bankası yıllık faizlerinin yüzde 11,25 olduğunu düşünürsek, bu şirketlere yıllık faizlerinin 4 katı kadar bir sınır koyarsak, yıllık ortalama yüzde 45 tavan belirlemiş oluruz. Yüzde 84 ile yüzde 45 arasında devasa bir fark vardır. Özellikle küçük esnaf için bu farklar önemlidir.

Sonuç olarak -bitiriyorum Başkanım- ticaret hayatında esnafımızı korumak için faktoring firmalarının alacağı yıllık işlem ücreti ve işlem faizinin Merkez Bankası yıllık faizinin 4 katını geçmemesi şeklinde bir düzenleme yapmamız gerekmektedir. Bunu Komisyonun dikkatine sunuyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Sayın Hamzaçebi, buyurun.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, maddeyle, 6361 sayılı Kanun'un 5'inci maddesindeki sermaye limiti 50 milyon liraya çıkarılıyor. Mevcut (2)'nci fıkra, (3)'üncü fıkra olarak düzenleniyor. Buna göre 50 milyon liralık rakam her yıl TÜİK tarafından açıklanan üretici fiyat endeksindeki artış oranının gerektirdiği miktarı geçmemek üzere Kurul tarafından artırılabilir.

Yasada yazılı olan 20 milyon liralık rakam bu yetki kullanıldıysa -kullanıldığını tahmin ediyorum- bugün için kaç liradır? Hiç mi kullanılmadı, orada sabit mi kaldı?

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – 30.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Şu anda 30. Yani ÜFE oranındaki artışlarla bu ancak bugüne kadar 30'a gelmiş, şimdi 50 yapmayı düşünüyorsunuz. Faktoring şirketlerinin, finansal kiralama şirketlerinin mali yapılarının, öz sermayelerinin güçlü olması şart yani o piyasada buna ihtiyaç olduğunu düşünüyorum.

Şu düşünüldü mü acaba: Bir ekonomik kriz içerisindeyiz yani ekonomik kriz bir yandan bu kurumların sermayelerini eritirken, öz sermayelerini aşındırırken, sermaye koymak gibi bir ihtiyacı gündeme getirirken öte taraftan da sermaye koymanın son derece zor olduğu bir süreçteyiz, bir iki yıllık süre vermişsiniz gerçi bu da önemli ama bu gözetildi mi, koyabilecekler mi? Durum nedir?

Peki, bunlar için böyle bir sermaye koyma zorunluluğu getirirken bankalar için durum nedir? Bankalarda bu değerlendirmeyi BDDK yaptı mı acaba? Yani bankaların sermaye yeterlilik rasyolarını dikkate alarak onlar için de acaba böyle bir düzenleme yapma ihtiyacı duyuluyor mu?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, sektör temsilcisi gelmedi değil mi?

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Hayır. Buralarda idi bildiğim kadarıyla, arkadaşlar da söylediler ama demek ki...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkanım, ben Mustafa Bey'e doğrudan sorayım: Bu talep nereden geldi? Sektörden mi geldi, yoksa Kurul mu önerdi size bu teklifi buraya getirdiniz? Bir.

İkincisi: Sayın Savaş, sektörle ilgili pek çok şikâyet de var, o açıdan sektör temsilcisinin burada olmasını istihram etmiştim. Şimdi, geçenlerde -gerçekten de hani şey için söylemiyorum- bir vatandaş aylık yüzde 3'le çekini kırdığını söyledi. Şimdi, yukarıdan aşağı yüzde 3'tür ve yıllık yüzde 40 kusura denk gelir yani altı aylık bir çeki götürdüğünde adamın kârını götürür veya kadının kârını götürür. Bu anlamda bu tip şikâyetlerle ilgili regülasyon Kurul tarafından yerine getiriliyor mu, ya da neden getirilmiyor? Vatandaş şikâyet ediyor. Bir esnafın -atıyorum- yani standart bir mal satan bir esnafın yüzde 10'dan fazla para kazanması mümkün değildir yani bir toptancı olarak düşünürseniz veya bir perakendeci olarak düşünürseniz. Toptancılar genelde çeklerini kırdırırlar biliyorsunuz veya KOBİ'ler aldığı çekleri kırdırırlar. Piyasadaki kârları da son derece düşük ama finansal olarak sıkıştığında faktoringe gider. Yani onu canını almayacak şekilde regülasyonlar yapılmıyor mu ya da regülasyon dışı uygulamalar mı oluyor yani siz regülasyonu yapıyorsunuz da regülasyon dışı uygulamalar mı oluyor? Bu tip şikâyetler durumunda ne yapıyorsunuz?

Bir şey daha soracağım Sayın Başkan.

Şimdi, 50 milyon liraya yükselttiniz, bazı küçük oyuncular döküldü yani bu sermayeyi yerine getiremediler. Yani, diyelim ki, ben onu soracağım, sektöre sormak istiyorum yani kaç oyuncu var?

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – 57 oyuncu var.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – 57 oyuncunun 30’u döküldü. Yani merak ediyorum şimdi, dökülür mü, dökülmez mi?

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – 25’inin ihtiyacı var.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – 25’inin 20’si yerine getiremedi. Peki, azaltıcı bir etki mi yapar? Yani rekabet de sonuç olarak faktoringde de ona da gidiyor, ona da gidiyor; o 3’le kırıyor, o 2,5’la kırıyor filan diye faktoringçiler arasında da rekabet var biliyorsunuz; bu, rekabeti eksiltici bir etki yapar mı?

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Bu, kurumsallaşmaya da etki eder.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tamam, bu ayrı bir şey ama diğer noktada bir anda böyle bir yükümlülük getirip de bu yükümlülüğü getiremeyip dökülen oyuncularda rekabeti eksiltici bir etki yapar mı diye soruyorum ve özellikle regülasyonlar konusunda ne yapıyorsunuz, neler yaptınız? Yani şikâyetler var çünkü vatandaşlardan da biliyorsunuz. Bunlarla ilgili BDDK’dan ve Sayın Mustafa Savaş’tan cevaplar bekliyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Savaş, önce size, sonra BDDK Başkanımıza söz vereceğim.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Biraz önce, faktoring kuruluşlarla ilgili olarak kesilen cezaların alt ve üst limitleriyle ilgili... Şimdi, 2018 yılında faktoring şirketlerinden kesilen cezanın toplam tutarı 139 milyar Sayın Başkanım, 2019 yılında da 215 bin TL. Eğer bu alt limitler uygulanırsa 1 milyon 300 bin, üst limit uygulanırsa da 1 milyon 950 bin. Biz çalışma esnasında arkadaşlara söylediğim gibi bir simülasyon yapalım, ne kadar ceza tutarı olur diye sorduğumda bu arkadaşlar bu çalışmayı getirmişti. Üst limitten uygulanırsa cezalar 1 milyon 950 bin.

Hem Sayın Hamzaçebi’nin biraz önce sorduğu soruya hem Paylan’a da cevap verecek şekilde -Sayın Başkanım da ilave katkı sağlayabilir- biraz önce söylediğim gibi 57 tane faktoring şirketi var. Bunun 31 tanesi şu andaki bu sermaye ihtiyacını karşılıyor ve 25 tanesi ilave sermaye koyacak ve bu da 627 milyona tekabül ediyor. Bizim buradaki amacımız bu alanın, bu sektörün daha kurumsallaşması, daha disipline olması şeklinde. Orada da birtakım disipline olmayan çalışmalar var; bu disipline olması, kurumsallaşması o anlamda katkı sağlayacaktır. Rekabeti bozucu şeyler olabilir mi? Ben olacağını zannetmiyorum, kârlı bir sektör ve ilgili kuruluşların ilave sermaye ihtiyacını bir şekilde bulup bu sermaye koşulunu yerine getireceğini ben düşünüyorum.

Banka tarafında da Sayın Hamzaçebi’nin söylediği, sermaye yeterlilik rasyosu -dünkü konuşmamda da- 18,33 aktif, sektörün büyüklüğü 4,5 trilyon, kârlılığı da 50 milyar civarında; sektörün toplam öz kaynağı da 500 milyar civarında. Ben bankacılık sektöründe ilave bir sermaye ihtiyacı olduğu düşünmüyorum. Bankacılık sektörünün likidite oranları, sermaye yeterlilik rasyosu, diğer rasyoları bugün itibarıyla sağlam ve güçlü olarak karşımızda duruyor.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Şimdi, tek bir kısım kaldı, Sayın Başkana söz vereceğim. Biraz önce ifade edildi “Çok yüksek faiz oranlarıyla, aylık yüzde 3, yüzde 4 gibi faiz oranlarıyla çek kısırlıyor.” şeklinde bir ifade kullanıldı. Buna yönelik nedir sizin yaklaşımınız, ne tür bir denetim mekanizmanız var? Buraya da açıklık getirirseniz Sayın Başkanım, buyurun lütfen.

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Sayın Başkanım, şimdi, faktoringler yakın zamanda, biliyorsunuz, BDDK denetim çatısı altına alındı. Bu alan hakikaten birtakım spekülasyonlara çok açık ve çok da şikâyet aldığımız bir alan. Bu alan bir disipline edilmek kastıyla Finansal Kurumlar

Birliği çatısı altında da örgütlendi sivil toplum tarafı ve burada da ciddi manada buradaki yapıların artık kurumsal yapılar hâline gelmesi yönünde ciddi de bir emek sarf edildi. Tabii, bu sermayelerin düşük olmasıyla birlikte bunlar bankalardan aldıkları kredilerle müşterilerini fonluyorlar, kendileri bankadan kredi alıyorlar ondan sonra da müşterilerini fonluyorlar. Burada onların maliyetini artıran 2 tane husus var. Bu alanda biraz önce Garo Bey’in de bahsettiği gibi batık oranı yüksek olduğu için buraya gelen müşteri potansiyelinde biraz bankalardan sonra gelen müşteriler olduğu için buradaki batık kredi oranı bankalara oranla daha yüksek. Hâliyle bunların faiz oranları bankalardan daha yüksek oluyor. Aynı zamanda bir de öz kaynakları yetersiz olduğuunda bankadan kredi alıp bir de onun üzerine bir marj koyduklarında çifte şekilde bankalara göre daha fazla maliyetli bir şey yapmış oluyorlar. Son zamanlarda buralarda en önemli yaptığımız düzenlemelerden bir tanesi reel bir ticaretin, satışın kredilendirilmesi yönünde “fatura kayıt sistemi” dediğimiz ve bunun bir tefeci mantığıyla fonlanması değil de gerçek bir ticaret var, bir borç var...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Buyurun.

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – ...bir fatura kesilmiş, bir alacak var. Bu alacağın faturası fatura kayıt sistemine -birlik nezdinde kurulan bir sistem bu- giriyor. Bunun ticaret olup olmadığını şirketler oradan görüyor ve ona göre bunu kredilendiriyorlar, daha reel bir ortama taşınmış oldu. O faydası oldu. Fakat dediğiniz gibi, bizim bu faizleri kaç uygulayacaklar, orada faizde bizim bir oran belirleme yetkimiz olmadığı için orada bir şey yok ama bu son Merkez Bankasının faiz düzenleme yetkisi, oran belirleme yetkisiyle onlar da bu konularda bu şeye tabi hâle gelecekler.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Evet, disipline edilecek diyorsunuz.

Sayın Paylan, buyurun.

GARO PAYLAN(Diyarbakır) – Başkan, ben ticaret de yaptım, toptancılık da yaptım, işçi de oldum, işveren de oldum.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Sende her şey var maşallah, olmayan yok.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ben, piyasada zor duruma düşmenin ne demek olduğunu çok iyi biliyorum. Pek çok esnaf arkadaşım, toptancı arkadaşım kriz dönemlerinde özellikle zor duruma girip... “Tefeciye düşmek.” diye bir tabir vardır, biliyorsunuz “Tefeciye düşmek.” denir. Gerçekten, düşüldüğü zaman da debelenip, debelenip daha büyük bir batışa yol açabiliyor bunlar. Yani zor duruma giren firmalar diyelim ki kârı yüzde 10’sa o günü kurtarmak için gidiyor çekinin yüzde 30’unu verip kırdırıyor. Belki o günü kurtarmış oluyor ama daha büyük bir batışa yol açıyor yani daha hızlı bir batışa yol açıyor.

Şimdi, bakın, açıkça söyleyeyim: Bununla ilgili bir regülasyon getirmediğiniz sürece bu faktoring firmalarının imajının da düzelme olasılığı yok. O yüzden sektör temsilcisini buraya istedim. Yani “faktoring” dediğiniz tefeciye düşmektir “tefeci” kelimesi de Türkiye’de en kötü isimdir. Biliyorsunuz tefeci de her ilde, her şehirde...

MUSTAFA SAVAŞ (Ayдын) – O sektöru de böyle...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır öyle demiyorum, bakın imajını kurtarmak için söylüyorum. Ben sektöre bir şey demiyorum, tam tersine o imajdan kurtarmak için regülasyona gitmek gerekir.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Sen de tefecilere düştün herhâlde. Düştün mü hiç?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, düşmedim Allah’a şükür, düşmedim ama düşen pek çok arkadaşım, dostum oldu. Çünkü ben riski çok az alırdım, fazla risk almazdım. Riski fazla alanlar maalesef zora girerlerdi.

Şu anlamda söylüyorum. Bir regülasyon getirmek sektöre de iyi gelir. Yani bir üst taban koymak. Atıyorum, yüzde...

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Söyledi işte, Merkez Bankasına yetki verdik, Merkez Bankası koyacak.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama daha konmadı değil mi?

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Koyacak.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ben de onu söylüyorum, kayda geçsin diye söylüyorum. Bir üst limit koymak... Yani tabii ki maliyetleri daha yüksektir, risk primi daha yüksektir, onu da gözetken bir şekilde bir üst limit koymanın, orayı regüle etmenin sektöre de faydası olur; sektörün o kötü imajını da kurtarabiliriz, o anlamda söylüyorum. Mutlaka üst limitlerinin belirlenmesi gerekir ama koyamayız dediniz Mustafa Bey az önce.

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Bu yetkiden sonra konulacak. Olabilir ileri de ama şu an itibarıyla yapamayız.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Nebati ne dedi dün? “Serbest mi bırakalım” dedi. Şimdi serbest bırakmayalım...

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Sayın Nebati’yi siz yanlış anladınız. Sayın Nebati iş dünyasında gelen bir kardeşimiz.

Evet değerli arkadaşlar, bir müsaade edelim. Bir müsaade edin arkadaşlar, yine öğreneceğiz.

22’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

23’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

24’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Aydemir, buyurun.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Batık kredilerin oranı ne kadar diyecektim.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Batık kredilerin oranını soruyor Sayın Aydemir.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Yani toplam kredilerin, verdikleri kredilerin yüzde kaç...

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Faktoringde mi?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Faktoringde evet.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Evet, Mehmet Ali Bey var mı oranınız, faktoringdeki batık oran.

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Kredili çek veriyorlar. Alacak oranları yüksek de...

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) - Sayın Başkan, öz kaynak kârlılığı çok yüksek, yüzde 25 civarında. Yani sektörün, faktoring şirketlerinin öz kaynak kârlılığı yüzde 25 civarında. Batıkla ilgili...

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Mehmet Ali Bey varsa sonra verirsiniz, sonra verelim, tamam.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, ne zaman çıkacak bu regülasyon? Süre var mı? Merkez Bankasından yetkililer var mı?

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Ona Merkez Bankası karar verecek artık. Var, var, genel müdürlerimiz burada.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tamam, ona görev verelim, bir ara çıkarsın.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Tamam, söyleyelim, konuşalım onları, talep edelim.

Değerli arkadaşlar, saat 14.30’a kadar ara veriyorum.

Kapanma saati: 13.44

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 14.41****BAŞKAN: Lütfi ELVAN (Mersin)****BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)****SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)****KÂTİP: Şirin ÜNAL (İstanbul)**

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Komisyonumuzun değerli üyeleri, 29’uncu Birleşimin İkinci Oturumunu açıyorum.

Görüşmelerimize devam ediyoruz.

Şimdi, 25, 26 ve 27’nci maddeleri okutuyorum:

MADDE 25- 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 23 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) Halka açık ortaklıkların birleşme, bölünme işlemlerine taraf olması, tür değiştirmesi, imtiyaz öngörmesi veya mevcut imtiyazların kapsam veya konusunu değiştirmesi gibi yatırımcıların yatırım kararlarının değişmesine yol açacak ortaklığın yapısına ilişkin temel işlemler bu Kanunun uygulanmasında önemli nitelikte işlem sayılır. Kurul, önemli nitelikteki işlemleri, önemlilik ölçüsü de dâhil olmak üzere bu nitelikteki işlemlerde bulunulabilmesi veya kararların alınabilmesi için uyulması zorunlu usul ve esasları, halka açık ortaklıkların niteliğine göre belirlemeye yetkilidir.”

MADDE 26-6362 sayılı Kanunun 24 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 24- (1) 23 üncü maddede belirtilen önemli nitelikteki işlemlere ilişkin genel kurul toplantısına katılıp da olumsuz oy veren ve bu muhalefeti tutanağa geçirten pay sahipleri, paylarını halka açık ortaklığa satarak ayrılma hakkına sahiptir. Kurul, halka açık ortaklığın niteliğine göre, ayrılma hakkını, ayrılma haklarına konu önemli nitelikteki işlemin kamuya açıklandığı tarihte sahip olunan paylar için kullanılabilmesine ilişkin esasları belirlemeye yetkilidir. Halka açık ortaklık bu payları pay sahibinin talebi üzerine, Kurulca belirlenecek esaslara göre adil bir bedel üzerinden satın almakla yükümlüdür. Kurul, ayrılma talebine konu payların ortaklık tarafından satın alınmasından önce diğer pay sahiplerine veya yatırımcılara önerilmesine ilişkin usul ve esasları düzenleyebilir.

(2)Pay sahibinin 23 üncü maddede belirtilen önemli nitelikteki işlemlere ilişkin genel kurul toplantısına katılmasına veya oy kullanmasına haksız bir biçimde izin verilmemesi, çağrının usulüne göre yapılmaması veya gündemin gereği gibi ilan edilmemesi hâllerinde, genel kurul kararlarına muhalif kalma ve muhalefet şerhini tutanağa kaydettirme şartı aranmaksızın birinci fıkra hükmü uygulanır.

(3)Ayrılma hakkının doğmadığı hâller ile ortaklığa bu hakkın kullandırılması yükümlülüğünden muafiyet verilmesine, bu hakkın kullanılmasına ve adil bedelin hesaplanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurul tarafından belirlenir. Kurul ayrılma hakkının kullanılmasına ilişkin bu hususlarda ortaklıkların niteliğine göre farklı usul ve esaslar belirleyebilir.”

MADDE 27- 6362 sayılı Kanunun 26 ncı maddesinin birinci fıkrasına “iktisap edilmesi hâlinde” ibaresinden sonra gelmek üzere “söz konusu payların veya oy haklarının iktisabının kamuya açıklandığı tarihte pay sahibi olan” ibaresi eklenmiştir.

BAŞKAN – SPK Başkanımızdan açıklama istiyoruz.

Buyurun Sayın Başkan.

SPK BAŞKANI ALİ FUAT TAŞKESENLİOĞLU – Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün, Sermaye Piyasası Kanunu’ndaki değişikliklerde 23, 24 ve 26’ncı maddelerde yapılacak değişikliklerin kısaca özü...

23’üncü maddede yapılan düzenlemede, eski hâlinde önemli nitelikte işlem olarak kabul edilecek belli başlı işlemler sayılarak “gibi” ifadesine yer verilmiş durumda. Bu “gibi”nin ne olduğuyla ilgili bir açıklama yok. Bu maddede yapılan en temel değişiklik aslında bu “gibi”yi açıklayıp burada bu önemli nitelikteki işlemlerin önemli olup olmaması aslında, yatırımcıların yatırım kararlarının değişmesine yol açacak ortaklığın yapısına ilişkin temel işlemler kastedildiği için bunun o madde içine dercedilmesi ihtiyacından kaynaklandı.

Yine, 23’üncü maddedeki diğer bir değişiklik, ortaklıkların niteliklerine göre değişiklik yani önemli kriterlerini belirleme yetkisinin kurula alınması. Kurulda zaten belli bir yetki var. Burada, şirketlerin niteliğine göre önemli olma meselesi...

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Arkadaşlar, şöyle, kafanız karışmasın: Normalde, bizim 25, 26, ve 27’nci madde fakat 23, mevcut SPK Kanunu’nun 23’üncü maddesi, onun için söylüyor. Yani 25, 26 ve 27’nci maddeleri görüyorsunuz.

SPK BAŞKANI ALİ FUAT TAŞKESENLİOĞLU – Tamam, ben 25 olarak düzeltiyorum Sayın Başkanım, özür dilerim.

Burada, şirketlerin niteliğine göre önemli olma kriterinden kasıt, halka açık olması yani borsada işlemi görüyor olup olmaması, yatırımcıların sayısının fazla olup olmaması, halka açıklık oranının, fiili dolaşım oranının yüksek veya düşük seviyede olması, şirketin faaliyet gösterdiği sektörle, faaliyet konusuyla ilgili kriterler konusunda şirketler bazında çeşitli düzenlemeler yapma ihtiyacı var.

26’nci maddede bu önemli nitelikteki işlemin sonucu olarak gündeme gelen ayrılma hakkının kullanımıyla ilgili belirlemeler yapılıyor. Buradaki en önemli değişiklik, önemli nitelikteki işlemin açıklandığı anda pay sahibi olan ortaklara ayrılma hakkı tanınması, uygun görülmesi ve ayrılma hakkı bedelinin tespitinde –bir sonraki maddede de var bu- adil fiyatın belirlenmesi. Maddenin eski hâlinde son otuz gündeki ağırlıklı ortalamaların ortalaması şeklinde bir uygulama vardı. “Bu adil fiyat nedir?” diye bir soru gelebilir. Yine, mevcut Sermaye Piyasası Kanunu’nun, 6362 sayılı Kanun’un 27’nci maddesinde adil fiyat tanımına yer verilmiş ve kurulca yapılan ikincil düzenlemeyle adil fiyat belirlenmiş durumda. Burada, adil fiyat, mevcut sermaye piyasası şeylerine göre aşağıdaki fiyat kriterlerinden en yükseği olarak belirlenmekte:

1) Değerleme raporunda bulunan pay değeri, şirketle ilgili yapılacak değerleme raporunda bulunacak pay değeri.

2) Son bir yıl içerisinde zorunlu pay alım teklifi yapılmış ise orada ödenmiş olan fiyat.

3) Son altı aylık borsa ağırlıklı ortalama fiyatlarının ortalaması.

4) Son bir yıllık borsa ağırlıklı ortalama fiyatlarının ortalaması.

5) Son beş yıllık borsa ağırlıklı ortalama fiyatlarının ortalaması.

Saydığım 5 kriterden hangisinde en yüksek bedel çıkıyorsa onun işlem fiyatı olarak uygulanması adil fiyat olarak belirlenmiş durumda mevcut 6362 sayılı Kanun’un 27’nci maddesinin ikincil düzenlemesine göre.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Sayın Başkan, neden son bir aydaki fiyat ortalaması değil de adil fiyat uygulamasına geçtiniz, bir de onu anlatırsanız...

SPK BAŞKANI ALİ FUAT TAŞKESENLİOĞLU – Sadece son bir aydaki fiyatların esas alınması burada muhtemel manipülatif ve piyasa bozucu işlemler neticesinde gerçek fiyatı, olması gereken fiyatı yansıtmaması şeyi var. Buradaki temel unsur yatırımcıların haklarını korumak olduğu için sadece son otuz güne bağlı kalmadan, değerlendirme raporu dâhil, son altı aylık, son bir yıllık ve son beş yıllık fiyatların ortalamasından hangisi yüksekse onu uygulayıp yatırımcıların mağduriyetini giderme amacı taşıyoruz.

Yine, bu maddedeki bir diğer değişiklik, malum, ayrılma hakkı gündeme geldiği zaman mevcut düzenlemede, uygulamada payını ortaklığa satıp ayrılma isteyenlerin paylarını ortaklık satın alarak ayrılma hakkını kullanılabiliyor. Bu da halka açık ortaklığın öz kaynaklarının azalmasına yol açan bir uygulama. Biz bunun nispeten azaltılabilmesi için bu ayrılma hakkını kullanacak ortakların satacakları payları ortaklığın dışındaki kişilere veya mevcut ortaklara teklif edilebilmesi, onlardan satın alma talebi gelirse onların satın alması yoluna da imkân verilmesi için teklifte düzenleme yapıldı.

Konuya ilişkin dünya uygulamasından biraz örnek vereyim. Ayrılma hakkı, Amerika Birleşik Devletleri hukukunda tüm eyaletlerde birleşme için öngörülmüş, 35 eyalette yalnızca birleşme için var, diğer hâller için şirket esas sözleşmesinde öngörebilmektedir. 6 eyalette birleşmenin yanı sıra kontrol değişikliğinde var. (2157/2001) sayılı Avrupa Şirketi Statüsü Tüzüğü'yle şirketler hukukunun belirli yönlerine ilişkin direktifte sınır ötesi birleşmelerin üye ülkeler tarafından “önemli nitelikte işlem” olarak kabul edilmesine ve ayrılma hakkı tanınabilmesine yönelik hükümler sevk edilmiş. ABD hukukunda, ilişkili taraf işlemleri dışındaki işlemlerde uygulanmaktadır ve payları borsada işlem gören veya görmese bile 2 binden fazla ortağı olan ortaklıklar ayrılma hakkından istisna tutulmuştur. Güney Afrika hukukunda, ayrılma bedeli ödemelerinin ilgili ortaklığı ödeme güçlüğü içine düşürecek olması durumunda mahkemeye başvurup başka bir tedbir ya da ödeme kolaylığı sağlama imkânı getirilmiştir. İtalyan hukukunda ise ödemeden acz hâline düşme veya ayrılma sonrası aktiflerin borçların altına düşmesi hâlinde ayrılma hakkı uygulanmamakta, ayrılma hakkını kullanan pay sahiplerinin paylarının şirket yerine diğer pay sahipleri tarafından da satın alınabilmesine imkân sağlanmaktadır.

Bizdeki uygulamada da bugüne kadar, 1/1/2017-31/12/2019 tarihleri arasında 52 şirkette ayrılma hakkı kullanımını gerektiren önemli nitelikte işlem meydana gelmiş; bunların 8'i birleşme, 1'i bölünme, 6'sı faaliyet konusu değişikliği, 15 tanesi ilişkili taraf işlemi, 18 tanesi mal varlığı satışı, 1 tanesi kiralama, 2 tanesi aynı hak tesisi ve 1 tanesi sermaye artırımından elde edilen fonla ilişkili taraflara borç kapama şeklinde olmuş; bu 52 ayrılma hakkından 32 tanesinde ayrılma hakkı kullanımına yatırımcılar katılmamış ve ayrılma hakkını kullanmamışlardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Tamamlayın lütfen.

SPK BAŞKANI ALİ FUAT TAŞKESENLİOĞLU – Toparlıyorum Sayın Başkan.

Yatırımcıların katıldığı 18 ayrılma hakkından yalnızca 2'sinde ayrılma hakkına katılan yatırımcıların sermayeye oranı yüzde 10'un üzerinde olup kalan 16 şirkette ise bu oran yüzde 5'in altında gerçekleşmiştir.

Kanun teklifinin 26'ncı maddesinde de zorunlu pay alım teklifiyle ilgili fiyatta düzenleme öneriliyor. Orada da adil fiyat esası ve söz konusu payların ve oy haklarının iktisabının kamuya açıklandığı tarihte ortaklarla, pay sahibi olanlarla sınırlıyor. Bu konuda Yargıtayın da bir kararı var. Pay alım teklifi yükümlülüğünü yerine getirmemesi nedeniyle pay sahipleri tarafından açılan bir davada Yargıtay 11. Hukuk Dairesinin 20 Şubat 2006 tarihli ve E:2005/923 K:2006/1567 sayılı Kararı ile

dava açma hakkının ve bu kapsamda pay alım teklifi yükümlülüğünden yararlanma hakkının yönetim kontrolü değişikliğinin gerçekleştiği tarihte pay sahibi olan kişilere ait bulunduğuna ilişkin kararla da uyum sağlanmış olmaktadır.

Teklifte bu şekilde olmasının amacı da... İşlemin kamuya açıklandığı tarihten sonra pay alımında bulunan, pay sahibi olan kişiler zaten yeni durumu bilerek satın alıyorlar. Hâlbuki pay alım teklifi yükümlülüğü ve ortaklıktan ayrılma hakkı, yatırımcıları koruma amaçlı bir haktır. Bunun öğrenildiği tarihten sonra parayı alan kişi, pay alım teklifi zorunluluğu doğuran olayı bilerek veya ayrılma hakkı sonucunu doğuracak işlemi bilerek almış olduğu için, onun haklarından ziyade, açıklandığı tarihten önceki tarihte pay sahibi olanların haklarının korunması gerekecektir.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Sayın Paylan, buyurun lütfen.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, verdiğiniz bilgiler için teşekkür ederim.

Şimdi, bu torbada “manipülasyon” pek çok maddede konuştuğumuz bir mesele. Bu ortaklık yapısının değişmesiyle ilgili de hani bu iş spekülasyonu da olabiliyor, hani şu şirket satılıyor, alınıyor, yabancı alacak, şu alacak, bu alacak diye ama bu iş manipüle de edilebilen bir şey biliyorsunuz yani bu ortaklık yapısının değişmesi meselelerinde bu pay alımı, ayrılma hakkı ve çağrı meseleleri. Burada en çok sıkıntı, halka açıklık oranları çok düşük olan şirketler çok kolay manipüle edilebiliyor veya speküle edilebiliyor. Mesela örnek olarak Finansbankı vereyim. Halka açıklığı son derece düşük, şu anda defter değerinin herhâlde 15-20 mislinde falan işlem görüyor. Oysa bankacılık sektörünün ortalaması 1 bile değil yani defter değerinin 0,50’sinde. Mesela Halkbank şu anda 0,50’sinde işleme görüyor, ortalaması da 0,80-0,90 gibi işlem görüyor veya Kalkınma Bankası -geçen yıl bir görev verdik- şu an defter değerinin belki 30-40 katında işlem görüyor. İş Bankası kurucu şirketlerine baktığımızda, Türkiye’nin gayrisafı yurt içi hasılası kadar bir değerden işlem görüyor, trilyon lira gibi bir değerden işlem görüyor. Bunun gibi pek çok sıkıntı var borsa değerlemelerinde. Şimdi, borsanın son altı ayını da bir ayını da bir yılını da yapsanız çok ciddi bir sıkıntı var ve bunların adil fiyat belirlenmesinde de sıkıntılar yaşanacaktır. Şimdi, bu halka açıklıkların düşük oranda kalması ve kolay speküle edilmesi veya manipülasyona tabi olması konusunda ne tip tedbirler alıyorsunuz SPK olarak yani bunu sormak istiyorum.

Mesela, geçenlerde burada bir torba yasada bir madde de geçirdik. Şimdi, Bera Holding, biliyorsunuz, İMKB’de işlem görüyor. Orada da ortakları vardı Bera Holdingin ve Bera Holdingin ortakları ayrılmak için davalar açtılar ve davaları kazanıyorlardı. Buradan bir yasa çıktı, onların statülerini değiştirdik ve Bera Holding hisseleri 1,60 liradan 5 liraya çıktı bunun sonucunda. Ben bununla ilgili suç duyurusunda bulundum. SPK olarak bununla ne yaptınız, ne tip tespitlerde bulundunuz ve sonucu ne oldu? Burada Bera Holdingin Başkanı “Hisselerimiz yükselecek.” dedi. Düşünün, bakın, bir bilgiyi buradan veriyor. Ben arkadaşlara “Gidin, Bera Holding hissesi alın.” dedim 1,60-1,70’te.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Sen aldın mı?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ben almadım. Bakabilir Başkan, kayıtları görür. Benim İMKB’de hiçbir şeyim yok yani 5 kuruşluk bir şeyim yok, onu söyleyeyim ama alanlar 3 katı olunca belki bir hayır kurumuna verebilirlerdi, onu ayrı bir şey olarak değerlendiriyorum ama bir spekülasyon olduğu kesin, en azından manipülasyon boyutunda; Sayın Başkanımız söylesin.

Sayın Başkan, bunların hangisi yüksek diye bir değer koyduğunuzda son altı ayda bile olsa, biliyorsunuz, bu “insider” bilgiler altı ay öncesinden de bilinebiliyor, bir yıl öncesinden de bilinebiliyor yani bu ortaklık görüşmeleri, yabancılarla görüşmeler, çeşitli bilgiler şirket ortakları veya şirkete yakın olan kişiler tarafından çok daha erken bilinebiliyor ve hisseler önden paketlenilebiliyor özellikle halka açıklığı düşük olan şirketlerde. Sonra haber bir şekilde sızdırılıyor yani bu olaydan diyelim ki beş ay önce hisseler paketlenildikten... “Paketlenme” diye bir tabir vardır, İMKB’de öyle denir. Paketlendikten sonra...

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Sen bu işlerle uğraştın zannederim. “Hissem yok.” diyorsun ama yani bu işlerle uğraştın sen, anlaşıyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkan, ben okuyorum. Hiç uğraşmadım, benim hayatımda hiç böyle bir şeyim yoktur ama biliyorum, onu söyleyeyim.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Şirketin var mı?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Ayıp değil canım uğraşsan da.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Tabii, tabii.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya uğraşsam da olabilir tabii ki ama uğraşmıyorum ama biliyorum bu işlerin nasıl olduğunu. Eşim, dostumuz, arkadaşlarımız var; bu işlerin nasıl böyle olduğunu, servetlerin bir yerden bir yere nasıl aktarıldığını biliyorum. Hissedar paketlenildikten sonra...

NİLGÜN ÖK (Denizli) – “Paketlenme” tabirini de herkes bilmez ama.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Mesela İlknur Hanım diyor ki: “Ben iş kadınıyım ama paketlenmeyi bilmiyorum.”

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – “Paketlenme” denir. Şöyle: Diyelim ki halka açıklığının yüzde 50’sini birisi toparlar, belli isimler vardır bu konuda SPK’nin peşine düştüğü. Hani belli ünlü isimler vardır “bıyıklı yabancı” “yerli yabancı” bilmem ne denir; hatta belli isimler vardır, bunlar paketlerler hisseyi. Sonra bir şekilde -maalesef geçmişte çok kötü uygulamaları da oldu, hâlâ da olabiliyor- haber medyaya sızdırılır, hisseler hareketlendirilmeye başlanır; hisse 5 liradan alınır, hisse 20 lira olduğunda “50 lira olacak.” diye söylenti çıkarılır; bu sefer halk devreye girer, 50 lira olacaktı diye piyasaya halk girer; paketler açılır, halka teslim edilir 30 liradan, 40 liradan; sonra hisseler gene 5 liraya düşer ve olan, trene son binenlere olur. Bu, manipülasyon boyutu işte.

Sayın Başkan, bunlarla ilgili, bu olan bitenle ilgili dünyada da sıkıntılar var ama tedbirler de alınabiliyor. Mesela Bera meselesiyle ilgili, diğer meselelerle ilgili siz ne yaptınız bugüne kadar? SPK olarak nasıl tedbirler aldınız? Neden bunlarla ilgili sizden bir şey duymuyoruz? Neden birilerini yakalayıp da “Aha da yakaladım, bak bu manipulatördür.” diye sizden herhangi bir duyum alamıyoruz. Denetimleriniz mi etkisiz, yetersiz, yasal olarak bir engeliniz mi var, eksikliğiniz mi var?

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Sen takip etmiyorsun herhâlde, burayı kaçırdın galiba.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Vallahi bilmiyorum ama eksiklik var olarak değerlendiriyorum. Eğer yasal olarak bir engel varsa Mustafa Bey onu teklife eklesin.

Diğer bir konuda da şunu söyleyeyim Başkanım: Bir önceki maddeyle ilgili, şu faktoring meselesiyle ilgili olarak hani ben bu faizde bir üst sınır olması gerektiğini söyledim yani en azından kötüye kullanımlarla ilgili. BDDK Başkanımız da şunu söyledi: “Merkez Bankasına yasa bu görevi veriyor.” Ben de dedim ki o zaman bir an önce görevini yapsın. Siz de bu çağırıyor yaptınız Merkez Bankasına ama Merkez Bankası yetkilileriyle arada görüştüğümde “Bu yasa bu yetkiyi vermiyor, serbest piyasa” dendi. Şimdi Sayın Nebati’ye de soruyorum yani serbest piyasa diye bakacak mıyız “Bırakınız

yapsınlar, bırakırız etsinler.” Yoksa orayı da –sizin tabiriniz- zapturapta almak ihtiyacı var mı? Bir üst sınır koyma gerekliliğini düşünürüm, en azından hani, o riskleri de barındıran noktada. Factoringde de Merkez Bankasının yetkisi yoksa yasayla bir üst sınır konulması sektörün de faydasıdır. Bu kötü kullanımların yani yüzde 4’le, yüzde 5’le çek kırmaların önüne geçer diye düşünüyorum. Bununla ilgili de bir eksiklik varsa giderelim derim.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, değerli arkadaşlar, Sayın Paylan’ın bahsettiği bu son hususla ilgili bizlere de şikâyetler geliyor, bu factoring şirketlerine yönelik. Bence Hazine ve Maliye Bakanlığımız bir çalışsın –Sayın Nebati- yani bu konuda ne yapılabilir diye. Belki ileriki günlerde bize dönersiniz diye düşünüyorum.

Ama Sayın Paylan’ın SPK Başkanımıza sorular var...

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Sayın Başkan...

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Sayın Savaş, buyurun.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Kredi kullanılırken belirlenen faiz oranıyla ilgili olarak sabitleme noktasında herhâlde sizin bir talebiniz...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Factoring işlemi yapılırken...

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Factoringdeki faiz oranları...

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Ama netice itibarıyla firmaların, şahısların risk ve teminat durumuna göre o faiz oranı değişebilir, bankalarda olduğu gibi.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – O, vatandaşın zor duruma düşmesiyle ilgili. Gidip bankadan alamıyor krediyi veya normal bir factoringci de kırmıyor...

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Yok, bankadan da alabilir. Acil ihtiyacı var, elindeki çekin veya senedin kredi değerliliği çok yüksektir, kırdırabilir. Ona mâni bir durum yok yani.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Ama ben limit girersek bu sefer tefecilerin önünü açacağımızı düşünüyorum yani burada bir factoring var ve resmî bir şekilde BDDK’nin da kontrol edip görebildiği bir yer ama biz ona üst limit yani öyle bir sınır getirdiğimizde, hani bu gayriresmî, merdiven altı tefecilerin önünü açacağını düşünüyorum.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Bu da bir iş kadınınızın görüşü.

Evet, teşekkür ediyorum.

SPK Başkanımıza söz veriyorum.

Buyurun.

SPK BAŞKANIALİ FUAT TAŞKESENLİOĞLU – Sermaye Piyasası Kurulu olarak bizim mevcut 12 işlem dairemizden biri Piyasa Gözetim ve Denetim Dairesi Başkanlığı. Buranın görevi sadece ve sadece borsadaki işlemleri izleyip gözleyip yapılması gereken, alınması gereken bir tedbir varsa onlarla ilgili çalışmak. Bütün hisseler bazında, arkadaşların sorumlu oldukları hisseler var, onları günlük olarak izliyorlar, değerlendiriyorlar, kendi aralarında şey yapıyorlar. Bizim bültenlere bakarsanız, zaman zaman, çeşitli tedbirler getirdiğimiz oluyor. Şüphelendiğimiz işlemlerde, eğer elimizde IP çakışması, birlikte hareket etmeyle ilgili kanıtlar, hesap bilgilerinin birbiri arasında gerek borsadaki virmanlar yoluyla geçiş gibi gerek banka hesaplarında nakit hareketleri gibi şeyler tespit edersek zaten önce, ilk başta, kanunun verdiği yetkiyle tedbir koyup işi ileri aşamada inceliyoruz, altı ay içinde de sonuçlandırıyoruz. Genelde eğer manipülasyon veya piyasa bozucu eylem hangi sınırlara geliyorsa orada gerekli tedbirleri alıp yürüyoruz.

Bera'yla ilgili... Sırf Bera'yla ilgili değil, aslında biz Sermaye Piyasası Kurulu olarak ayrılma hakkı doğuran veya pay alım teklifi yükümlülüğü doğuran her işlemin kamuya açıklandığı tarihten öncesi ve sonraki dönemde işlem yapanları inceliyoruz. Eğer bir şey tespit edersek bunu zaten bilgi suistimali suçu çerçevesinde savcılıklara iletiyoruz. Yani bizim herhangi bir işlem yapmamamız burada bakmadığımız anlamına gelmez. Bütün işlemlerde ama bütün işlemlerde öncesinde ve sonrasındaki işlemlere bakıyoruz. “İçsel bilgiye sahip kişiler” listesindeki kişiler ile onların yakınlarının bir işlemleri var mı, onlarla soy isim benzerliği olan kişilerin bir işlemi var mı, şüphelendiğimiz durumlarda savcılık kararıyla HTS kayıtlarını bile isteyebiliyoruz.

Bera konusuna gelince 1/1/2019'dan itibaren geniş bir şeye bakıldı orada. Sonuç olarak dün gelmişti bana bu bilgi notu, şeye de gelecektir. Bütün “içsel bilgiye sahip kişiler” bazında yapılan incelemeler sonucunda... Ben sonuç bölümünü okuyayım müsaade ederseniz: “Söz konusu kanun teklifinin TBMM resmî sitesinde yayımlanmasının tarihi olan 24/10/2019'da 2,33 olan pay ağırlıklı ortalama fiyatı 3/11/2019 tarihli ÖDA'ya kadar yüzde 34,5 oranında artış göstererek 1/11/2019 tarihinde 3,12 TL olmuştur. Söz konusu dönemde endeksi yüzde 1,82 oranında değer kaybetmiştir. 24/10/2019 tarihinde TBMM Başkanlığına sunulan kanun teklifinin şirketle ilgili kısmının mahiyeti ve söz konusu kanun teklifiyle birlikte ilgili pay piyasasında gerçekleşen fiyat ve miktar hareketleri dikkate alındığında söz konusu 24/10/2019 tarihli Kanun Teklifi'nin pay fiyatı ve miktarını olumlu etkileyebilecek nitelikte bir açıklama olduğu değerlendirilmektedir. Bera pay piyasasında 17/10/2019-24/10/2019 döneminde net alım işlemi gerçekleştiren yatırımcıların tamamının diğer iki dönemde işlem gerçekleştirerek ilk 10'a giren hesaplardan ise 17/10/2019-24/10/2019, 10/10/2019-24/10/2019, 23/9/2019-24/10/2019 dönemlerinin üçünde de net alım pozisyonunda işlem gerçekleştiren yatırımcıların Bera pay piyasasında gerçekleştirdikleri işlemlere ilişkin olarak 2/1/2019-31/12/2019 tarihleri arasındaki tarih dağılım analizleri incelenmiştir. Şirket ‘içsel bilgiye erişimi olanlar’ listesinde yer alıp 2/1/2019-31/12/2019 döneminde Bera pay piyasasında işlem gerçekleştiren herhangi bir kişiye rastlanmamış ve şirket ‘içsel bilgiye erişimi olanlar’ listesinde yer alan kişilerin soyadlarıyla Bera pay piyasasında net alım işlemi gerçekleştiren kişilerin soyadları arasında herhangi bir eşleşmeye rastlanmamıştır.” şeklinde bir sonuca ulaşılmış.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Paylan, buyurun...

SPK BAŞKANI ALİ FUAT TAŞKESENLİOĞLU – Bir şey ilave etmek istiyorum Sayın Bakanım.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Tabii, buyurun.

SPK BAŞKANI ALİ FUAT TAŞKESENLİOĞLU – Biraz önce belirttiğim gibi, ayrılma hakkı doğuran, pay alım teklifi yükümlülüğü doğuran, sapma ve çıkarma hakkı doğuran –bugünkü gündemde yok ama mevcut 362 sayılı Kanun'un 27'nci maddesinde işlenmiş olan- buralardaki işlemlerin kamuya açıklandığı tarihten önceki ve sonraki işlemleri titizlikle, Kurul olarak arkadaşlar inceliyorlar. Herhangi bir şey rastladığımız zaman bununla ilgili zaten gerek suç duyurusu gerek para cezası yapıyoruz. Bir şeye rastlamadıysak da “Rastlanılmamıştır.” deyip kapatıyoruz. Bunun açıklamasının da şey olduğunu düşünmüyorum.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkanım, bence eksik bir şey yapıyorsunuz, az önce okuduğunuz raporu baz alarak söyleyebilirim. Çünkü bu tip paketleme meseleleri bu olay olmadan aylar önce yapılır yani o dönemde yapılmaz, bir ay kala olmaz o işler; birkaç ay önceden başlar veya bir yıl önceden başlar bu bilgi.

SPK BAŞKANI ALİ FUAT TAŞKESENLİOĞLU – 2/1/2019’dan itibaren baktığımızı...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ha, 2 Ocaktan itibaren?

SPK BAŞKANI ALİ FUAT TAŞKESENLİOĞLU – 2 Ocaktan itibaren.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Pardon, özür dilerim.

SPK BAŞKANI ALİ FUAT TAŞKESENLİOĞLU – Şimdi dönemlere ayırarak baktık, geri doğru gidilerek.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Teker teker saydı, dönemler itibarıyla saydı.

SPK BAŞKANI ALİ FUAT TAŞKESENLİOĞLU – Netice itibarıyla...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ben ekim olarak anladım, yanlış anladım.

SPK BAŞKANI ALİ FUAT TAŞKESENLİOĞLU – “İşsel bilgiye erişim” listesinde olanların 2/1/2019 tarihinden itibaren “net alım yapanlar” a baktığımızda ne kendilerine ne soy isim benzerliği olan kimselere rastlanmadı.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bir şey daha söyleyeceğim. Şu soruma ne tip tedbir düşündüğünüzü söylemediniz. Şimdi, çok düşük halka arz oranlarına sahip şirketlerde bu manipülasyon veya spekülasyonlar çok daha kolay yapılıyor, çok afaki rakamlar çıkıyor. Burada son altı aylık, son bir yıllık ortalamayı da alsanız... Diyorum ya, şu anda Finansbank defter değerinin 10 katından, 20 katından işlem görüyor, başka bir banka 30 katından, 40 katından işlem görüyor. Başka şirketler de var bu durumda olan, saçma sapan fiyatlarda işlem gören yani asla ederi olmayan fiyatlarda... Ya borsada nasıl çok düşük fiyatla işlem gören şirketler varsa saçma bir şekilde, afaki, 30 kat-40 kat değerinde işlem gören şirketler var. Bununla ilgili ne yapmamız lazım? Çünkü orada bazı vatandaşlarımız her an mağdur olabilirler çünkü 40 kat, defter değerinden işlem görüyor. Bir hikâye yaratırlar, birilerinin elinde kalır, vatandaş mağdur olur. ya 40 kat, 50 kat, 100 kat defter değerinden işlem gören bir şirket olabilir mi? Yani bunlarla ilgili ne düşünüyorsunuz? Ne tip tedbir almamız lazım, halka arzları artırmayla ilgili? Yani ya yüzde 1’le olmasın arkadaş, daha likit olması anlamında “En az yüzde 10 olmalı halka arz.” gibi bir tedbir düşünülemez mi?

SPK BAŞKANI ALİ FUAT TAŞKESENLİOĞLU – Şu anda gündemimizde, arkadaşlarımız çalışıyor Borsa İstanbulla birlikte. Halka açıklık oranı yüzde 10’un altındaki şirketlerle ilgili, yüzde 5’in altındaki şirketlerle ilgili işlem esaslarında ne gibi tedbirler alabiliriz, onun üzerinde çalışıyorlar. Biraz detaylı bir çalışma, sizin dünden beri vurguladığınız etki analizini içeren bir çalışma olduğu için. Malum, böyle düzenlemeler yaparken, bir yerde bir şey yaparken başka bir yeri bozmamız gerekir. Bu da üzerinde hassasiyetle çalışılması gereken bir şey, SPK olarak gündemimizde. Bunlarla ilgili yasal düzenleme yapmaya gerek yok, orada işlem esaslarını... Biliyorsunuz, şu anda borsada günlük “Yıldız Pazar 1” “Yıldız Pazar 2” “Ana Pazar 1” ve “Ana Pazar 2” deki marjlar yüzde 20’de, onu aşağı çekmeyle ilgili şeyler. İşte, belki yüzde 5’in altında olanlar için günlük yüzde 5 olabilir, 7,5 olabilir, arkadaşlar üzerinde çalışıyorlar şu anda. O işlem esasları değiştiği zaman gerek bizim taraftan gerek Borsa İstanbul tarafından... Oralandaki fiyat hareketlerinin daha şey olmasını ve yatırımcıların orada işlem yaparken dikkatli olmasını gerektirecek işlem esasları üzerinde çalışıyoruz.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Teşekkür ediyorum.

Arkadaşlar, 25’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

26’ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

27’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

28’inci ve 29’uncu maddelerin birlikte görüşülmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

28’inci ve 29’uncu maddeleri okutuyorum:

MADDE 28- 6362 sayılı Kanuna 31 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 31/A maddesi eklenmiştir.

“Borçlanma aracı sahipleri kurulu

MADDE 31/A- (1) İhraççının tedavülde bulunan borçlanma araçlarının sahipleri, borçlanma aracı sahipleri kurulunu oluşturur. İhraççının her bir tertip borçlanma aracı sahipleri de ayrı bir borçlanma aracı sahipleri kurulu oluşturabilir.

(2) Borçlanma aracı sahipleri kurulunun ihraççının yönetim kurulu tarafından veya borçlanma araçları sahipleri tarafından toplantıya çağırılmasına ve borçlanma aracı sahipleri kurulunda karar alınmasına ilişkin esasların ve şartların, ihraççı tarafından borçlanma aracı ihracı nedeniyle hazırlanan izahname ve/veya ihraç belgesinde belirlenmesi zorunludur.

(3) Borçlanma aracı sahipleri kurulunda karar alınabilmesi için, Kurul tarafından veya izahname ve/veya ihraç belgesinde aksine daha ağır nisap öngörülmüş bulunmadıkça; her bir tertip borçlanma araçlarının nominal bedelleri toplamının asgari yarısını temsil eden borçlanma aracı sahiplerinin veya ihraççının tedavülde bulunan tüm borçlanma araçlarının sahiplerinin oluşturacağı kurul için tedavülde bulunan tüm borçlanma araçlarının nominal tutarının asgari yansım temsil eden borçlanma aracı sahiplerinin olumlu oyu şarttır. Kurulca öngörülen nitelikli çoğunlukla alınacak borçlanma aracı sahipleri kurulu kararları bu kararlara olumlu oy vermeyen borçlanma aracı sahipleri için de hüküm ifade eder.

(4) Borçlanma aracı sahiplerini temsil etmek üzere temsilci atanabilir.

(5) Borçlanma araçlarının geri ödemelerinde temerrüt oluştuğundan sonra bu borçlanma araçlarının hüküm ve şartlarının değiştirilmesi halinde, borçlanma aracının temerrüdü nedeniyle başlatılmış tüm takipler ilgili borçlanma aracının hüküm ve şartlarının değiştirilmiş kabul edildiği tarih itibarıyla durur, ihtiyati tedbir ve ihtiyati haciz kararları uygulanmaz, bir takip muamelesi ile kesilebilen zamanaşımı ve hak düşüren müddetler işlemez. Borçlanma aracından doğan tüm borçlar ifa edildikten sonra duran takipler düşer.

(6) Kurul, bu madde kapsamındaki usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”

MADDE 29- 6362 sayılı Kanuna, bu Kanunla eklenen 31/A maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Teminat yönetim sözleşmesi ve teminat yöneticisi

MADDE 31/B- (1) Kurulca belirlenecek sermaye piyasası araçları, bu araçlardan doğan yükümlülüklerin vadesinde yerine getirilmesini teminen Kurulun uygun göreceği varlıklarla teminat altına alınabilir. Teminata konu varlıkların mülkiyeti teminatın genel saklama yetkisine sahip yatırım kuruluşu niteliğini haiz teminat yöneticisine devredilir veya bu varlıklar üzerinde teminat yöneticisi lehine sınırlı ayni hak tesis edilir. Teminata konu varlığın, teminatın devredildiği hususu ilgili sicilde beyanlar hanesine kaydedilir.

(2) Teminat yöneticisi, sermaye piyasası araçlarından doğan yükümlülüklerin teminatın teşkil etmek üzere mülkiyeti kendisine devredilen veya üzerinde lehine sınırlı ayni hak tesis edilen teminat konusu varlıkların sevk ve idaresinin sağlanması, korunması, muhafazası, hukuki yollara müracaat edilmesi, temerrüt hâlinde ya da kanun veya sözleşme hükümlerinde öngörülen sebeplerle, teminattan

alacağın karşılanması söz konusu olduğunda; teminata konu varlığın paraya çevrilmesi, teminata konu varlıkların satış tutarının yatırımcılar arasında paylaştırılması, yatırımcıların alacağı karşılandıktan sonra arta kalan değer olursa bunun teminat verene iade edilmesi, borcun sona ermesi ile birlikte teminat konusu varlıkların teminat verene iade edilmesi, yatırımcıların menfaatlerinin korunması da dâhil diğer her türlü iş ve muamelelerin yerine getirilmesi için ihraçtan önce, ihraççı ile yazılı olarak akdedilecek bir teminat yönetim sözleşmesi ile yetkilendirilir, Teminat yönetim sözleşmesinin tabi olduğu usul, esas ve asgari unsurları belirlemeye Kurul yetkilidir.

(3) Teminat yöneticisi, teminatlara ilişkin tapuya tescil işlemleri, gemi sicili, araç sicili ve taşıtır rehin sicili dâhil ancak bunlarla sınırlı olmamak üzere özel sicillerde yapılacak rehin, ipotek veya herhangi bir ayni hakkın, şerhin, takyidatın, hak ve alacağın tescili, kaydı ve bunlar için gerekli olan her türlü işlem dâhil olmak üzere teminatın tesisi, terkin, fekki, sona erdirilmesi konusundaki tüm iş ve muameleleri kendi adına ve yatırımcılar hesabına yerine getirmeye yetkilidir.

(4) Kurulun onayladığı her teminat yöneticisinin ticaret unvanı, hangi ihraçla ilgili olarak atandığı ve yetkileri, ihraççı tarafından ihraççının merkezinin bulunduğu yerin ticaret siciline ayırt edici şekilde tescil ve Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'nde ilan olunur.

(5) Temerrüt hâlinde ya da kanun veya sözleşme hükümlerinde öngörülen sebeplerle, teminattan alacağın karşılanması söz konusu olduğunda; herhangi bir ihbar veya ihtarda bulunma, süre verme, adli veya idari merciden izin ya da onay alma, teminatın açık artırma ya da başka bir yol ile nakde çevrilmesi gibi herhangi bir ön şartı yerine getirme yükümlülüğü olmaksızın, teminat yöneticisi teminata konu varlıkları satıp bedellerini yatırımcılar arasında paylaştırabilir.

(6) Teminat konusu varlıklar, teminat yöneticisinin malvarlığından ayrıdır ve ayrı izlenir. Teminat konusu varlıklar, teminat yöneticisinin borçları nedeniyle kamu alacakları için olsa dahi haczedilemez, rehnedilemez, iflas masasına dâhil edilemez ve üzerlerine ihtiyati tedbir ve ihtiyati haciz konulamaz.

(7) Teminata konu varlıkların türleri ve nitelikleri, sermaye piyasası araçları ile teminata konu varlıklar arasındaki teminat uyumu, teminata konu varlıklara ilişkin kayıtların tutulması, hak ve yükümlülükler, teminat yöneticisinin nitelikleri, ticaret siciline tescili, terkin ve teminat yöneticisine hizmetleri karşılığında ödeme yapılmasına ilişkin usul ve esaslar ile sermaye piyasası aracı ihracında teminat yapısına ilişkin diğer hususları belirlemeye Kurul yetkilidir.

(8) Teminat yöneticisinin sorumluluğunu hafifleten ya da kaldıran anlaşmalar, hüküm veya ifadeler geçersizdir.

(9) Sermaye piyasası kurumlarının teminat yöneticisi olarak atanması durumunda, bu maddenin ikinci fıkrasındaki yükümlülüklerini gereği gibi yerine getirmeyen teminat yöneticilerine 96 ncı maddesinin birinci fıkrası; bu maddenin altıncı fıkrasına aykırılık halinde ise 92 nci maddesinin birinci ve üçüncü fıkraları uygulanır.

(10) Teminat yöneticisinin teminaten mülkiyeti devredilen varlıkları tasarruf amacı dışında kullanması durumunda 5237 sayılı Kanunun 155 inci maddesinin ikinci fıkrasına göre hükmedilecek ceza beş yıldan az olamaz.

(11) Kurul, bu madde kapsamındaki usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – 28’inci ve 29’uncu maddelerle ilgili bir bilgi alalım.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Başkanım, malumunuz olduğu üzere, bu maddeyle, son dönemde özel sektör tahvil ihraçları gündemde. Yani halka açık olsun olmasın, şirketler tahvil ihraç edebiliyor. Bu tahvil ihraç eden şirketler de temerrüde düşebiliyor. O özel sektör tahvilini alan şahısların birlikte

ve beraber, ortak bir şekilde haklarını korumak adına bir araya gelip bir kurul oluşturmasına imkân sağlamak adına “Borçlanma aracı sahipleri kurulu” diye bir düzenleme yapıyoruz. Böylelikle, bu düzenlemeyle tahvil piyasası hacminin büyümesini istiyoruz biz burada. Çünkü bireysel olarak takip yapabildiğinde zorluklar var ama bir araya geldiğinde, bir kurul oluşturulduğunda veya o kurul iradesini bir hukuk bürosuna veya bir başka yere devrettiğinde o alacağın tahsil edilmesi noktasında bir avantaj sağlayacak bu. Bugün özel sektör tahvil ihracı hacmi ne kadar diye bakacak olursak, 2019 itibarıyla 256 milyar TL, yurt dışı da 51 milyar TL, temerrüt rakamı da 910 milyon, yaklaşık 1 milyar TL civarında. Buradaki amacımız, bu temerrüde uğrayan şirketten alacağı olan yatırımcıların alacağını tahsil etmeleri adına birlikte, beraber hareket etme imkânı getirmektir.

Diğer taraftan, 29’uncu maddede de “Teminat yönetim sözleşmesi ve teminat yöneticisi” var. Malum, şirket tarafından bir tahvil ihraç ediliyor ve şirketten de bir teminat alınıyor; ihraç esnasında alınan teminat, ipotek veya teminat mektubu olabiliyor. Eğer –biraz önce söylediğim gibi- bir temerrüt durumu olursa firma üzerinden bir takip yapılabilmesi için sürecin hızlı bir şekilde yürütmesi ve sonuçlandırılması adına tahvil satın alan alacaklıların hakkının korunması adına teminat yöneticisine devrediliyor buradaki teminat. Yani ihraç sırasında ihraççı firmanın vermiş olduğu –gayrimenkul olabilir, taşınmaz olabilir, teminat mektubu olabilir- teminat, teminat yöneticisine devrediliyor, artık bundan sonra, küçük yatırımcılar adına teminat yöneticisi tarafından takip hukuku yürütölüyor, alacağın tahsili bu yönetici tarafından yapılıyor.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim.

Maddelerle ilgili...

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Yani buradaki teminat yöneticisi banka da olabilir, aracı kuruluşlar da olabilir. Bir bedel karşılığında, bu küçük yatırımcıların hakkını, o teminat üzerinden takip hukukunu başlatarak tahsil yoluna gidecektir.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yediemin gibi mi?

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Yediemin gibi bir şey, evet.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim.

28’inci ve 29’uncu maddelerle ilgili söz taleplerini karşılayacağım.

Sayın Paylan, buyurun lütfen.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, burada, maddeyi tabii ki o kadar çalışmadık, çok uzun bir madde.

Atıyorum, bir tahvil ihraç etti bir şirket, bu tahvilden alan -büyük, küçük yatırımcı- bin vatandaş oldu. Şimdi temerrüde düştü tahvil, ortada bir teminat var. Burada bu heyetin... Yani ne dediniz?

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Teminat yöneticisinin.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teminat yöneticisinin, bir de alacaklıların kuracağı bir kurul. Onun adı neydi?

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Borçlanma aracı sahipleri kurulu.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tamam. Onların hangi oranda mutabakatına ihtiyaç var? Bin alacaklı var. Bunların bir mutabakat içine girmesi gerekiyor.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Biz arkadaşlara da sorduk yani bu kurulun...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yani şöyle: Alacak sayıya göre mi bakılacak? Şimdi diyelim ki bir kişi o alacağın...

SPK BAŞKANI ALİ FUAT TAŞKESENLİOĞLU – Değerin salt çoğunluğu.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, hayır. Değer mi, kişi mi?

SPK BAŞKANI ALİ FUAT TAŞKESENLİOĞLU – Değer.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Nominal değer.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama orada sıkıntı var. Şöyle ki: Şimdi diyelim ki ben 1 milyar liralık tahvil ihraç ettim. Bu 1 milyar TL’nin 500 milyon TL’sini 1 kişi alabilir, geri kalanını da 900 kişi alabilir. Ama sıkıntı şu: Arkadaşlar, değer koyarsak yani kişiyi yok sayarsak orada, o zaman 1 kişinin dediği olur. Yani “Burada sınır yüzde 51.” mi dediniz?

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Evet.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yani 1 milyar karşılığı 510 milyon lirası benimse bu tahvilin, geri kalan 899 kişinin ne dediğine bakılmaz, o 1 kişinin dediği olur. Burada mutlaka kişiye göre de bir orantı... Yani değer tabii ki yok sayılmasın demiyorum, değer de sayılsın ama “Alacakların da yüzde 51’inden az olamaz.” diye, “Sayının da yüzde 51’inden az olamaz.” diye bir kriter koymak durumundayız çünkü böyle örnekler de var. Tahvilin önemli bölümünde bir kişi alacaktır, geri kalanların haklarını yok sayabilir arkadaşlar; bu ciddi bir sıkıntı olur.

Diğer bir mesele: Biliyorsunuz, bu durumlarda da temerrüt durumlarında davalar açılıyor. Bu kurullar oluşuncaya kadar, biliyorsunuz o işlerde panik vardır, kim 1’inciye yetişirse alacağı çöker yani o teminatı alır, geri kalanlar yaya kalırlar, bunlar da genelde küçük yatırımcılar oluyor. Büyükler, işte avukat heyetleri oluyor, daha büyük alacaklılar oluyorlar, hacizde daha hızlı 1’inci sıraya yazılıyorlar ve o teminatı alabiliyorlar. Bu yarışı durduracak mekanizma nedir? Hacze doğru yürüten böyle bir durumda yani adalet yoluyla alacağını tahsil etmekte biliyorsunuz büyükler daha hızlılardır, her zaman böyledir; bankacılıkta da öyledir, hemen ilk koşan alır, geride kalanlar yaya kalır, 5’inci sırada, 10’uncu sırada kalır ve eline bir şey geçmez. Şimdi bu ihdas etmeye çalıştığımız kurum... Kurul muydu, pardon, özür dilerim?

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Kurul.

SPK BAŞKANI ALİ FUAT TAŞKESENLİOĞLU – Eski Türk Ticaret Kanunu’nda da “Tahvil Sahipleri Genel Kurulu” olarak bir şeyi vardı.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Kaldırılmıştı, ihtiyaç hissedildiği için tekrar konuldu.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tamam.

Bu haciz sıralamasında 1’inci sıraya girme yarışı vardır biliyorsunuz orada, o yarışı durdurmak için ne yapacak? Bir şey yapıyor mu bu kurum, bir şeyin önüne geçiyor mu? Yani adaletle ilgili bir beklemeye mi geçiyor o durumda, donduruyor mu hacizleri? Yani diyelim ki bazı vatandaşlar orada haciz sıralamasına geçtiler, hacizde de yazıldılar hatta; bu, yasal olarak mekanizmayı durduruyor mu? O mesele var.

Benim esas takıldığım konu, bir kurul ihdas ediyorsunuz, bir torba yasada ihdas ediyorsunuz. Bunun sıkıntılı olduğunu düşünüyorum Mustafa Bey. Bu kadar uzun maddenin tek bir maddede, iki maddede sınırlanmasını da sıkıntılı olarak değerlendiriyorum. Bunu daha derinlemesine konuşmamız gerektiğini düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Sayın Başkanım, Faik Bey detaylı olarak...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Buyurun.

SPK HUKUK İŞLERİ DAİRE BAŞKANI FAİK METİN TİRYAKİ – Değerli Başkanım, değerli üyeler; sizleri saygıyla selamlıyorum efendim.

Maddede iki farklı kurum var; biri borçlanma aracı sahipleri kurulu, diğeri de teminat yönetim sözleşmesi. Bunların ikisi de aslında borçlanma aracı sahiplerini yani tahvil sahiplerini koruyan hükümler. İlk 31/(a)’yla eklediğimiz hükümle, borçlanma araçlarıyla bunlar bir araya gelsin, ortak karar alsın. En az yüzde 50’lik bir rakam belirttik. Borçlanma aracının ihracında, bu, izahnamade artırılabilir bir rakam. Aynı şekilde, kurul da bazı durumlarda bu çoğunluğu artırabilir. Örneğin, vadenin ötelenmesi, faizin düşürülmesi gibi durumlarda da yüzde 75’lik bir oran söz konusu. Dünya uygulamasında da 2/3 ve 3/4’lük çeşitli oranlar var. Bizim alt düzenlememizde zaten hangi durumlarda ne olacağı belli, zaten izahnamede de belirtilecek yani bir yatırımcının o tahvili aldığı zaman hangi durumlarda hangi nisapların uygulanacağından zaten alırken haberi olacak. Bu birinci sorunuzun cevabı.

İkincisi: “Para” dediniz. Zaten diyelim ki bir büyük, yarısını alan var; bir de 500 kişi, diğer yarısını alan var. Dağıtım olduğu noktada garameten dağıtım esas. Yani diyelim 1 milyarlık bir tutar var ama 600 milyon tahsil edildiği zaman, ilk baştaki adam “500’ü aldım, geçtim.” diyemiyor, 600’ün payları oranında dağıtımı olacak. Bu da ikincisi.

“İmtiyazlı olarak öne geçiyorlar mı?” dediniz. Bu da teminat yönetim sözleşmesinden gelen bir şey. Zaten borçlanma aracında, biz, bu sektörü canlandırma, şirketler daha kolay borçlanabilsin, insanlar daha rahat borç verebilsin diye teminatı sona koymak yerine teminatı başa aldık, bir yedieminin gözetimine verdik. Dedığınız gibi, eğer bir temerrüt durumu olursa da buradan aslında öne geçmiş oluyorlar, imtiyazlı bir hâle gelmiş oluyorlar.

Esas yapı, bağlantısı da her ikisi de borçlanma aracı sahiplerini koruyan bir düzenleme.

Saygılarımla.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama benim soruma tam olarak cevap vermedi.

Şu anlamda söylüyorum: Bir kişi yüzde 51’e sahip veya yüzde 75’e sahip. Onun kararıyla her şeyin belirlenebilmesini getiriyor bu durum. En azından alacaklı sayısını da gözetken bir düzenleme olmalı burada. Dünya uygulamalarında bunun örneği yok mu? Yani tahvilin yüzde 51’ine bir kişi sahip ve o ne diyorsa diğerleri uymak zorunda kalacaklar. Bu sıkıntılı bir durum, bunu söylüyorum. Bunu giderecekse bir düzenleme, bir madde koyabiliriz diye düşünüyorum değerli arkadaşlar.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Açıklamalar tamam.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkanım, açıklamalar tamam değil. Mustafa Bey, cevap versin isterseniz, bilmiyorum çünkü bu siyasi mesele yani siz öyle öngörmüşsünüz.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Yeni bir soru mu sordunuz?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Şunu sordum: Şimdi 1 milyarlık bir tahvil ihracı oldu. Ne diyor?” Yüzde 51 olduğu zaman o kurul kuruluyor.” diye söylüyor, öyle değil mi? Bin kişi aldı bu tahvilden ama 1 kişi yüzde 51’ine sahip yani 510 milyonluk tahvili 1 kişi alıyor. Onun demesiyle bu kurul kurulabilir, 1 kişiyle; geri kalan 999’un söz hakkı olmaz. Bunu sıkıntılı bir durum olarak değerlendiriyorum. Oysa burada sayı da yani alacaklı olanların sayısı da gözetilmeli.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Yani nominal yerine...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, yalnızca o değil, nominal de dikkate alınır...

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Nominalle birlikte ortakların sayısı da...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – “Ve/veya” denir, “ortakların en az yüzde 30’u, yüzde 40’ı” gibi bir şey denmesi gerektiğini düşünüyorum.

SPK HUKUK İŞLERİ DAİRE BAŞKANI FAİK METİN TİRYAKİ – Biz dünya örnekleri üzerinden gittiğimizde tamamen nominal hesap yapıyorlar.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yanlış yapıyorlar.

SPK HUKUK İŞLERİ DAİRE BAŞKANI FAİK METİN TİRYAKİ – Biz burada zaten nisapları belirleme konusunda kurulumuza bir yetki verdik. Bu görüşlerinizi de dikkate alıp biz alt düzenlemede sayıyı da eğer böyle bir durum varsa...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yasaya dercedelim.

SPK HUKUK İŞLERİ DAİRE BAŞKANI FAİK METİN TİRYAKİ – Notumuzu aldık biz, orada bunu düzenlemiştik zaten. Eğer vade ötelenirse yüzde 75 olacaktı, eğer sayıda da böyle bir durum olursa zamanla “Her iki durumda yüzde 50-50 arandır.” diye bir hüküm ekleriz alt düzenlememize.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Baktığımız zaman temerrüt oranı da çok düşük olur.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Olsun. Bugün düşük, yarın başka türlü olur.

SPK BAŞKANI ALİ FUAT TAŞKESENLİOĞLU – Yapılandırma görüşmelerinde bir araya gelerek...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Burada mesele küçükleri korumak, Sayın Başkanım, küçükleri korumak, mesele bu yani.

SPK BAŞKANI ALİ FUAT TAŞKESENLİOĞLU – Evet, evet.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI NUREDDİN NEBATİ – Dengeyi iyi sağlamak.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tabii, tabii, orada dengeyi... Yani “ve” diye bir unsur konulursa küçükler de korunur, büyükler de tamamen yok sayılmamış olur.

SPK BAŞKANIALİ FUAT TAŞKESENLİOĞLU – Yani mevcutta bir temerrüt hâli olduğu zaman piyasa bir araya geliyor firmayla, işte gerek icbar yoluyla gerek firma sahipleriyle yapılandırmalar yapıyorlar. Yine, bankalar bir araya geliyor, orada da işte alacaklıların belirli orandaki çoğunluğuna göre finansal yeniden yapılandırmada, konkordatoda...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tamam, yani bunu dikkate alalım, eğer yasaya dercetmiyorsak ikincil mevzuatta dikkate alınsın.

İkinci mesele de...

SPK HUKUK İŞLERİ DAİRE BAŞKANI FAİK METİN TİRYAKİ – En az tutarı belirtmişiz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tamam.

Şu soruma cevap alamadım: Bir vatandaş, davayı açtı daha bu kurul kurulmadan ve haciz kararını da aldırdı, teminata dönük olarak haciz de koydurdu, bunlar ne oluyor, duruyor mu kurul kurulduktan sonra, haciz işlemi mi durmuş oluyor yani Bera’da olduğu gibi mesela?

SPK HUKUK İŞLERİ DAİRE BAŞKANI FAİK METİN TİRYAKİ – Bera’yla bir ilgisi yok bunun.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, bunun cevabını da alalım.

SPK HUKUK İŞLERİ DAİRE BAŞKANI FAİK METİN TİRYAKİ – Madde metninde zaten böyle bir kurul oluşturulduğu zaman hacizlerin, tedbirlerin duracağını belirttik, eğer başarısız olursa da kaldığı yerden devam ediyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yani kurul başarısız olursa...

SPK HUKUK İŞLERİ DAİRE BAŞKANI FAİK METİN TİRYAKİ – Evet, karar alınamazsa, evet. “Devam eder.” diye hüküm var zaten, kaldığı yerden devam eder, bir hak ihlali gerçekleşmemiş olur.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim.

28’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

29’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

30’uncu maddeyi okutuyorum:

MADDE 30- 6362 sayılı Kanunun 35/A maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümleler, ikinci fıkrasına aşağıdaki cümle ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Kurul, kitle fonlama platformları üzerinden yürütülecek kitle fonlaması faaliyetlerinin; ortaklığa veya borçlanmaya dayalı olarak halktan para toplanması suretiyle yapılması konusunda belirleme yapabilir. Borçlanmaya dayalı kitle fonlaması faaliyetlerine bankacılık mevzuatı hükümleri uygulanmaz.”

“Payları kayden izlenen girişim şirketlerinin genel kurul toplantılarına 29 uncu madde ile 30 uncu maddenin ikinci ve beşinci fıkraları kıyasen Kurulun belirleyeceği esaslar çerçevesinde uygulanır.”

“(6) Kitle fonlaması işlemlerine ilişkin hazırlanan bilgi formunu imzalayan gerçek ve tüzel kişiler bilgi formunda yer alan yanlış, yanıltıcı veya eksik bilgilerden kaynaklanan zararlardan müteselsilen sorumludur.”

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Maddeyle ilgili bir açıklama alalım.

Sayın Savaş, buyurun.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Sayın Başkanım, aslında kitle fonlamayla ilgili bu düzenleme 2017’de buradan çıkmıştı. Orada paya dayalı bir düzenleme vardı kitle fonlarında, burada borçlanmaya dayalı bir kitle fonlama yapısı getiriyoruz. Diyelim küçük bir şirket var veya bir şahsın projesi var ama elinde sermayesi yok, kaynak yok, platforma başvuracak, bu platformda elektronik ortamda oluşacak ve buna da SPK izin verecek. Burada, SPK’nin izin verdiği bir platformda, elektronik ortamda işleyen bu platformda borçlanmaya dayalı bir kitle fonuna ilişkin olacak. Küçük yatırımcı burada şahıs başına en fazla 20 bin TL borçlanacak, toplamı da 1 milyon TL’yi aşamayacak; buradaki bununla ilgili düzenleme.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim.

Maddeyle ilgili söz talebi var mı?

Sayın Paylan, buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, yine tabii ki emsal olsun diye söylemiyorum ama Çiftlik Bank meselesi gündeme geliyor. Ama burada 1 milyon TL’ye kadar bir üst sınır var. Yani küçük yatırımcı da...

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Projesi olan.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Daha doğrusu, fikri olan şeylerin önünü açmak için. Biz burada 2017 yılında bunu geçirdik, orada destek de verdik yani böyle bir şeyin olması gerektiğinin doğru olduğunu söyledik ama kaygılarımızla beraber. Şimdi, şöyle: 1 milyon lira da az bir para değil. Bazı vatandaşlarımızdan, biliyorsunuz, hayal satanlar var, Türkiye’de bu çoktur. Yani ben şununla karşılaştım: Suyla hayal satanlar var Mustafa Bey. Yani “Suyla çalışan araba yaptım arkadaş.” diye bir sürü benim de tanıdıklarımın para toplayanlar oldu. Ben, deli misiniz, niye para veriyorsunuz

arkadaş buraya dedim. “Suyla çalışan araba yaptım.” diye para topladılar insanlardan. Çiftlik Bank meselesi başka bir uç yani insanlarımız dolandırıldı. 1 milyon lirayla sınırlasanız bile, buna, atıyorum, vatandaşlarımız küçük küçük birikimleriyle 10 bin lira, 20 bin lira, 50 bin lira borç verebilirler. Ama bununla ilgili yalnızca bence SPK olarak... SPK değil mi burada sorumlu olan, yetki verecek?

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Evet, evet.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yalnızca teknik olarak bakmamayı öneriyorum bu meselelere. Yani tabii ki hayalleri büyütme önemlidir ama hayallerin gerçekçiliğine, hayal dışı, olmayacak dolandırıcılığa varan meseleler olup olmadıklarına da içerik olarak da bakıyor musunuz diye merak ediyorum. Yani “Ben suyla çalışan araba yapacağım arkadaş, bir fikrim var, bana borç verin.” deyip 1 milyon lirayı toplayıp da ortadan kaybolan insanlar da söz konusu olabilir, bunun var örnekleri de. Yani bununla ilgili, içerikle ilgili de bir denetim olmalı. Yani “Hayalin ne senin arkadaş?” “Şu.” Ben tabii ki hayallerine ket vuralım demiyorum mevcut doğrularımızla, bazı hayaller gerçek de çıkabilir. Ket vurmamak anlamında demiyorum ama dolandırıcılık olduğu belli olan meselelerle ilgili içerik takibi de yapılıyor mu, içerik anlamında da bakılıyor mu, bakılacak mı bu borçlar hakkında?

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Aynı bir kurul gibi bir şey oluşturulacak. Hani vardı ya bir televizyonda yayınlanmıştı bu.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, şundan dolayı söylüyorum: Bakın, ortak olmak başka bir şeydir, borç vermek de başka bir şeydir. Ortak olduğunuz zaman daha çok sorumluluğunuz vardır. Yani bir projeye sen ortak olmuştundur, orada batarsın çıkarsın, bu başka bir şeydir ama kimisi ortak etmiyor, borcu alıyor ve ortadan kaybolup gidiyor. Ortak olduğu zaman söz sahibi de olursun, biliyorsun, ortak olduğun zaman onun yönetim kurulunda olursun, yürütmesinde olursun.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Paylan, bununla ilgili SPK Başkanımızdan da bir görüş alalım mı?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tabii. Ama borç verdiğin zaman söz hakkın da yoktur.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Başlangıçta bir denetim komitesi tarafından, komite tarafından onay verilecek, ondan sonra para toplamaya başlayacak.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkanım, farkını söyleyeyim.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – O zaman soruyu bitirelim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Soruyu bitiriyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Karşılıklı olmuyor bu.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ortak olduğunda sorumluluk ortağıdır yani SPK’ye içeriğe bak dememin bir anlamı yoktur orada. Çünkü ortaklık projeye, suyla çalışan araba yapmaya ortak oldun sen arkadaş, battı çıktı, senin sorumluluğundur. Ama borç verdiğin zaman hayali satan ile borç veren arasında bir sıkıntı vardır; hayali satar, borcu alır ama ortadan kaybolur gider. İçeriğe bakmak sorumluluğu da gerekir bence burada.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ediyorum Sayın Paylan.

Sayın Kalaycı, bununla ilgili bir söz istediniz, buyurun.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Soru soracağım. Yaklaşık iki yıl üç ay geçmiş, bu konuda SPK’ye kitle fonlama platformu kurulmasıyla ilgili müracaat oldu mu, olduysa kaç müracaat var, kaç ortaklı bir yapı var? Yani şu iki yıllık süreçte ne oldu, bu konuda da bilgi verebilirlerse memnun olurum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – SPK Başkanımıza sözü veriyorum ben.

Buyurun.

SPK BAŞKANI ALİ FUAT TAŞKESENLİOĞLU – Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; biraz önce söylendiği gibi, kitle fonlaması mevzuatımıza 2017 yılında yapılan kanun değişikliğiyle girmişti ve paya dayalı kitle fonlaması maddesiyle. Bunun ikincil düzenleme çalışmaları devam etti, geçen yıl bu düzenlemeler sonuçlandırıldı, henüz başlamış olan bir kitle fonlaması işlemi de yok, ki bunun öncesinde başlanabilmesi için zaten kitle fonlama platformlarının -şu anki düzenleme şekline göre asgari 1 milyon sermayeli- kuruldan izin alması gerekiyor. Şu anda kitle fonlama platformlarının başvurularının alındığı, incelendiği dönem, henüz izin almış bir kitle fonlama platformu yok.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Onlar izin almadan yapıyorlar.

SPK BAŞKANI ALİ FUAT TAŞKESENLİOĞLU – İzin almadan yapılanı tespit edersek biz zaten izinsiz sermaye piyasası faaliyetinde bulunmaktan gerekli cezaları veriyoruz, durdurma, engel olma yönünde şeylerimiz var. Yakın zamanda, hatırlarsanız, medyada Kazbank olayı diye bir şey geçti. Biz Kırşehir’de bir firmanın azami bin ortak toplayarak bunların 350 tanesini A grubu nitelikli ortak, kalan kısmını B grubu ortak yapmak suretiyle para toplamaya başladığını öğrendik. Kanunun bize verdiği yetkiyle savcılığa suç duyurusunda bulunduk, mahkemeden tedbir kararı istedik, onunla ilgili tedbir kararımız bu hafta içinde çıktı, hesaplara tedbir konulmasıyla ilgili. Firma sahibi de bu süreçte geldi “Kurul kaydında bu işlemleri yapabilmek için neler yapabiliriz?” diye. Onun görüşmelerine başladı. Biz toplanan paranın üzerine de tedbir koymuş olduk orada.

Şimdi gelelim diğer sorunuza, bu parayı alıp kaçmaları şekline. Tabii, bunlar bir platform aracılığıyla toplayabilecekler bu parayı. Öncelikle gelip o kitle fonlama platformlarına projelerini anlatabilmeleri, oraların yatırım komitelerinden geçmiş olması gerekiyor. Biz mevcut teklifin (6)’ncı fıkrasında bir düzenleme önerdik “Kitle fonlaması işlemlerine ilişkin hazırlanan bilgi formunu imzalayan gerçek ve tüzel kişiler, bilgi formunda yer alan yanlış, yanıltıcı veya eksik bilgilerden kaynaklanan zararlardan müteselsilen sorumludur.” diyoruz. Yani bu maddeyle kitle fonlaması platformlarının daha titiz incelemelerini bekliyoruz, istiyoruz çünkü onlarla birlikte, parayı toplayanla birlikte onun toplamasına aracılık eden, ona izin veren kitle fonlama platformunun da müteselsilen sorumlu olması hâlinde biz, muhtemel kayıp ve kaçakların olabildiğince az olacağını öngörüyoruz. Onun tedbiri de aynı maddede alınmış durumda.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim.

30’uncu maddeyle ilgili sözler tamamlandı.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

31’inci ve 34’üncü maddeleri birlikte görüşmeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

31 ve 34’üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 31- 6362 sayılı Kanunun 38 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“b) Proje finansmanı dâhil olmak üzere Kurulca belirlenecek hizmet ve faaliyetlerde, kambyo düzenlemeleri saklı kalmak kaydıyla, kredi ya da ödünç verilmesi ve döviz hizmetleri sunulması”

MADDE 34- 6362 sayılı Kanuna 61/A maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 61/B maddesi eklenmiştir.

“Proje finansmanı, proje finansman fonu ve projeye dayalı menkul kıymet

MADDE 61/B- (I) Proje finansmanı; uzun vadeli ve yoğun sermaye isteyen altyapı, enerji, sanayi veya teknoloji yatırımları gibi projelerin gerçekleştirilmesi için proje finansman fonu yoluyla finansman sağlanmasıdır.

(2)Proje finansman fonu; projeye dayalı menkul kıymetler karşılığında toplanan para ve/veya diğer varlıklarla, projeye dayalı menkul kıymetler sahipleri hesabına, proje finansmanına konu varlık ve hakların gelirlerine dayalı olarak oluşturulan portföyü işletmek amacıyla yatırım kuruluşları tarafından inanca mülkiyet esaslarına göre fon iç tüzüğü ile kurulan tüzel kişiliği olmayan mal varlığıdır.

(3)Proje finansmanına konu olan projenin gelirleri ve diğer hakları proje finansman fonuna temlik edilir.

(4)Proje finansmanına konu olacak varlık ve haklara, proje finansman fonunun kurucularına, fonun kuruluşuna, faaliyet şartlarına, yönetimi ve sona ermesine ve projeye dayalı menkul kıymet ihracına ilişkin usul ve esaslar Kurulca belirlenir.

(5)Kurucu, fon kurulu ve ihraç edilen projeye dayalı menkul kıymet sahipleri arasındaki ilişkilere bu Kanunda ve fon iç tüzüğünde hüküm bulunmayan hâllerde 6098 sayılı Kanunun 502 ila 514 üncü maddeleri hükümleri kıyasen uygulanır.

(6)Fon; tapu, ticaret sicili ve diğer resmi sicillerde tescil, değişiklik, terkin ve düzeltme talepleri dâhil olmak üzere her türlü sicil işlemleri ile sınırlı olarak tüzel kişiliği haiz addolunur. Devrinin geçerliliği bir tapu veya sicil kaydına bağlı olan ve proje finansman fonu portföyüne alınan varlık ve haklar, tapu siciline veya ilgili sicile fon adına tescil edilir. Tapuda, ticaret sicilinde ve diğer resmi sicillerde fon adına yapılacak işlemler, proje finansman fonu kurucusu ile fon kurulunu temsil eden birer yetkilinin müşterek imzalarıyla gerçekleştirilir.

(7)Projeye dayalı menkul kıymet itfa edilmeye kadar, proje finansman fonu portföyünde yer alan varlıklar ve haklar, proje finansman fonunun kurucusunun ve fon kullanıcısının yönetiminin veya denetiminin kamu kurumlarına devredilmesi hâlinde dahi teminat amacı dışında tasarruf edilemez, rehnedilemez, teminat gösterilemez, kamu alacaklarının tahsili amacı da dâhil olmak üzere haczedilemez, iflas masasına dâhil edilemez, ayrıca bunlar hakkında ihtiyati tedbir ve ihtiyati haciz kararı verilemez.”

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Maddeyle ilgili açıklama alalım.

Sayın Savaş, buyurun lütfen.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Sayın Başkanım, bu düzenlemeyle proje finansman faaliyeti, bir sermaye piyasası faaliyeti olarak tanımlanıyor. Enerji, otoyol, hastane, köprü gibi birçok sermaye isteyen yatırımların finansmanı artık sermaye piyasası faaliyeti olarak tanımlanıyor. Bu tür faaliyetlerin de denetiminin, düzenlenmesinin de Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yapılacağı ifade ediliyor.

Malumunuz olduğu üzere, birçok dış yatırımcı ve fon, fonlarını yurt içine getirmek istediğinde aracı kuruluşlar aracılığıyla getirmek istiyorlar yani orada bir esneklik var yani bankalar gibi daha sıkı Basel Kriterleri sermaye yeterlilik rasyosu gibi diğer başka kriterlere tabi değil aracı kuruluşlar. O aracı kuruluşlar üzerinden fonlarını getirip büyük projelere, enerji gibi, otoyol gibi, köprü gibi, baraj gibi projelere fon getirmek istiyorlar. Bu da buna yönelik bir düzenleme, dışarıdan kaynak gelmesini sağlayacak bir düzenleme.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim.

Sayın Kuşoğlu, buyurun lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Bir soru soracaktım Sayın Savaş. Bunların denetimi genel hükümlere mi tabi? Yani özel bir düzenleme olacak mı? Ne kadarlık süre içerisinde...

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Zaten, 31'inci maddeyle de aldığımız bu yetkinin düzenleme şeklinde SPK'ye veriyoruz. Bu yetkinin düzenlenmesi bu proje finansman yönetiminin ne şekilde yapılacağı da 34'üncü maddede belirtiliyor.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Hayır, denetimiyle ilgili diyorum ben. Denetim raporları...

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – SPK.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Genel hükümler çerçevesinde...

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Tabii, tabii.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yani özel bir dönem içerisinde denetlenmesiyle ilgili herhangi bir şey var mı?

SPK BAŞKANI ALİ FUAT TAŞKESENLİOĞLU – Bunlar yatırım fonlarının denetim usul ve esaslarına tabi olacaklar.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yatırım fonlarında olduğu gibi.

SPK BAŞKANI ALİ FUAT TAŞKESENLİOĞLU – Evet.

SPK HUKUK İŞLERİ DAİRE BAŞKANI FAİK METİN TİRYAKİ – Herhangi bir yatırım faaliyeti, aracılık yapmak gibi. Tamamen bizim denetimimiz ve gözetimimizdeki bir faaliyet olacak.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Sermaye Piyasası Kurulu faaliyeti olarak değerlendirildiği için mevcut düzenlemeye tabi olacak.

SPK HUKUK İŞLERİ DAİRE BAŞKANI FAİK METİN TİRYAKİ – Ceza olsun, idari olsun hepsine tabi olacak.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Peki, bunların düzenlemeleri gereken belge, evrak, bu konuyla ilgili hiçbir şey yok.

SPK HUKUK İŞLERİ DAİRE BAŞKANI FAİK METİN TİRYAKİ – Efendim, belgeden kastınız nedir?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yani mali tablolarını nasıl düzenleyecekleri, hangi periyotlarda düzenleyecekleri...

SPK HUKUK İŞLERİ DAİRE BAŞKANI FAİK METİN TİRYAKİ – Bunlar bir proje finansmanı hazırladıktan sonra zaten bunu bir proje finansmanı fonu hâline getirecekler yani bir yatırım fonu hâline gelecek. Yatırım fonu belli bir iç tüzük hazırlayacak, halka ilan edecek, ona göre yatırımcılardan para toplayacak. Topladığı parayı nereye harcayacağı zaten iç tüzükte belirlenmiş olacak, o kapsamda yatırımını yapacak, harcamalarını yapacak. SPK de normal bir yatırım ortaklığını, yatırım fonunu nasıl denetliyorsa bunları da aynı şekilde denetleyecek.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Emecan, buyurun.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Tabii, bu, bildiğim kadarıyla proje fonları yurt dışında riske açık fonlar olarak görülüyor ve tabii, çok uzun vadeli projeksiyonları, hesapları, her şeyi çok detaylı şekilde yapıyor, en iyi senaryosu, en kötü senaryosu. Tabii, yurt dışında faiz oranları da biraz düşük olduğu için yatırımcılar tarafından bu

proje fonlarına yatırım yapılarak, risk alınarak giriliyor. Şimdi, Türkiye’de her ne kadar düşürülmeye çalışılsa da yine de faiz oranları da yüksek olduğu için bu proje fonları hangi düzeyde risk teşkil edecek yani hangi oranda faiz oranlarıyla... Bunlar hep o iç tüzükte mi belirlenecek, nasıl olacak?

Bir de mesela, burada, bu teklifte artık şöyle deniliyor: Projelerin, yüklenicilerin batmasından yani işi geciktirmesinden muaf şekilde, projeyi yapana değil de projeye bir finansman sağlanması şeklinde. Böyle olduğu zaman, şimdiye kadar yapılan projelerde –köprü, yol, otoyol- biliyorsunuz, hep garantiler verildi. Bu projelerde bir garanti uygulaması, böyle bir şey olacak mı, ben onu öğrenmek istiyorum.

Bir de yatırımcının parasının ne zaman geri ödeneceği, onu söylediniz, “İç tüzük hazırlanacak, iç tüzükte hepsi net bir şekilde sunulacak.” diye. Bu, problem yaşanırsa durumu da yani iç tüzükte, bir problem yaşandığı zaman “projenin durması durumu” diyelim problem...

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Paylan, buyurun lütfen.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Savaş, işte “enerji” dediniz, “otoyol” dediniz, “hastane” dediniz de “kanal” demediniz yani...

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Sen söyleyeceksin nasılsa diye...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Bunu bekliyorduk.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Sayın Paylan, sen söyleyeceksin, onun için...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yani kanal da değil, ne var yani? Hani niye “kanal” demiyorsunuz? Çünkü Sayın Cumhurbaşkanının aklında kanalı yapmak var.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – E, derim. Diyeyim yani ne var, ne olmuş?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ha, demiş olun, tamam kayda geçsin, onu söylüyorum.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Ne kadar çok meraklısın kayda geçirmeye ya!

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Deyin, niyet ortaya çıksın yani o açıdan söylüyorum.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Yazmıyor ama maalesef.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama sen yazmışsın bu maddeyi Sayın Savaş.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Tamam, ben yazdım, onun için yazmadım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama bak demiş oldun, kayda geçti işte.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Çok komiksin ya.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, niyeti... Bakın, şunu söylüyorum: Bunlarda mahcup olunacak bir durum yok.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ediyoruz efendim, kayda geçtiğine göre...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Niyetiniz buysa bunu söyleyin, vatandaş da bilsin.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Ya, yok öyle bir şey.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, Sayın Paylan, teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bir dakika, bitireyim Başkanım.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Bitmedi mi? Soruyu sordunuz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, yeni başladım daha.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – “Kayda geçirdim” dediniz, ben bitti diye şey yaptım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, hayır.

Şimdi, ben bu maddenin tamamıyla Kanal İstanbul’la ilgili olduğuna eminim, hiçbir şüphem yok. Kanal İstanbul odaklı olarak bu madde yazılmış ve maalesef buraya gelmiş.

Değerli arkadaşlar, ekolojik meselelerle ilgili tabii ki Kanal İstanbul’a karşıyız ama Türkiye’nin öncelikleri anlamında da Kanal İstanbul’a karşıyız. İstanbul’u bir deprem bekliyor, milyonlarca vatandaşımız tabut evlerde yaşıyor. Yalnızca İstanbul’da değil, bütün Türkiye’de bu durumdayız ve hâlâ Cumhurbaşkanının önceliği kanalı yapmak yani Türkiye’nin önceliğinin depreme dayanıklı konutlarda vatandaşımızı yaşatmak olması gerekirken maalesef kanalı önceleyen bir yürütmemiz var.

Şimdi, Sayın Savaş, sizin bu konudaki düşüncelerinizi gerçekten merak ediyorum yani projeye dayalı bir finansman fonu ortaya koydunuz ve bununla ilgili bir yasa teklifi getirdiniz “köprü, otoyol” dediniz.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Enerji dedim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – “Enerji” dediniz. O zaman şunu düşünüyorsunuz, kanal bu şeyde olmamalı diye düşünüyorsunuz, gerekçede yok çünkü. Yani tersten sorayım ben size, kanalın burada olmaması gerektiğini düşünüyorsunuz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Çok zorluyorsun ya.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Zorlarım tabii ki. Niye zorlamayayım?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Niye kendini bağlıyorsun ya bir şeye?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Cumhurbaşkanı birkaç ay öncesine kadar dedi ki: “Kanal İstanbul’u yap-işlet-devret modeliyle yapacağız.” Öyle değil mi? Yani “Şehir hastaneleri gibi, köprü, otoyol gibi yap-işlet-devret modeliyle yapacağız.” dedi. Bunun olmayacağı ortaya çıktı. Sayın Cumhurbaşkanı bundan bir iki ay önce dedi ki: “Bunu kamu kaynaklarıyla yapacağız.” Bakın, bütçeye 25 kuruş bununla ilgili kaynak konulmadığı hâlde “Bunu kamu kaynaklarıyla yapacağız.” dedi. Sanıyorum ona, herhâlde, Berat Bey Hazineden sorumlu...

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Benim okuduğum “gerekirse” ifadesi var orada.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – “Gerekirse” ayrı bir şey. Yani Sayın Cumhurbaşkanının ağzından çıkmış bir ifade bu, “Kamu kaynaklarıyla yaparız.” dedi. Ondan da herhâlde olamayacağını bir şekilde anladı; kamu kaynaklarıyla olmayacağını, bütçede böyle bir kaynağın olmadığını anladı.

Şimdi, bir de şöyle bir algı oluştu Kanal İstanbul’la ilgili: Hani biliyorsunuz, haberlerde de çıktı; oradaki, o güzergâhtaki arsaların bir şekilde kapatıldığına, birileri tarafından önceden alındığına dair bir algı çıktı. Bazı Körfez sermayesi ve yandaş sermayenin o arazileri kapattığı ve orada bu yüzden bir angajmanlara girildiği ve kanal konusunda bu yüzden ısrar edildiği konusunda da bir algı da çıktı. Şimdi bu algıyı değiştirmek ve halka mal etmek yani orada oluşacak rantı halka mal etmek için ben bu maddenin geldiğini düşünüyorum. Yani Proje Finansman Fonu kurulacak, bununla ilgili halka denilecek ki: “Ey halkım, biz burada yat limanı yapacağız, şehir yapacağız, burada rantlar oluşacak. Bu projenin maliyeti de 100 milyar TL. Burada yatırım yapan her bir kişi 1 koyup 5 alacak çünkü rant oluşacak burada. Her koyan 1 koyup 5 alacak.” Bu şekilde bir hayal ortaya konulacak, hayal satılacak ve bir şekilde bu projeye ortak edilmeye çalışılacak. Yani tabanın, halkın kabul etmediği, anketlere

göre yüzde 75-80'inin karşı olduğu bir projeye... Şu anda, ben açıkça söyleyeyim, bunu bir günah olarak tanımlıyorum doğaya karşı, halka karşı, insana karşı ve önceliklerimize karşı ve bu günaha ortak edilmeye çalışılacak insanlar.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – “Hayal satacaksınız.” diyorsunuz ve siz de günaha giriyorsunuz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – E, öyle.

Şimdi, bu maddenin de niyetinde bu kanal meselesi olduğu için arkadaşlar, ben çok tehlikeli bir mesele olarak değerlendiriyorum. Bu torbada 2 tane madde kanalla ilgiliydi. Biri, Varlık Fonu'na verilen sınırsız borçlanma yetkisiydi. Böylece kamu bankaları başta olmak üzere bankacılık sisteminin kaynakları bu şekilde kanal projesine aktarılmaya çalışılacak; ikinci olarak da bu “Proje Finansmanı Fonu” adıyla Kanal İstanbul'a... Algı olarak “Yandaşlara ve Körfez sermayesine satıldı.” denilen arazilerin bir bölümüne de o projelerle halk ortak edilmeye çalışılacak. Bu açıdan ciddi anlamda sıkıntılı bir madde olarak değerlendiriyorum.

Diğer bir konu: “İhracatçının genel riskine olabildiğince az maruz kalması yatırımcıların” diyorsunuz. Şimdi şöyle bir koruma getiriyorsunuz sanıyorum Sayın Savaş yani bu fona herhangi bir şekilde... Diyelim ki ihale edildi bu Kanal İstanbul, 5 tane şirket de kazandı. Kazanan şirketleri saymamayım burada, biliyorsunuz isimlerini, malum 5 tane şirket kazandı. Onlar yatırıma giriştiler. Sekiz yıl boyunca ne yapacaklar? Milyonlarca kamyon toprağı alacaklar, Karadeniz'e veya Marmara'ya dökcekler; yapacakları şey bu. Ülkenin katma değerine, ekonomisine katkısı bu olacak. Bu süreçte de yatırımcılar olarak burada, alacaklılar olacak. Herhangi bir başka alacaklının bu riske... Yani diyelim ki Kanal İstanbul haricinde bu şirketlerin borçları, harçları olmasına rağmen buraya dokunamayacağı konusunda bir güvence getirmiş oluyoruz. Yani bu projenin bir dokunulmazlığı yani öbür borçlarıyla ilgili... Diyelim ki bu 5 tane şirket İstanbul Havalimanıyla ilgili milyar dolarlık borcunu ödeyemiyor şu anda, biliyorsunuz, sürekli borç erteleniyor. Burada yatırım yaparken İstanbul Havalimanıyla ilgili ödemesi gereken borçlarla ilgili burada herhangi bir takip yapılamayacağı konusunda bir dokunulmazlık da getiriyor burada. Bunu da ciddi bir sıkıntı olarak değerlendiriyorum yani o şirketlerin de korumaya alınması olarak değerlendiriyorum.

“Yabancı yatırımcıların ülkemize gelişine katkı sağlanması” demişsiniz, bunun nasıl olacağını açıklamıyorsunuz. Nasıl olacak? Neden yabancı yatırımcıya bu daha cazip gelsin? Yani Proje Finansman Fonu neden daha cazip olabilir yabancı yatırımcıya? Bunu da ben...

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Hazır getiri...

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Yabancı kuruluşlar üzerinden gelmek istiyor birçok dış yatırımcı fon sahibi, bankacılık üzerinden ki daha önce bu başımıza geldi. Orada bir esneklik var bankalar için.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Avantajı nedir bunun onlara?

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Bankacılık sektörü istiyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – İstiyor da niye istiyor, onu bilmiyorum yani niye onu istiyor?

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Orada bir esneklik var SPK'nın mevzuatı ile bankacılık mevzuatı farklı. SPK'nın mevzuatı, bankacılık mevzuatına göre biraz daha esnek yani uluslararası birtakım kriterlere tabi değil, Basel Kriterlerine tabi değil.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Neyse tamam.

Ezcümle şunu söyleyeyim arkadaşlar: Bu maddenin amacı, niyeti Kanal İstanbul’la ilgilidir ve Türkiye için bir yıkım projesidir. Vatandaşlarımızın intihar ettiği, ülke ekonomisinin bu kadar bozuk olduğu, depreme dayanıksız milyonlarca konutun olduğu bir ülkede önceliğimiz kanal olamaz, olmamalıdır.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Bu maddenin kanalla ne ilgisi var?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Çok ilgisi var. Bu maddeyle tamamen kanal İstanbul hedeflenmektedir, Kanal İstanbul’un finansmanı hedeflenmektedir. O çerçevede de bu maddeye kesinlikle karşı çıkmamız gerekir.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Evet, teşekkür ediyoruz.

Şimdi, değerli arkadaşlar, şunu söyleyeyim: Tabii, ben bunun evveliyatını ta Kalkınma Bakanlığı dönemimden biliyorum. O dönemde biz çalıştık, Ekonomi Koordinasyon Kurulunda bu proje finansmanı konusunu kapsamlı olarak ilgili bakanlarımızla konuştuk, tartıştık ta o dönemlerde. Dolayısıyla aşağı yukarı üç dört yıldan beri -belki daha fazla- konuştuğumuz bir mesele. Dolayısıyla ben evveliyatını bildiğim için söylüyorum, geçmişte de böyle tartıştığımız, konuştuğumuz bir konu. Hatta, birkaç seans Ekonomi Koordinasyon Kurulunda bunu konuştuk benim Kalkınma Bakanlığım döneminde. Sadece bu bilgiyi vereyim istedim.

Sayın Emecan’ın ilave sorusu varmış, ona söz vereceğim.

Buyurun.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Tabii, şimdi, biraz önce direkt sorulara girdim ama şunu da belirtmek lazım: Bu madde doğrudan devlet bütçesinden veya bir grup yatırımcı finansmanla sağlanamayacak projeler için projeye dayalı menkul kıymet çıkararak gerçekleştirmesi üzerine kuruluyor. Evet, Kanal İstanbul için de uygulanabilir, uygulanmak istenebilir, başka projeler için de uygulanmak istenebilir. Burada 7’nci maddede daha önce başka bir... 29’uncu maddede de aynı şey vardı. “Kamu kurumlarına devredilmesi hâlinde dahi teminat amacı dışında tasarruf edilemez, rehnedilemez, teminat gösterilemez, kamu alacaklarının tahsili amacı da dâhil olmak üzere haczedilemez, iflas masasına dâhil edilemez. Ayrıca bunlar hakkında ihtiyati tedbir ve ihtiyati haciz kararı verilemez.”

SPK BAŞKANI ALİ FUAT TAŞKESENLİOĞLU – Amaç yatırımcıları korumak.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Amaç yatırımcıları korumak ama burada kamunun alacaklarının da tahsil edilememesi kamu açısından sakıncalı değil mi? Tabii, bu görünüyor, burada, aslında yabancı yatırımcıyı bir göz kırma diyebiliriz buna. Yani “Biz sizin haklarınızı koruyoruz, burada bakın devletin alacaklarını bile bu bütçeden tahsil edilemeyeceğini kanuna koyuyoruz.” şeklinde. 29’uncu madde konuşulurken yoktum, belki bu konu konuşulmuş olabilir o sırada, onu bilemiyorum ama ben açıkçası bunu da biraz sakıncalı bulduğumu belirtmek istiyorum, bu uygulama şekliyle.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Böke...

SELİN SAYEK BÖKE (İzmir) – Sayın Vekilim, gerekçeyi açıklarken doğrusu, biraz benim endişemi artıran bir şey söylediniz, dediniz ki: “Basel gibi kriterlere tabi olmadan...” Mevzuatın etrafından dönecek bir esneklik arayışı.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – “Mevzuatın etrafından...” demedim.

SELİN SAYEK BÖKE (İzmir) – Hayır ama şunu söylediniz: “Orada bir mevzuat ve daha katı kurallar var, o katı kurallar insanları sıkıştırıyor. Bir mevzuat esnekliği olduğu için SPK üzerinden gidilsin isteniyor.” Şimdi şu beni endişelendiriyor bir vatandaş olarak: Yabancıların buraya yatırım yapmasını istiyoruz, değil mi? Hedefimiz o.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Evet.

SELİN SAYEK BÖKE (İzmir) – Yani burada da açıkça söylüyor. Yabancıya da deniliyor ki: “Biz kuralları katı olan bir yerde güvencesiz, sağlıklı bir ekonomi ve hukuk düzeniyle değil, mevzuatın ‘esnek’ diye tarif edildiği bir yere kaçmak durumunda kalıyoruz.” yani hukuku ortadan kaldırdığınız için, iyi işleyen bir ekonomik düzeni ortadan kaldırdığınız için mevzuat esnekliği üzerinden mi cazip görünmeye çalışıyoruz? Sorum bu.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Hayır canım, yabancıya olur mu?

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Yerli de var, yabancı da var netice itibarıyla, SPK’nin kanunu belli.

SELİN SAYEK BÖKE (İzmir) – Hayır, bir dakika, sorduğum şeyin bununla alakası yok.

Mevzuat esnekliği neyin eksikliğini gidermek üzere yatırımcılara –yabancı veya yerli- sunmak zorunda olduğumuz bir artışa dönüştü bu düzende? Sorumu ifade edebildim mi acaba? Yani neyin eksikliğini kapatmak üzere bir mevzuat esnekliğini tercih eder hâle geldik?

Hazır konuşuyorken birkaç sorumu ve görüşümü daha paylaşayım. Şimdi, açık riskli projeler için böyle yeni bir finansman aracı aranıyor ve yabancıların da ülkemizin şu anda var olan araçlarına ilgisinin çok zayıfladığı bir dönemde aranıyor. “Bugün niye gelmiyor yabancılar?” ya da “Finansal yatırımlar niye azaldı?” sorusunun yanıtı yeterince araç olmadığı mıdır yoksa var olan ekonomik düzen içerisinde güvencenin azalmış olması, dolayısıyla risk algısının artmış olması mıdır? Eğer ikincisiyse, ki benim tahlimim bu yönde, o zaman yeni araç sunmak bu sıkıntıyı bertaraf etmeye yaramayabilir. Bunu bir kere söyleyelim.

İkincisi: Bu saydığınız projeleri -Kanal İstanbul’u da dâhil ederim çünkü hepsinin ortaklaştığı yer mega proje doğası olan projeler bunlar- bunları bugüne kadar kamu-özel iş birliği modelleriyle yapmıştınız ve kamu-özel iş birliği modellerinde de dünyada öncü rol üstlenen bir hâlimiz vardı. Şimdi dünya buradan kaçıyor, biz de maliyetleriyle boğuşuyoruz. Aynı sıkıntının çıkması ihtimalini görüyor musunuz bu yöneme geçiş sağlanınca?

Son bir uyarı daha... Bu Varlığa Dayalı Menkul Kıymetler işi elden çıktığı zaman büyük krizlere yol açabiliyor. İşte, Amerika’da, Avrupa’da 2008-2009’da patlamış olan ve hâlâ dünyanın çözemediği ekonomik krizin temelinde Varlığa Dayalı Menkul Kıymetler Sistemi vardı. Şimdi bu Varlığa Dayalı Menkul Kıymetler Sistemi’ni geliştirerek böyle krizlere daha açık hâle gelme riskimizi...

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Erim, buyurun.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Sayın Paylan, sürekli, Kanal İstanbul’un rant için yapıldığını söylüyor. Benim ona bir teklifim var: Gidelim, Boğaz’da İsmet Baba’da size balık ısmarlayayım, bir saat oturalım. Siz karar verin, ihtiyaç mı değil mi.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sektör temsilcilerinden bilgi alabilir miyiz?

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Dinleyeceğiz efendim.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Bir saniye...

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Buyurun.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Bakın, köprüden geçerken dahi koca koca şilepler... Süveyş Kanalı, Panama Kanalı ne kadar ihtiyaçsa...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yasaklayabilecek misin?

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Oradan geçecek, millet sıra bekliyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Geçiş beleş beleş.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Sıra bekliyorlar.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sıra beklemiyor; azalıyor, son on yılda azaldı.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Geçmeyecek, o tehlikeye girmeyecek ki.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Sayın Aydemir, buyurun.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkanım, çok değerli milletvekili arkadaşlarım, çok Değerli Bakanım, bürokrat arkadaşlarımız, basınımızın değerli temsilcileri; ben de hepinizi saygıyla sevgiyle, muhabbetle selamlıyorum.

Dünden beri bir torba yasayı hep birlikte, güzel bir şekilde görüşüyoruz. Burada birçok milletvekili arkadaşımız söz aldılar, hakikaten konuşmalarından istifade ettiğimizi söyleyebilirim. Bir kez daha, hakikaten, Plan ve Bütçe Komisyonunun âdeta bir okul olduğunu, burada örnekleriyle gördük. Ben, öncelikle, burada istifade ettiğim birçok milletvekili arkadaşımıza teşekkür ediyorum ama burası, Plan ve Bütçe Komisyonu bir okulsu, vekil arkadaşlarımızdan, bürokratlarımızdan, bakanlarımızdan birçok şey öğreniyorsak bazı milletvekili arkadaşlarımızdan da âdeta hakaret etmeyi öğrenmeye başladık. Yani mikrofon açıldığı zaman, söz talep ettiklerinden sözlerine başladıktan birkaç dakika sonra, başta Cumhurbaşkanımız, Genel Başkanımız Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere, onun ailesine, partimize hakaret etmeyi âdeta kendilerine bir görev addetmişler. Ben buradan o arkadaşlarımızı kınıyorum yani kimleri kastettiğim de ortada.

Burada güzel bir torba yasa... Hatta Sayın Kalaycı da ifade ettiler, buna torba yasa da denilmez, 40'a yakın maddenin hepsi birbiriyile ilintili zaten. Güzel bir çalışma oluyor. Söz alan birçok arkadaşımız da bu maddelerin gerekliliğini, hakikaten çok güzel düzenlemeler olduğunu ifade etmelerine rağmen, daha sonra "Ancak Türkiye'de hukuk düzeni iyi olmadığı gibi..." diyerek ithamlar veya Türkiye'ye hakikaten yakışmayan, bizlere yakışmayan cümleler ifade ederek bu torba yasaya...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Bu, torba değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Buyurun.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Arkadaşlarımızın bu kanun teklifine –öyle diyelim- eleştirilerini dinledik. Bunları kabul etmediğimizi, AK PARTİ olarak, milletvekili olarak kabul etmediğimizi ifade etmek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, ben geçen konuşmalarımda da sık sık söyledim. Birbirimize hakaret etmeden burada konuşmalarımızı, düşüncelerimizi en güzel şekilde ifade edebiliriz. Eğer grup sözcüsü olarak Sayın Kuşoğlu'na, Sayın Paylan'a –İYİ PARTİ'den arkadaşlarımız yok- buradan sesleniyorum: Arkadaşlar, birbirimize hakaret ederek bir yere varamayız. Kendi düşüncelerinizi böyle bize kabul ettireceğinizi zannediyorsanız, bunda bugüne kadar kimse başarılı olamamış.

Ben şimdi burada tutanakları çıkarttım, tabii, özellikle, Süleyman Bey'in de burada olmasını isterdim ama Süleyman Bey yok. Burada, konuşmasına baktığımız zaman hakikaten baştan aşağı hakaret olan cümleler. Bunlar bize yakışmıyor. Biz de şimdi, diğer genel başkanlar hakkında hakaret etmek ne olur? Kendimizi küçültürüz arkadaşlar. Sayın Kuşoğlu ve Sayın Paylan, sizler grup sözcüsünüz, kendi milletvekili arkadaşlarınıza bundan sonraki konuşmalarında, özellikle, dikkat etmelerini ve bu şekilde devam ederse bizim de söz hakkımız olduğunu, cevap vereceğimizi ama bunun Plan ve Bütçe Komisyonuna, teknik komisyona yakışmayacağını en başından ifade etmek istiyorum. Yani nedir bu? İşte, "Cumhurbaşkanımız Varlık Fonunun başına oturmuş, damadını bir yere..." Arkadaşlar, Cumhurbaşkanımızdan bahsediyorsunuz, öyle bir kişiye Varlık Fonunun başına oturmasına gerek yok ki arkadaşlar, zaten Türkiye'nin Cumhurbaşkanı. Yani kendi kendimizle çelişiyoruz söylediğimiz cümlelerle.

SELİN SAYEK BÖKE (İzmir) – Ama değil mi?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Kendi kendimizle çelişiyoruz, yapmayın böyle. Yani Cumhurbaşkanımıza hakaret etmek için bu maddelerde, kendimizi öyle zorluyoruz ki biz de yoruluyoruz burada.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Varlık Fonunun başında oturmuş olması hakaret değil.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Arkadaşlar, öyle değil, cümlenin tamamını okumuyorum ben şimdi, okusam, alta...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Hayır, Varlık Fonunun başında oturması bir hakaret değil ki.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ne diyor ama? "Şimdi, Cumhurbaşkanı ülkeyi, sarayın elinde bir şirkete dönüştürme yolunda sürekli andığımız Cumhurbaşkanı, Varlık Fonuyla 200 milyar dolarlık bir serveti –ki bu servet emekçilerin, halkın alın teriyle, emeğiyle yarattığı değerlerdir- elinde tutmaktadır." Ne anlıyorsunuz bundan siz?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hakaret mi bu? Siyasi eleştiri.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Siz bundan ne anlıyorsunuz? Varlık Fonunu yönettiğini mi anlıyorsunuz?

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Siyasi bir bakış açısı.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Tamam, devam edeyim o zaman. "Cumhurbaşkanı, Varlık Fonuyla 200 milyar dolarlık bir serveti ki bu servet her türlü denetimden azade olan..." Bakın, ne demek bu? Ne anlıyorsunuz bundan? Hayır, siz anlayamıyorsanız bir şey diyemeyeceğim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hakaret mi bu ya? Sayın Başkan, bu dedikleri hakaret değil.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Arkadaşlar "denetimden uzak" demek ne demek? Yani bu paraları istediği gibi...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hakaret mi?

SELİN SAYEK BÖKE (İzmir) – Sayın Başkan, hakaret nerede? Siyaset yapmış.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Arkadaşlar, lütfen...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Arkadaşlar, bu cümlelerden neyi kastettiğinizi... Süleyman Bey yok burada ama tamamını okumuyorum "Türkçesi, 'yağmaya sınır yok' maddesidir." Bakın, bunları okumuyorum, hepsini okutturmayın bana. Ben özetini söyledim, ben az söylüyorum.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Eleştiri diyebilirsiniz ama hakaret değil.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Arkadaşlar, lütfen ya!

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – “Yağmaya sınır yok.” ne demek arkadaşlar?

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Siyasi eleştiri.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Bakın Sayın Sındır, Sayın Kılıçdaroğlu’yla ilgili bir kelime söylesinler bir saat burada bağırıyorsunuz çağırıyorsunuz; lütfen ya! Onun da söz söyleme hakkı var ya! Konuşsun o da lütfen. Ben size konuşma hakkı veriyorum, o da konuşacak.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Hayır, neyi savunuyorsunuz? Sayın Sındır, sizi her zaman dikkatlice dinliyoruz. “Yağmaya sınır yok.” cümlesi bir anlam ifade etmiyor mu?

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Ağır eleştiride bulunmuş.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ha, ağır eleştiri(!) Bundan sonra o eleştirileri biz de yapacağız demek ki değerli arkadaşlar.

Değerli arkadaşlar, emekçinin hakkının yendiği, esnafın hakkının yendiği, çiftçinin hakkının yendiği ve birilerine peşkeş çekildiği gibi laflar duyduk.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Siyaset yapıyor.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Tamam, ben de siyaset yapıyorum şimdi.

Şimdi, bakınız değerli arkadaşlar, çiftçinin, ziraatçının, esnafın dün yüzde kaç faizle para kullandığını, bugün yüzde kaç faizle para kullandığını ben size söyleyeyim madem: Bakınız, değerli arkadaşlar, Ziraat Bankası ve Tarım Kredisiyle birlikte 2002 yılında 530 milyon lira kredi kullanılmış, bugün 32,9 milyar lira kredi kullandırıyoruz. Kim, kimin elinden, ne zaman, neyi almış, neyi vermiş? O zamanki faizleri söylüyorum: Tarım Kredinin faizleri yüzde 59’muş. Şimdi Tarım Kredinin faizleri kaç? Yüzde 0 ile yüzde 8,5 arasında. Değerli arkadaşlar, kredilerin geri ödenmesini söyleyeyim, hani “Krediler ödenmiyor.” gibi bir sürü söz söylemişti arkadaşlarımız, Ziraat Bankasında kredilerin geri ödenme oranı yüzde 98,7. Ödeniyor mu, ödenmiyor mu? Tarım Kredi Kooperatiflerinde yüzde 97. Faizsiz kredi kullanan çiftçilerimize baktığımız zaman değerli arkadaşlar, faizsiz kredi kullananları söylüyorum: Değerli arkadaşlar, 2018 yılında 498 bin arkadaşımız 8,7 milyar lira faizsiz kredi kullanmış. Bu örnekleri Esnaf Kefaletle ve Halk Bankasıyla da çoğaltabiliriz. Yani bu örnekleri biz her zaman veririz ama bugün konumuz bankacılıkla alakalı kanun teklifi olduğu için bunlara fazla girmiyoruz. Ama arkadaşlarımız konuşmalarında ısrarla bu konulara girdiler. Olabilir, siyasi, çiftçiye mesaj verme bağlamında konuşmuş olabilirler ama değerli arkadaşlar, gerçekler bunlar.

Bu maddeye gelince de değerli arkadaşlar: Projeye dayalı menkul ihracı yapıyoruz. Dolayısıyla, Türkiye’de ilk defa, Sayın Başkanımızın da ifade ettiği gibi, belki uzun yıllar çalışmanın sonucunda, artık bir kişiye değil de projeye kredi imkânı, fon imkânı sağlamış oluyoruz. Siz bunun adını yol koyabilirsiniz, köprü koyabilirsiniz, baraj koyabilirsiniz, elektrik santralleri koyabilirsiniz, Kanal İstanbul diyebilirsiniz ama bir şeye, bir projeye bağlamanın manası yok. Birçok ülkede uygulanan bu model Türkiye’de de uygulanmaya başlamıştır. Dolayısıyla, tabii ki bazı arkadaşlarımızın “Bu maddeler güzel.” demeleri hoşumuza gidiyor ama “ancak” kelimesinden sonra ısrarla bir şey bulmalarını muhalefet yapmalarına bağlıyorum tabii.

Tabii, ben burada bazı arkadaşlarımıza, özellikle Hamzaçebi Başkanımıza çok teşekkür ediyorum, hakikaten istifade ediyoruz, bir okul gibi, çok şey öğreniyoruz burada. Lütfen, birbirimize, genel başkanlarımıza, birbirimizin değerlerine, saygı duyduklarımıza hakaret etmeden de hem bu kanun teklifindeki görüşmelerimizi en güzel şekilde yaparız hem de çok güzel olur diye düşünüyorum.

Hepinize teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Sındır, buyurun.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

6.- İzmir Milletvekili Kamil Okyay Sındır'ın, Manisa Milletvekili Uğur Aydemir'in (2/2596) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 31'inci ve 34'üncü maddeleri üzerinde yaptığı konuşmasında geçen Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'le ilgili ifadelerine ilişkin açıklaması

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Ben Uğur Bey'i seviyorum, sayıyorum. Tabii ki Komisyonumuzdaki bütün arkadaşlarımız aynı nezaket ölçüleri içerisinde sözlerini alıyorlar. Ama biz Plan ve Bütçe Komisyonundayız, gerek bütçe gerekse plan, aynı zamanda, siyasi iradenin de üzerinde var olduğu konular. Dolayısıyla, bütçeyle veya bütçeye dair burada bizim görüştüğümüz konularla ilgili siyasi yorumlar da siyasi açıklamalar da mesajlar da olacaktır; bu da işin doğasında var, sonuçta hepimiz belli bir siyasi anlayışın temsilcileriyiz. Sayın Süleyman Bey'in konuşmasını ben çok dikkatle dinlemiştim, içerisinde hakaret anlamına gelecek, hakaret olarak tanımlanacak herhangi bir söz sarf etmedi; eleştiri yaptı, siyasi eleştiri yaptı.

Uğur Bey, çiftçinin sorunları sizin dediğiniz gibi, kredi böyleydi şöyleydi, faiz şuydu buydu değil. Eskiden kredi desteği vardı çiftçiye, tabii bu neoliberal politikalar uygulanmadan önce bir kredi desteği devlet desteğiyle, çiftçiye sıfır faizli, çok düşük faizli, uzun vadeli olarak hazineden yapılan ödemelerle... Hatta, çok da eleştirildi “Ziraat Bankası zarar ediyor, zarar ettiriyorsunuz.” diye; hâlbuki, hazineden bu kredi kaynakları aktarılmadığı için zarar etti. Yani bu konulara girerseniz içinde çok farklı tartışmalara, noktalara geliriz ama 160 milyar lira borcu olan bir çiftçiye bugün sanki çok refah içerisinde, huzur, mutluluk içerisinde, her şeyi güllük gülistanlık gibi ifade etmeniz de kabul edilebilir değil. O konuyu burada kapatıyorum, tartışmamızın özü Türkiye tarımı değil. Siz oraya çektiniz, ben de onun için söyledim. Ama Süleyman Bey'in buradaki sözlerinin bir hakaret olmadığı özellikle ben de tutanaklara girmesi açısından ifade etmek istedim.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Uğur Bey, buyurun.

7.- Manisa Milletvekili Uğur Aydemir'in, İzmir Milletvekili Kamil Okyay Sındır'ın yaptığı açıklamasında geçen bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Tekrar tekrar aynı konuları açmak istemiyorum. Değerli arkadaşlar, burada her söz aldığımızda güvenden bahsediyoruz, güven önemli diyoruz. İşte “Güven ortamı yok.” diye, muhalefet ısrarla bu konuyu gündeme getiriyor, biz de güven var diyoruz. Ben size şunu söyleyeyim: Arkadaşlar, bakınız, X bir banka... Hepimiz Türkiye'nin menfaati için çalışıyoruz, gecemizi gündüzümüze katıyoruz Türkiye bir adım daha ileri gitsin diye. Banka kanununu görüşüyoruz, mesela, X bir banka, buradaki arkadaşlardan biri dese ki “Arkadaşlar, X bankası zor bir duruma girmiş.” Hiç alakası olmayan bir şeyden X bir bankanın ismini versek “Zor duruma düşmüş.” desek, çok da kuvvetli bir banka olsa bu...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Uğur Bey, bir toparla, oylayalım.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Arkadaşlar, oylayacağız ama bu önemli, güven önemli. Bakınız, güvenin niye önemli olduğunu anlatıyorum arkadaşlar. X bankasının zor duruma düştüğünü söylesek, kuvvetli bir bankanın zor duruma düştüğünden bahsetsek, dışarı çıktığımızda bu duyulsa, basın aracılığıyla duyulsa o bankanın hâli ne olur arkadaşlar? Bu bir.

İkincisi: Değerli arkadaşlar, bu konulara ben girmedim, bu konulara dün girildiği için veya bugün sabahdan girildiği için, tutanakları elimde... Değerli arkadaşlar “4'üncü maddenin gerekçesine bakarak yola çıktığımızda Varlık Fonuyla ilgili maddenin Türkçesi ‘yağmaya sınır yok’ maddesidir.” Yağmayı kim yapıyor? Neden yapar?

CAVİT ARI (Antalya) – Bu siyasi bir eleştiri ya!

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Lütfen... Yani çiftçinin 160 milyar lira borcu var, cirosu ne kadar tarımın, ona da bakmak lazım. Yani ben burada çiftçidir, ekonomidir; bu konulara girmek istemiyorum, tarıma, ekonomiye, ulaştırmaya, sanayiye, şuraya buraya girmek istemiyorum. Bankacılığı konuşuyoruz, güvenden bahsediyoruz ama arkadaşlardan da güven yolunda... Arkadaşlar, Türkiye’de yaşıyoruz beraber, biz güvenmezsek kim güvenecek Türkiye’ye? Her söz alan milletvekilimiz “Türkiye’de hukuk sistemi şöyle olduğu için bu madde uygulanmaz. Çok doğru bir madde ama Türkiye’de hukuk sistemi yok, güvenmiyoruz dolayısıyla böyle bir şey olmaz...” Bunu duyan halkımız arkadaşlar, illa sizin de seçmeniniz var, taraftarınız var, sizi dinleyince size inanacak dolayısıyla. Gelin, bunları yapmayalım arkadaşlar. Güven önemliyse önce ülkemize güvenmekle başlayalım sözlerimizle.

Teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Teşekkür ediyorum.

Buyurun Sayın Kuşoğlu.

8.- Ankara Milletvekili Bülent Kuşoğlu’nun, değerli konut vergisiyle ilgili bir maddenin Genel Kuruldan geçtiğine ve bu konuda Komisyonun ve milletvekillerinin haberinin olmadığına ilişkin açıklaması

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkanım, gündem dışına çıktık ama tabii ki hakaretamiz birbirimize konuşmamamız lazım, doğrudur ama usule, esasa, buradaki etik kurallara da uymak lazım. Dün akşam Genel Kurulda daha önce bizden geçen değerli konut vergisiyle ilgili bir kanun maddesinin geçtiğini öğrendik yani Komisyonumuza gelmemiş, bize de haber verilmedi, gerçekten nasıl olduğunu merak ediyorum. Komisyonumuza haber verilmedi, sizin bilginiz yok, benim bilgim yok, diğer arkadaşların yok. Nasıl toplandı? Bütün grupların uzlaşısının olması lazım ve Komisyonun orada çoğunlukla bulunması lazım.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Muhtemelen tüm gruplar “Evet.” dedi ki...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Komisyonun olması lazım.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Şöyle: Eğer partiler, grup başkan vekilleri anlaşırса yapılabiliyor.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Önergelerde bütün grupların imzası yok yalnız.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bizim yoktu.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Evet, Sayın Meclis Başkan Vekilim, Sayın Akif Hamzaçebi Bey bu işi daha iyi bilir.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Demin konuştum ben Sayın Hamzaçebi’yle -dediğiniz gibi bu konuyu gayet iyi bilir- önergede de bütün grupların imzası yokmuş ama -biraz önce baktık- yani orada da bir usulsüzlük var, sıkıntı var, onun düzeltilmesi lazım. Etik olarak da Komisyona haber verilmesi lazımdı, bizlerin haberinin olması lazımdı; doğrusu o.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Evet ama içerik olarak da herhâlde her birinizin tasvip edeceği bir içerikti.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – O ayrı tabii, içerik olarak tasvip edebiliriz ama... Yani Uğur Aydemir’in haberi olmadan –yani “Uğur Aydemir” derken hepimizi kastediyorum- bu konuda Plan ve Bütçe Komisyonunun bilgisi olmadan böyle bir şeyin yapılmaması lazımdı.

9.- Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan’ın, değerli konut vergisiyle ilgili Genel Kuruldan geçen maddeye grup olarak imza atmadıklarına ilişkin açıklaması

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkanım, bu konuda ben duyduğum anda grup başkan vekilime şunu önerdim: Plan Bütçede bir torba yasa zaten görüşülüyor, zaten konuşuyoruz. Bu maddeler burada ihdas edilebilir ve tekrar müzakere edilebilir diye önerdim, bu önerim de sunulmuş sizin grup başkan vekillerinize ama maalesef oralı olunmamış, o yüzden biz imza atmadık önergeye. Orada bir usulsüzlük var.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Peki.

IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- *Komisyon Başkanı Lütfi Elvan'ın, Komisyonunda görüşmelerde rencide edici ifadelerin kullanılmaması gerektiğine ve belli bir seviyede çalışmaların yürütülebileceğine inandığına ilişkin açıklaması*

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Değerli arkadaşlar, biraz önce hem Sayın Aydemir hem de Sayın Sındır'ın konuşmuş olduğu hususlara yönelik olarak ben de açıkçası Komisyon Başkanı olarak şunu ifade etmek istiyorum: Bana sorarsanız, gerçekten burada son derece faydalı, çok verimli bir çalışma gerçekleştiriyoruz. İnanın, şu Komisyon salonundaki Komisyon üyelerimizin dile getirmiş oldukları hususlar -eksisiyle artışıyla- ve bunların son derece sağlıklı bir ortamda tartışılması, farklı düşüncelerin ortaya çıkması birçok arkadaşımıza, ben dâhil ciddi kazanımlar sağlıyor, bunu açıklıkla ifade etmek istiyorum. Belki bir iki arkadaşımız dışında hep teknik konuşuluyor, teknik meseleler tartışılıyor burada. Burada birbirimizi rencide edici ifadelerin hiçbir şekilde kullanılmaması gerekir. Ben genel olarak söylüyorum yani spesifik olarak, belirli bir kişiye yönelik olarak da söylemiyorum. Birbirimize saygı çerçevesinde bu çalışmalarımızı daha iyi noktalara getirebiliriz diye düşünüyorum. Ben açıkçası bu çalışmalarda mümkün olduğu ölçüde esnek davranmaya çalışıyorum. Yeri geliyor, bir maddede 7-8 kez söz alan arkadaşlarımız oluyor yani böyle bir esneklik sağlıyoruz ki iyi bir tartışma ortamı olması açısından. O açıdan yine belirli bir seviyede hep birlikte bu çalışmalarımızı yürüteceğimize inanıyorum.

II.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER (Devam)

A)KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- *Bankacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2596) (Devam)*

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Biraz önce Sayın Akif Hamzaçebi Bey'in dile getirdiği bir husus var: Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği zannedersem buradaymış, “Onun görüşünü alalım.” gibi bir önerisi oldu.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Ben maddede bir sakınca görmedim ama daha iyi anlaşılması açısından arkadaşlar bilgi verilerse...

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Sayın Başkana da söz vereceğim, biliyorum SPK Başkanımız da istedi, ona da söz vereceğim. Bu konuda ben de biraz çalıştım ama burada oturmam nedeniyle çok fazla görüş ifade edemeyeceğim. Ama gerçekten, finansmanın derinleştirilmesi açısından, finansman altyapısının güçlendirilmesi açısından önemli bir düzenleme olduğunu düşünüyorum.

Evet, Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği temsilcisine söz vereceğim.

Buyurun.

TÜRKİYE SERMAYE PİYASALARI BİRLİĞİ GENEL SEKRETER YARDIMCISI OSMAN İLKER SAVURAN – Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Birliğimiz, Türkiye'deki sermaye piyasasında faaliyet gösteren tüm bankaların, portföy yönetim şirketlerinin, aracı kurumların ve yatırım ortaklıklarının meslek örgütü. Bu anlamda, sermaye piyasasındaki en geniş sivil toplum kuruluşu diyebiliriz. Yaklaşık dört yıl önce bir rapor hazırladık. Raporumuzun ana teması, aracılık sektörünün nasıl geliştirilebileceği, aracı kurumların iş modellerine nasıl katkı sağlayabileceğimizle ilgiliydi. Bu raporda ulaştığımız iki temel sonuç vardı. Bir tanesi, aracı kurumların proje finansman kredisi verebilmesi. Böylece aracı kurumlar pasif tarafta yani kurumsal finansman tarafında elde ettikleri kaynakları aktif tarafta plase ederek, kredi vererek, proje finansman kredisi vererek bir iş modeli geliştirebilirler diye düşündük. Bir diğer önerimiz, bir diğer sonuç ise proje finansman fonu modeliydi. Bir önceki maddede vardı, hatırlarsanız, borçlanma araçlarıyla ilgili temerrüt sıkıntıları olabiliyor şirketlerden kaynaklanan dolayısıyla dedik ki: Belki yatırımcılar doğrudan yatırımın kendisine, projenin kendisine kaynak sağlamayı tercih edebilirler. Dolayısıyla da bir “proje finansman fonu” diye bir kavram olsun ve o fon üzerinden projelere kaynak aktarılsın diye bir model geliştirdik. Bu, az önce belirttiğim gibi, Sermaye Piyasaları Birliğinin kendisinin geliştirdiği, sektörün oluşturduğu bir öneriydi. Daha sonra raporumuzu ve oradaki önerilerimizi Sermaye Piyasası Kurulumuza taşıdık. Ardından, Antalya’da bir ortak akıl toplantısı yaptık, Sapanca’da yine, Sermaye Piyasası Kurulu temsilcilerimizle birlikte bir çalıştay yaptık. SPK yetkililerimiz de benimsedi önerimizi ve şu an bu aşamaya kadar getirdik önerimizi. Dolayısıyla, aslında, şu an Komisyonun gündeminde olan teklif, sektörün ortak aklıyla oluşmuş, sözü ve ruhuyla aslında sektörün benimsediği bir öneridir. Kanal İstanbul tartışmalarını falan bir tarafa bırakarak söylüyorum, burada sadece kamunun altyapı projelerinin desteklenmesi değil, bir tekstil şirketinin makine alımını da bir proje finansmanı olarak biz varsayıyoruz, onun da finansmanının bu modelle mümkün olabileceğini varsayıyoruz.

Biz Birlik olarak, sektör olarak teklifi desteklediğimizi arz ediyoruz.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Teşekkür ediyorum.

Şunu da ifade edeyim: Bu alanda OECD, Dünya Bankası gibi kuruluşların da çalışmaları var, özellikle bu proje finansmanının yaygınlaştırılması noktasında. Tabii, Türkiye ölçeğine baktığımızda aslında büyük ölçekli yatırımların önemli bir kısmının da banka kredileriyle gerçekleştiğini görüyoruz. Hâlbuki finansman alanının –sizin de ifade ettiğiniz gibi- genişletilmesi gerekir diye düşünüyorum.

Zannedersem SPK Başkanımız söz istiyor.

Buyurun.

SPK BAŞKANI ALİ FUAT TAŞKESENLİOĞLU – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Dün uçakta gelirken Sayın Milletvekilimiz Garo Paylan Bey’le birlikte gelmiştik, uçakta da sordu bana Kanal İstanbul’la ilgisini, kitle fonlaması şeklinde sordu. Ben orada ona da bilgi verdim. Kitle fonlamasında zaten toplanabilecek rakamın sınırlı olduğunu ve küçük yeni girişimlerin finanse edilmesi amacıyla yapıldığı bilgisini verdim. Sonrasında dün, Komisyonla görüşürken arada, Komisyona girmeden önceki şeyde görüştüğümüzde, proje finansman fonunun Kanal İstanbul için yapıldığını söyledi. Ben yine gerekli bilgileri verdim, sektörden geldiğini söyledim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Olmayacağını mı söylüyorsunuz?

SPK BAŞKANI ALİ FUAT TAŞKESENLİOĞLU – Yani bu konunun gelmesinin Kanal İstanbul’la ilgisi yok.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yani Kanal İstanbul yapılamaz mı?

SPK BAŞKANI ALİ FUAT TAŞKESENLİOĞLU – “Yapılır, yapılmaz” a bir şey demiyorum, bu bizim gündemimize gelmiş değil. SPK olarak bu çalışma yapılırken bizim gündemimizde böyle bir konu yoktu, ben bunu bilhassa bildirmek istiyorum.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Yapılabilir tabii ama bu amaç için geldiğini söylemeniz...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama zamanlama manidar Sayın Başkan.

SPK BAŞKANI ALİ FUAT TAŞKESENLİOĞLU – Ben sabahleyin de sayın milletvekilimize 10 Ağustos 2018’de Türkiye Sermaye Piyasaları Birliğinin bize sunduğu öneriler kitapçığını gösterdim.

Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; ben otuz yıl bankacılık yaptıktan sonra 17 Nisan 2018 yılında Sermaye Piyasası Kurulu Başkanı olarak atandım.

Şimdi, gelişmiş ülkelere baktığımızda, büyümenin finansmanının dengeli bir şekilde para ve sermaye piyasalarından elde edilmiş olduğunu görüyoruz. Ülkemize baktığımızda, Sermaye Piyasası Kurulu 1982’de kurulmuş ve teşkilatlanmış ilk özerk, bağımsız üst kurul olmasına rağmen sermaye piyasaları yeterli bir paya ulaşmış değil, büyümenin yükü, kalkınmanın yükü tamamen bankacılığın üzerinde.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Ne kadar art niyetli bakıyorsun olaylara ya! Sayın Paylan bir kere de pozitif bak ya, bir kere de pozitif bak ya!

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkanım, latife yapamaz mıyım?

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Latife değil, her zamanki hâliniz ya, lütfen ya!

SPK BAŞKANI ALİ FUAT TAŞKESENLİOĞLU – Sayın Başkanım, ben göreve başladıktan sonra hayırlı olsun ziyaretlerine gelen, tanışmaya gelen gerek Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği Yönetim Kurulu üyesi olsun, gerekse diğer paydaş STK’ler olsun, ilişkide olduğumuz şirketler olsun, hepsine şunu söyledim: Yani bizim elbirliğiyle sermaye piyasalarının hak ettiği yere gelmesi için birlikte çalışmamız lazım. Önerilerine, fikirlerine, desteklerine açık olduğumuzu söyledim. Sermaye Piyasaları Birliğinden rica ettim koordineli olarak çalışma yapılmasını. Onun neticesinde bize Ağustos 2018’de 38-40 eylem planından oluşan öneriler setiyle geldiler. Bunların uygulanabilirliği üzerinde çeşitli çalıştaylar yaptık, Birlikten gelen arkadaşımız da söyledi. İkincil düzenlemelerle yapılabilir gördüklerimizi biz düzelttik, kanun seviyesinde olabilecekleri sayın vekillerimize ilettik, onlarla çalıştık ve proje finansman fonu da dediğim gibi, Birlikten gelen arkadaşın da söylediği gibi 10 Ağustos 2018’de bize iletilen bu kitapçıkta yazılan şeyde var.

Kanal İstanbul’la ilgili bugüne kadar gündemimize gelmiş bir şey yoktur, bunu vurgulamak istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama...

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Şimdi, öyle bir niyetim olsa... Sayın Hancıoğlu söz istedi, ona söz vereceğim. Yani şimdi her şeyde bir... Ne olur, ara veririm yani yetki bende. Yani niye bunu bu şekilde şey yapıyorsunuz ki? Yani eğer yoksa çoğunluk ara veririm. Doğru değil mi?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Samimi olduğunuz için teşekkür ederim.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Estağfurullah.

Sayın Hancıoğlu, buyurun.

NESLİHAN HANCIOĞLU (Samsun) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Ben de BDDK, SPK, buradayken, bankacılığı konuşurken kendim de emekli bir banka müdürü olarak çok rahatsızlık duyduğum bir konuyu dile getirmek istiyorum, buna hep bir cevap aradım, ne yazık ki bulamadım ama burada da herkes bir aradayken çok sormak isterim. Şöyle ki: Biliyorsunuz,

ülkemizdeki pek çok banka tamamen ya satıldı ya da yarısı yabancılara satıldı, bizler de ne yazık ki bu dönemlerde “Şu rakama Yunanlılara satıldı, bu rakama oraya satıldı.” derken alkışladık çok iyi bir manada. İsim vererek de söyleyebilirim, Denizbank tamamen yabancılaştı biliyorsunuz. Ama kendi bölgemde -ben Samsun Milletvekiliyim- tüm çiftçilerin arazileri, bilirsiniz, Karadeniz’de daha parçalanmamıştır, baba, dede, ata üzerinedir araziler, bunlar tamamen ipotek altına alındı bu bankalar tarafından. Tabii ki biliyorsunuz ülkemizdeki durumu da çiftçi borcunu tamamen kapatamıyor ya da o gün kapatıyor, tekrar o bankadan kredi kullanıyor. Benim merak ettiğim, tamam, çiftçinin borcu devam ediyor. Bu yabancı banka yarın buradan çekip gittiğinde bu araziler ne olacak, kimlere satılacak, bu konuda ne yapılacak çok merak ediyorum, bu yüzden sormak istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Sayın Paylan, buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Mustafa Bey, bir sorum var, SPK Başkanımız da cevaplayabilir. Şimdi, işlerin yolunda gittiğini burada anladım da işler yolunda gitmezse bu proje finansman meselesiyle ilgili de bir durumu anlatabilir misiniz. Yani diyelim bir projeye girildi, finansmanla ilgili, buna “PDMK” diyeceğim, “VDMK” yerine. “VDMK” biliyorsunuz öbürkünün adı, kısaltılmışı. Bu da “PDMK”, yolunda gitmedi. Projeye dayalı menkul kıymet alanlar -yani proje yarıda kaldı, durdu, işlemedi- nelerle karşı karşıya kalabilirler? Çünkü bu kitlesel bir durum da arz edebilir biliyorsunuz. Yani bu illa küçük yani yabancı 5 yatırımcıya gidecek diye bir şey yok. Öyle değil mi, bir sınır yok burada; kitleselleşip 100 bin ortağa da 100 bin kişiye de borç verebilir, “PDMK” alabilir yani. Bununla ilgili onlara koruyacak ne tip mekanizmalarınız var, bununla ilgili bir proje... Hani az önce dediniz ya, kitle fonlamasıyla ilgili bir kurul olacak, değerlendirme kurulu. Şundan dolayı söylüyorum: Yani bir kurul olacak mı? Diyelim ki Kanal İstanbul Projesi’ni örnek olarak vereyim yine. Şimdi, böyle bir fikri var Sayın Cumhurbaşkanının. Bu “PDMK”a girmeden önce bir kurul “Ya bu proje iyidir, hoştur, Türkiye’nin yararınadır, yararına değildir.” gibi bir değerlendirme yapacak mı? “Bir geleceği vardır, batır, çıkar, para kazanır, kazanmaz?” diye bir değerlendirme raporu olacak mı, olacaksa kim yapacak bunu?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Bu madde öyle bir madde değil.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, hayır ama bu madde öyle bir madde. Çünkü projeye ortak olacak vatandaşlarımızın bilgilendirilmesi gerekir. Değil mi, bu projeye ortak olacaksam benim bilgiye sahip olmam gerekir?

SPK HUKUK İŞLERİ DAİRE BAŞKANI FAİK METİN TİRYAKİ – İzahnamede yapacaktır.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – İzahnamede yapacaktır ama bir kamu otoritesinin de bunu değerlendirmesi gerekir diye düşünüyorum.

SPK HUKUK İŞLERİ DAİRE BAŞKANI FAİK METİN TİRYAKİ – SPK’nin denetiminde zaten.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama içerik değerlendirilmesi anlamında söylüyorum, yalnızca rakamlar anlamında değil. Hani dediniz ya, kitle fonlamasıyla bu değerlendirilecek, öyle değil mi, öyle söylediniz. Onu değerlendirecek yine bir heyet olacak mı? Yani “Bu proje iyidir, hoştur, tutabilir, fizibildir, değildir.” gibi bir değerlemeye tabi olacak mı ve bu değerlendirmeyle ilgili vatandaş bilgilendirilecek mi yani kamuoyu ve borç vermeyi düşünenler, bu varlıktan almayı düşünenler de bilgilendirilecekler mi? Bir de proje yolunda gitmediğinde neler olabilir, nelerle karşı karşıya kalabilir bu projeden tahvil alanlar yani menkul kıymet alanlar nelerle karşı karşıya kalabilirler, bilgilendirirseniz sevinirim.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Faik Bey, sözü size veriyorum, buyurun.

SPK HUKUK İŞLERİ DAİRE BAŞKANI FAİK METİN TİRYAKİ – Saygılarımla efendim.

En sondan itibaren cevap vermeye çalışacağım efendim.

Öncelikle, izahnamede her şey tek tek açıklanıyor. Hangi mal varlığı gruplarının bu projenin içinde olduğu, eğer proje kapsamında proje gerçekleştirilmezse toplanan paranın ne şekilde nemalandırılacağı, eğer gerçekleşmezse hangi oranda iade edileceği, bunlar zaten mevcutta da bizim varlığa dayalı menkul kıymetlerde, kira sertifikasında, hepsinde olan şeyler, bunların hepsi tek tek izahnamede yer alıyor. Her yatırımda olan bir risktir o projenin gerçekleşmemesi, yüzde 10 getiri varken daha düşük bir getirinin olması veya çok daha fazla getiri getirmesi sermaye piyasasının zaten bir gereğidir, yüzde 100 garanti verilmesi hiçbir zaman mümkün değildir. Kurulumuzda yapılan incelemelerde şirket, proje finansmanı geldiği zaman izahnamesini bize sunar, biz eksiklikleri gördüğümüz zaman düzelttiririz, gerekirse değerlendirme raporları aldırırız, belli eşik değerleri geçiyorsa. Tekrar her şey düzenlendikten sonra... Bunların hepsi de kamuya açıklanır düzenli bir şekilde. Kurulumuz uzmanlarınca bunlar uygun görüldükten sonra kurulun onayına sunulur, kurul da bunu kabul ettikten sonra kamuya açıklanır. Sanırım sorularınızın cevabı bu.

Diğer sorular da bu varlığa dayalı... Aslında bir menkul kıymetleştirme ve fon. Nedir? Projenin gelirinin araya bir aracı girmeden yatırımcıya gitmesidir. Klasik sistemde banka mevduat toplar veya yurt dışından sendikasyon kredisi bulur bir projeye verir, daha doğrusu yükleniciye para verir; bu bir esneklik sağlamaz, çok dar bir şeyle gider ama doğrudan, sadece aracı kişi, komisyon, fon sağlayan ile fonu talep edenleri bir araya getiren kişi, sistemin özü bu. Dolayısıyla esneklik biraz buradan geliyor, biraz da bireysel emeklilik fonlarından geliyor. Bireysel emeklilik fonları bugün parça parça para topluyor, yirmi, otuz sene sonra bir toplu ödeme yapıyor. Bunların, bu parayı yirmi sene, otuz sene boyunca bir araca bağlaması lazım. Ülkemizde bunun eksikliği var, böyle bir araç yok. Dünyada da hani son derece az ve dünyada da bu amaçla yapılıyor. “Bu haciz, ihtiyati tedbir uygulanamaz kamu alacakları dahi olsa yapılamaz.” maddesi, tedbir maddesi; bizim varlığa dayalı menkul kıymetler, yatırım fonları, kira sertifikaları için maddelerimizde var. 2499 sayılı Kanun’da da vardı efendim. Amacı bu yatırım fonunun mal varlığının ayrı olması yani proje yüklenicisinin borcundan dolayı haczedilemez, aracı kurumun borcundan dolayı haczedilemez anlamında. Yoksa fonun kendisi zaten bir vergi mükellefi.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Orada bir ayrıştırma var yani yükleniciyle hiçbir ilgisi yok bu şeyin. Ne varlıkları ne borçları...

SPK HUKUK İŞLERİ DAİRE BAŞKANI FAİK METİN TİRYAKİ – Onu ayırıyoruz biz. Onun için böyle bir madde var.

Arz ederim.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Teşekkür ediyorum.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Ben bir sorumun cevabını alamadım Başkanım.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Arkadaşlar, 31’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Başkanım, benim de bir sorum vardı yani sorularımın bir kısmının cevabını aldım ama...

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Hangisini alamadınız?

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Kamu alacaklarıyla ilgili.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Kamu alacaklarıyla ilgili neydi sorunuz?

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Sorum şuydu: 7’nci maddede “kamu alacaklarının tahsili amacı da dâhil olmak üzere” diye bir ibare var. Ben bunu anlamak...

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Faik Bey, buyurun...

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Başkanım, mikrofonumu açarsanız, kayıtlara geçmesi açısından...

Şimdi bu kamu alacakları sistemde önceliklidir. Kamu alacaklarının da tahsil amacı dâhil olmak üzere dediğimiz zaman –gerçekten anlamak için soruyorum- bir kamu zararı oluşmayacak mı burada ve oluşabilecek bir kamu zararının etki analizini yaptınız mı bu maddeyi buraya koyarken? Diğer maddede de vardı aynı şey.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Buyurun Faik Bey.

SPK HUKUK İŞLERİ DAİRE BAŞKANI FAİK METİN TİRYAKİ – Buradaki “Kamu alacakları için haciz yapılamaz.” ifadesi, yüklenicinin vergi borcu için yatırım fonunun mal varlığına gidilemez anlamında, yoksa yatırım fonunun kendi vergi borcu için gidilemez değil.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Tamamıyla yatırımcının hakkını hukukunu koruyan bir ifade oradaki ifade yani yatırımcıyı “on the safe side” dedikleri emin tarafta tutuyor yani yatırımcı ile yükleniciyi birbirinden ayırıştırıyor ki yüklenicinin herhangi bir şekilde borcu olur, varlığı yok olur, vesaire, onunla ilişkilendirmiyor ki özellikle şunu da ifade edeyim: Emeklilik fonlarının tek bir hedefi vardır, uzun vadeli nakit bir giriş olsun isterler. Emeklilik fonlarının temel hedefi, amacı budur. işte bu proje finansmanı da aslında önemli bir enstrüman diye düşünüyorum bu emeklilik fonları için.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Çok açık değil ama. Onu biraz daha iyi mi ifade etmek lazım acaba?

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – 31’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

34’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

32 ve 33’üncü maddenin birlikte görüşülmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Maddeleri okutuyorum:

MADDE 32- 6362 sayılı Kanunun 52 nci maddesinin beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(5) Fon; tapu ve diğer resmi sicillere tescil, değişiklik, terkin ve düzeltme talepleri dâhil olmak üzere her türlü sicil işlemleri ile ortağı olacağı limited ve anonim şirketlerin kuruluş, sermaye artırımı veya pay devri işlemleri dâhil her tür ticaret sicili işlemleriyle sınırlı olarak tüzel kişiliği haiz addolunur. Yatırım fonu portföyünde bulunan taşınmazlar, taşınmaza dayalı haklar ve taşınmaza dayalı senetler tapu kütüğüne fon adına tescil edilir. Tapuda, ticaret sicilinde ve diğer resmi sicillerde fon adına yapılacak işlemler, portföy yönetim şirketi ile portföy saklama hizmetini yürüten kuruluşu temsil eden birer yetkilinin müşterek imzalarıyla gerçekleştirilir.”

MADDE 33- 6362 sayılı Kanunun 58 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(8) Fon; tapu, ticaret sicili ve diğer resmi sicillerde tescil, değişiklik, terkin ve düzeltme talepleri dâhil olmak üzere her türlü sicil işlemleri ile sınırlı olarak tüzel kişiliği haiz addolunur. Devrinin geçerliliği bir tapu veya sicil kaydına bağlı olan ve konut veya varlık finansmanı fonu portföyüne alınan

varlık ve haklar, tapu siciline veya ilgili sicile fon adına tescil edilir. Tapuda, ticaret sicilinde ve diğer resmi sicillerde fon adına yapılacak işlemler, fon kurucusu ile fon kurulunu temsil eden birer yetkilinin müşterek imzalarıyla gerçekleştirilir.”

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Sayın Savaş, buyurun.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Sayın Başkanım, konut ve varlık fonlarının tüzel kişiliği yok. Bu fonların, yatırım fonlarının özellikle, konut ve varlık fonlarının ancak bunların uhdesinde mal varlıkları var, taşınır, taşınmaz hisseler var. Ne bileyim, bir patent hakkı var. Bunların mal varlıklarının ticari sicile tescil ettirilmesi gerekiyor. Ancak ticaret sicili bunları muhatap kabul etmiyor. Orada bir karmaşa oluyor, sıkıntı oluyor. Sektörün isteği, talebi doğrultusunda böyle bir düzenleme getirdik. Bu kadar.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Niye muhatap kabul etmiyor?

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Tüzel kişiliği olmadığı için bu fonların, yatırım fonlarının, konut ve varlık fonlarının tüzel kişiliği olmadığı için tapu, özellikle ticaret sicili bunları muhatap kabul etmiyor. Orada sıkıntı yaşanıyor. Tapu kabul ediyor ama tescilde.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Peki bu yasa tüzel kişilik veriyor mu?

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Tüzel kişilik vermiyor ama yetki veriyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Vermediği hâlde diyoruz ki sen bunu kabul et.

SPK BAŞKANI ALİ FUAT TAŞKESEN LİOĞLU – “Ticaret sicili ve tapu işlemlerinde tüzel kişiliği haiz addolunur.” diyor.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Teşekkür ediyorum.

Söz talebi yok.

32’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

33’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

35 ve 36’ncı maddelerin birlikte görüşülmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Maddeleri okutuyorum:

MADDE 35-6362 sayılı Kanunun 91 inci maddesinin başlığı “Kanuna aykırı ihraçlar ile izahnamede yer alan bilgi ve açıklamalara aykırılık halinde uygulanacak tedbirler” şeklinde değiştirilmiş, maddeye ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve diğer fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

“(3) İzahnamede yer alan yatırımcıların yatırım kararını etkileyecek nitelikteki taahhüt ve açıklamalara aykırı davranılması veya taahhütlerin makul süre içerisinde yerine getirilmemesi ve Kurulun ilgili düzenlemelerine uygun olarak taahhüt ve açıklamalarda değişiklik yapılmamış olması halinde, her türlü hukuki ve cezai sorumluluk saklı kalmak kaydıyla, Kurul, ilgililerden aykırılıkların Kurulca belirlenen bir sürede giderilmesini ya da öngörülen işlemleri yapmasını- istemeye, taahhüt ve açıklamalarda değişiklik yapıp yapılmadığından bağımsız olarak, Kurula bu durumun makul bir ekonomik veya finansal gerekçeye dayandığını gösterir belge ve/veya açıklama sunulmadığı takdirde, ihraçtan elde edilen nakit veya diğer varlıkların kullanılmasını engellemek amacıyla kamuyu aydınlatma belgesinde yer alan taahhüt ve açıklamalara aykırı olarak gerçekleştirilen iş ve işlemler için her türlü harç ve teminattan muaf olarak ihtiyati tedbir ve ihtiyati haciz istemeye ya da öngöreceği diğer her türlü tedbiri almaya yetkilidir. Kurul, ihraçtan elde edilen tutarın izahnameye aykırı olarak kullanılması sonucunu doğurduğu tespit edilen iş ve işlemlerin iptali ve elde edilen nakit ve diğer varlıkların

izahnameyi yayımlayan ortaklığa veya kolektif yatırım kuruluşuna iadesi için tespit tarihinden itibaren üç ay ve her halde izahnamenin onay tarihinden itibaren iki yıl içerisinde izahnameye aykırı olarak gerçekleştirilen işlemin iptali için dava açmaya da yetkilidir.”

MADDE 36- 6362 sayılı Kanunun 103 üncü maddesinin birinci fıkrasına “Bu Kanuna” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve bu Kanuna” ibaresi ve fıkraya aşağıdaki cümle eklenmiş, ikinci fıkrasında yer alan “verilir” ibaresi “verilebilir” şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Tüzel kişilere, aykırılığın ağırlığı ve etkilediği mağdur sayısı dikkate alınarak bu fıkranın birinci cümlesinde yer alan miktardan az olmamak üzere bağımsız denetimden geçmiş yıllık finansal tablolarında yer alan brüt satış hasılatının %1’i ile vergi öncesi kârının %20’sinden yüksek olanına kadar idari para cezası verilebilir.”

“(7) Kurul veya bu Kanuna göre görevlendirilenler tarafından ilgili gerçek ve tüzel kişilerden bu Kanun ve ilgili diğer mevzuatın sermaye piyasasına ilişkin hükümleriyle ilgili olarak talep ettikleri bilgi, belge, açıklama ve kayıtları (elektronik ortamda tutulanlar dâhil) süresi içinde hiç veya istenen şekliyle vermeyen veya eksik, gerçeğe aykırı, yanıltıcı nitelikte veren veya açıklamalarda bulunan kişiler ve Kurul veya bu Kanuna göre görevlendirilenlerin görevlerini yapmalarını engelleyen veya zorlaştıran kişiler hakkında birinci fıkranın birinci cümlesinde yer alan miktarda idari para cezası verilir.

(8) Kurula gerçeğe aykırı, yanıltıcı nitelikte bilgi, belge vermek veya açıklamalarda bulunmak suretiyle gereksiz olarak Kanunun 88 inci maddesi uyarınca denetim yapılmasına neden olan kişiler hakkında bin Türk Lirasından Yirmibeş bin Türk Lirasına kadar idari para cezası verilir.”

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Sayın Savaş, buyurun, lütfen.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Bu, SPK’den izinsiz para toplayıp şirket kurulması hâlinde toplanan paranın iadesiyle ilgili bir düzenleme. Paranın bloke edilmesi ve iadesini düzenliyor. Bu düzenlemeyle ayrıca SPK’den izin alarak yine para toplayabilir ancak bu topladığı parayı önceden izin aldığı alanın dışında kullanması hâlinde de eğer ekonomik, makul bir gerekçesi yoksa, dayanmıyorsa toplanan paranın iadesi için dava açıyor, paranın şirkete dönmelerini sağlayan bir düzenleme. Yatırımcı mağduriyetini gideren, yatırımcı lehine olan bir düzenleme.

Diğer taraftan, 36’ncı madde de idari para cezalarını düzenliyor. 2020 yılı içinde idari para cezalarının alt ve üst limitine baktığımız zaman 46 milyar 900 milyon TL olarak, üst limit 586 bin TL, alt limit 46 bin TL. Bunlar şahıs için belki yeterli ancak şirketler için caydırıcılıktan uzak kaldığı arkadaşlar tarafından da söylendi, birlikte değerlendirdik. Bu düzenlemeyle ilave bir düzenleme getiriyoruz. Geçmiş yıllık finansal tablolarda yer alan brüt satış hasılatının yüzde 1’i ile vergi öncesi kârın yüzde 20’si kadar yüksek olan uygulamasıyla ilgili bir hüküm getiriyoruz. Ayrıca, SPK’ye bilgi vermemek suç. Bilgi vermemeyi de idari para cezasına bağlıyor.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim.

Sayın Paylan, buyurun lütfen.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Sayın Başkan, az önce bir örnek vermiştiniz aslında bununla ilgili, bir yerde bir para toplama meselesi olmuş; “Parayı bloke ettik ve iade edeceğiz...”

SPK BAŞKANI ALİ FUAT TAŞKESENLİOĞLU – İade edilecek, evet.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bu madde onu sağlıyor.

SPK BAŞKANI ALİ FUAT TAŞKESENLİOĞLU – Bu madde aslında...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yani şöyle söyleyeyim: Sizin bunu mevcut mevzuatla yapabildiğinizi gördük. Ek olarak ne getiriyor yani mevcut şeye?

SPK BAŞKANI ALİ FUAT TAŞKESENLİOĞLU – Bedelli sermaye artırımlarında şirketler kurula izahnameyle başvurdıkları zaman bir de fon kullanım yerlerini açıklamakla mükellefler.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yok, yok, şunu demek istiyorum: Sayın Savaş şunu söyledi “İzinsiz para toplayanların, parasına el koyup iadesini sağlayacak bu yasa.” dedi.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Evet.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Siz bunu zaten yapabiliyormuşsunuz.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Bu mevcut düzenlemede var.

SPK BAŞKANI ALİ FUAT TAŞKESENLİOĞLU – Sayın Vekilimizde belki dil sürçmesi oldu. İzahnameye aykırı toplanması hususu...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tamam. İzinli olup da izahnameye aykırı para toplayanları mı düzenliyor bu?

SPK BAŞKANI ALİ FUAT TAŞKESENLİOĞLU – Şimdi, şirketler bedelli sermaye artırımını yaptıkları zaman...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Şimdi izinli-izinsizi ayıralım da.

SPK BAŞKANI ALİ FUAT TAŞKESENLİOĞLU – İzinli, izinli.

Kurul kaydında faaliyet gösteren bir şirket bedelli sermaye artırımını yapacağı zaman izahnamesine bu bedelli sermaye artırımından elde edeceği kaynağı nerelere harcayacağını fon kullanım raporunda açıklamak durumunda. Bunu Kamu Aydınlatma Platformu’nda da ilan etmek zorunda. Sermaye artırımını gerçekleştirdikten üç ay sonra da bu paraları nerelere harcadığını yine ilan etmek zorunda. Şimdi, bu maddeye niye ihtiyaç duyduk? Yakın zamanda örneklerini yaşadığımız şeyler oldu.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bir örnek de verin.

SPK BAŞKANI ALİ FUAT TAŞKESENLİOĞLU – Şirketin biri “Ben, bedelli sermaye artırımından elde edeceğim kaynakla yüksek faizli banka kredilerini ödeyeceğim.” deyip bedelli sermaye artırımını gerçekleştirdikten sonra ilişkili taraftan bir mal alımı gerçekleştirdi. Şimdi, bu madde bize böyle durumlarda tedbir alıp o parayı şirkete döndürme, işlemi geri aldırma imkânı tanıyor. Eğer makul, izah edilebilir ekonomik bir gerekçesi yoksa, idari veya cezai bir yaptırım da gerektirmiyorsa paranın şirkete döndürülüp izahnamede öngörülen şekilde kullanılmasını sağlayacak. Mevcut durumda, izahnameye aykırı, fon kullanım raporuna aykırı bir kullanım olduğu durumda bu durum küçük yatırımcıların şikâyetlerine -oldukça fazla sayıda- yol açıyordu. Bir sonraki maddedeki para cezalarının şeylerinde de o var aslında, bu biraz onu da şey yapıyor. İdari şeyi gerektiriyorsa zaten biz orada idari para cezası veya ceza şeyi gerektiriyorsa suç duyurusunda bulunuyoruz.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, teşekkür ederim.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Sayın Başkanım, ben bir ilave yapabilirim miyim?

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Buyurun.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Şimdi, SPK’dan izin alarak para topladı ama bu izin alma gerekçesi olarak para toplarken “Ben yatırım yapacağım, fabrika kuracağım.” dedi ama çok kârlı bir gayrimenkul veya arsa aldı. İzin aldığı dışında bir yatırım yapıyor ama ekonomik gerekçede o aldığı gayrimenkul veya yatırım yaptığı yer çok kârlıysa SPK buna onay veriyor, böyle de bir durum var. “Makul bir ekonomik gerekçe...” derken onu kastediyoruz yani.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Neye göre?

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Kazandığı paraya göre.

SPK BAŞKANI ALİ FUAT TAŞKESENLİOĞLU – Şimdi, fon kullanım formunda dedi ki: “Ben x, y, z bankalarına kredi kapamasında bulunacağım.” Döndü, başka bir borcu öncelik tespit etti, onu kapatmak durumunda kaldı. Onun makul bir açıklaması var.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Olur ama verdiğiniz örnek doğru bir örnek değil bence. Arsa aldı, fon kapatmak için para topladı...

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Aldı, sattı diyelim veya hemen nakde...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tamam aldı da arsayı makul gerekçe olarak... Tekrar değerlendirilecek diye arsayı makul gerekçe sayamazsın ki. Hani, a banka yerine, b bankanın borcunu kapatmışsa bu makul gerekçe sayılabilir ama sizin verdiğiniz örnek sayılamaz bence.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, teşekkür ediyorum.

35’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

36’ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

37’nci maddeyi ve 38’inci maddeyi birlikte görüşmeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

37 ve 38’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 37- 6362 sayılı Kanunun 106 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan “iki yıldan” ibaresi “üç yıldan” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 38- 6362 sayılı Kanunun 107 nci maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında yer alan “iki” ibareleri “üç” şeklinde değiştirilmiştir.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, maddelerle ilgili bir bilgi alalım Sayın Savaş.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Burada piyasa dolandırıcılığı ve bilgi suistimali suçları düzenlenmiş. Malum, maddedeki bu 2 suç evrensel suçlar. Bunların cezaları mevcut düzenlemede iki yıl ile beş yıl arasında düzenlenmiş durumda. Mahkemeler genelde alt sınırdan ceza veriyor, o da iki yıla kalıyor.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararı veriliyor.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararı veriliyor. Beş yıl içerisinde benzer suç işlenmezse, malum, hapse girmiyor. Son beş yıl içerisinde 73 tane mahkeme kararında hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararı verilmiş durumda. Onun için, alt sınırın üç yıla çıkarılmasını burada öneriyoruz. Avrupa Birliğinde de bu dört yıl yani Avrupa Birliğine üye ülkelerde bu alt sınır dört yıl.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – İnfaz yasası üçe çekerse...

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Tekrar çıkaracağız o zaman, tekrar bir düzenleme gerekecek.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Sayın Hamzaçebi, buyurun.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Dün bir açıklama yapılmıştı, onunla ilgili bir bilgi notu istemiştik, Avrupa Birliği ülkelerinde bu uygulama nasıl oluyor şeklinde örnekler vermiştiniz, onunla ilgili bir not istemiştik. Rica ediyoruz sizden “Avrupa Birliğinde bunun sınırı dört yıl.” dediniz. Hangi ülkelerde bu sınır ne kadardır diye bilgilendirseniz memnun olurum.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Tabii.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Sayın Paylan, buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Desteklediğim bir madde ama Avrupa Birliğinin ortalaması dört yıla bizim de dört yıla çıkarmamız gerekir diye düşünüyorum çünkü çok ciddi anlamda böyle suçlar işleniyor. Bu “insider trading” denilen, içeriden öğrenenlerin ticareti... Şimdi, açıkça söyleyeyim, bu kavramı da Türkçe kavramlara yerleştirmemiz için...

SPK BAŞKANI ALİ FUAT TAŞKESENLİOĞLU – Bilgi suistimali...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Şimdi, şöyle: “Bilgi suistimali” kavramı acaba oturur mu diye düşünmemiz lazım yani bu “insider trading”in yerini tutar mı diye. Yani “bilgi suistimali” anlatmıyor “insider trading”i. İçeriden bilgiyi alıp bunu suistimal etmek. Bu anlamda da bence SPK’mizin Türkçe kavramların oturması için onları karşılayabilecek Türkçe kavramları bulması gerekir diye düşünüyorum.

Bu madde, önemli bir madde, en azından hükmün açıklamasının geri bırakılmayacak kadar, hapse girmeyi öngören bir düzenleme olması anlamında desteklediğimizi söyleyebilirim.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Sayın Katırcıoğlu...

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Doğrusunu isterseniz, ben maddelerle ilgili değil ama teklifin sonuna geldiğimiz için birkaç cümle etmek istiyorum yaptığımız işle ilgili olarak.

Doğrusunu isterseniz, yaptığımız iş iktisatta “finansallaşma” denilen bir konuyla ilgili. Yani ülkede bankacılık sektörünün ekonomide daha fazla finans imkânları yaratamamasının bir açılımı olarak finansın önündeki engelleri kaldırmak ve yeni imkânlar getirmek olarak ortaya çıkan bir süreç bu. Anlaşılan o ki bizde de Hükümetin daha hızlı büyüme veya en azından krizden çıkma konusundaki çabaları finansallaşmayı bir anlamda zorunlu kılmaya başladı çünkü bankacılık sektörü bu hızı ortaya koyacak bir performans göstermiyor.

Şimdi, değerli arkadaşlar, finansallaşma, özellikle ekonomik krizin olduğu Türkiye gibi ülkelerde 2 etki üretebilir. Bunlardan bir tanesi, üretimin artmasına yönelik olmak üzere, eğer sermaye kısıtı var ise üretimin artması yönünde bir olumlu katkıda bulunabilir. Fakat asıl önemlisi ve bizim gibi ülkelerde daha çok gördüğümüz, borçlanmayı artırır ve özellikle gelir dağılımının bozuk olduğu bir ülke olduğumuzu ve ekonomik krizin dibinde dolaştığımızı düşünürseniz, esasında bu yasayla önerdiğiniz kurumların işlemesi hâlinde benim görebildiğim kadarıyla borçlanmanın, yoksul kesimlerin borçlanmasının hızlanacağı kanaatindeyim. Bu, esas itibarıyla, birinci olumlu etkisinin yanı sıra, olumsuz bir etki olarak söz konusu olacaktır.

Şimdi, burada nasıl olacağını bilmiyoruz ama şunu söylemek mümkün: Siz bunu üretimin artması, krizden çıkmamız için bir yeni açılım olarak görüyorsunuz ama bu tam arzu ettiğinizin tersine de sonuç verebilir. Dolayısıyla uyarım olayım arkadaşlar ve kayıtlara da geçmiş olsun. Bu finansallaşma kararları, bu kanunla gündeme gelecek olan kararlar daha fazla kitlelerin borçlandığı ve daha fazla yoksullaşmanın yaşandığı bir Türkiye’yi ima ediyor, arzu ettiğinizin tam aksine olacağının kanaatindeyim.

Bunun da kayıtlara geçmesini istediğim için bu konuşmayı yaptım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Teşekkür ediyorum.

Faik Bey, buyurun.

SPK HUKUK İŞLERİ DAİRE BAŞKANI FAİK METİN TİRYAKİ – Efendim, bu ceza hususu Avrupa Birliğinin 2014/57 sayılı tebliğinde düzenlenmiş bir husus. Onlarda azami-asgari olan belirtilmiş, ifade şu: “...at least maximum for years” yani azami-asgari oran, böyle bir tutar belirlenmiş. Burada “Dört yıl hapis cezası verebil.” diyor. Finlandiya kendi kanununda...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – O dört yıl azami süre mi?

SPK HUKUK İŞLERİ DAİRE BAŞKANI FAİK METİN TİRYAKİ – Azami değil efendim, şöyle açıklayayım: Örneğin, Finlandiya kendi kanununda altı aydan on beş yıla kadar bir şey belirlemiş yani “Dört yıl verebiliyorum.” demiş. Almanya “Dört yıla kadar hapis cezası veririm.” demiş ama hepsi dört yıl verebiliyor.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Aynı şey o zaman.

SPK HUKUK İŞLERİ DAİRE BAŞKANI FAİK METİN TİRYAKİ – İtalyanlar bizimki gibi yapmışlar ve genelde Fransızlar da böyle, iki ila beş yıllık bir ara belirlemişler. Avrupa Birliği diyor ki: “Sen bu suç için dört yıla kadar bir şekilde hapis cezası verebil.” Şu andaki düzenlememiz bunu karşılıyor.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan, tamamlayabilir miyim?

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Buyurun.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Şimdi, o zaman maddede hiçbir şekilde değişiklik yapmaya ihtiyaç yok. Mevcut maddeye göre alt sınırimız da yüksek, iki yıldan beş yıla kadar, bakın, dört yılı da geçmişiz.

SPK HUKUK İŞLERİ DAİRE BAŞKANI FAİK METİN TİRYAKİ – Finlandiya’da on beş yıla kadar efendim.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Anladım da siz üst sınıra dokunmuyorsunuz. Dokunuyor musunuz? Üç yıldan beş yıla kadar, iki yıllık asgari süreyi üç yıla çıkarıyorsunuz, azami süre beş yıl olarak duruyor.

SPK HUKUK İŞLERİ DAİRE BAŞKANI FAİK METİN TİRYAKİ – Doğru.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Avrupa Birliği direktifleri ve Avrupa Birliğine mensup bazı ülkelerin uygulamalarına baktığımızda bizim ceza hükmümüz onlardan hafif değil.

SPK HUKUK İŞLERİ DAİRE BAŞKANI FAİK METİN TİRYAKİ – Hafif değil.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Değil tabii ki ama Komisyon doğru bilgilendirilirse doğru kararlar verir, yanlış bilgi verilirse “Avrupa Birliğinde alt sınır dört yıl.” dersiniz biz hepimiz duralarız. Onun için ben ilave bilgi isteme ihtiyacını duydum çünkü mantıklı gelmedi bana.

Bizim üniversitede borçlar hukuku hocamız Safa Reisoğlu şunu demişti bize: “Çocuklar bir şeyi önce aklınıza, mantığınıza vurun, ona uygunsa kanuna uygundur, hukuka uygundur; ona uygun değilse hukuka aykırıdır.” Şimdi, bu bana hukuka uygun gelmedi, Avrupa Birliğinin alt sınırı dört yıl. Varsayalım ki Avrupa Birliğini takip ediyoruz. Avrupa Birliğini acaba her konuda takip ediyor muyuz yani? O sizin cevap vereceğiniz bir konu değil tabii ki siz bürokratsınız.

Yasa, yasakçı bir yasa olmuş, cezalar çok ağırlaştırılmış. İlk başta, görüşmeler sırasında belirttiğim endişemi bir kez daha ifade etmek istiyorum: Bu kadar yasakçı, bu kadar ağır cezaları içeren bir yasa korkarım ki finans kuruluşlarını, bankaları bir çekingenliğe iter ve kredi piyasalarına kredi vermekten kaçınabilirler, bireysel kredilere, tüketici kredilerine yönelirler, risk almaktan kaçınırlar.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, 37'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bir önergemiz var, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan kanun teklifine aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Abdüllatif Şener

Bülent Kuşoğlu

Emine Gülizar Emecan

Konya

Ankara

İstanbul

Cavit Arı

Kamil Okyay Sındır

Antalya

İzmir

Madde - Bankacılık Kanunu'nun geçici 2'nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Geçici Madde 2 - 12.05.2001 tarihli ve 4672 sayılı Kanunun geçici 2'nci maddesinin (a) fıkrası hükmü uyarınca genel hükümlere göre tasfiye edilmekte olan Özel Finans Kurumlarının tasfiyesi Fon tarafından yürütülür. Genel hükümlere göre atanmış olan tasfiye memurlarının görevi bu kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle sona erer. Özel Finans Kurumlarının tasfiyesi Fon tarafından tamamlanır. Fon söz konusu Özel Finans Kurumlarının tasfiyesine ilişkin olarak bu kanun ve diğer kanunların kendilerine vermiş olduğu görev ve yetkilere sahiptir.”

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Sayın Şener, buyurun lütfen.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Değerli arkadaşlar, bu önergenin metninden de anlaşıldığı gibi, İhlas Finans alacaklılarının, mudilerinin paralarını alabilmelerine yönelik olarak yapılan bir düzenlemeyi içermektedir. On dokuz yıldır tasfiye edilmiş olmasına rağmen, henüz tasfiyeyi tamamlamış bir tasfiye kurulu vardır çünkü tasfiye kurulu Ticaret Kanunu hükümlerine göre kurulmuştur ve tasfiye kurulunun başında İhlasın sahipleri ve temsilcileri vardır, mudilerin parası üzerinde saltanat sürmektedirler, tasfiyeyi yapmamaktadırlar, sürekli sürüncemede bırakmaktadırlar hatta içi boş şirketlerden temlikler yapmak suretiyle de kâğıt üzerinde, bir taraftan da yirmi yıldır para yatırımlar sürekli ölmekte olduklarından borçlar azalıyor gibi göstermektedirler. Şu anda kendi resmî açıklamalarına göre hâlen de 180 milyon dolar bu mudilerden dolayı ödenecek, ödenmesi gereken para var. Yani bunun bir çözüme kavuşturulması lazım. 2005 yılında Bankacılık Kanunu'nu çıkarırken bir şeyi çok bilinçli olarak düzenledik, 2005 yılına kadar “özel finans kuruluşları” tabiri kullanılmaktaydı. Aslında ödedikleri kâr payları faiz oranlarına denk düşmektedir -hâlen de öyledir- ama yaptıklarının faiz ödemesi olmadığını, kâr payı ödemesi olduğunu ısrarla ifade ediyorlardı. Biz, özel finans kuruluşu gibi bir kafa karışıklığına meydan vermemek için Bankacılık Kanunu'nun içerisine aldık bu kuruluşları ve “katılım bankacılığı” ismini bilerek verdik, siz de bankasınız anlamında. Bankaysa bankaların tasfiyesiyle ilgili hükümlere tabi olması lazım, burada da bir çelişki var. Bankacılık Kanunu bunu düzenlemiş, finans kuruluşları artık katılım bankacılığı olmuş, herhangi bir banka tasfiye edileceği zaman doğrudan doğruya TMSF tarafından yürütülmektedir, o hâlde bu yirmi senedir tasfiyesi Ticaret Kanunu'na göre tamamlanamayan İhlas Finansın da Bankacılık Kanunu hükümlerine göre TMSF tarafından tasfiye edilmesi, mudilerinin alacaklarına kavuşması gerekir diye düşünüyorum ve bu maksatla verilmiş bir önerge. Olumlu bakacağınızı umut ediyorum. Bu sürekli takip etmemiz, kovalamamız gereken bir konudur. Bunu da arz ederim.

Sağ olun.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Ancak ben şunu da ifade edeyim: Hazine ve Maliye Bakanlığımız en azından bu konuyla ilgili bir çalışma yaparsa iyi olur diye düşünüyorum. Bu konunun çalışılmasında yarar var çünkü vatandaşlarımızın mağduriyetinin önemli olduğunu da düşünüyorum.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Sayın Başkan...

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Buyurun.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Gerçekten bu toplumsal bir yara hâline gelmiştir hepimizin içinde. Bu yarayı tedavi edememekten dolayı şahsen ben bir eziklik duyuyorum. Parlamentomuz bu konuya Bakanlığın öncülüğünde bir çözüm bulmalı. Hani kuş desen kuş değil, deve desen deve değil misali; adı her ne kadar o gün “finans kurumu” olarak geçse bile, 2005 yılından bugüne verilen fırsatı o şirketin yetkilileri kullanmamış, tasfiye etmemiş ve binlerce mağdur insan ve aile var. Devlet, bu soruna bir çözüm bulmalı. Bugün geldiğimiz noktada da madem Bankalar Kanunu’na tabi bu finans kurumları da burada TMSF’nin görevlendirilmesi makuldür diye düşünüyorum. En azından toplumun kanayan bu yarasına hep beraber bir çözüm bulalım.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Ama burada tabii, teknik bir çalışmanın mutlaka yapılması lazım. Bu çalışma neticesine göre de bir yol haritasının belirlenmesi yerinde olur diye düşünüyorum.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Evet, aynen katlıyorum.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Sayın Çakır, buyurun.

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Şimdi, yani bu konu benim de bankacılık süreci içerisindeki hayatımda en çok zorlandığım alanlardan biri.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – İhlasta mı çalıştınız?

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Hayır, İhlasta çalışmadık elhamdülillah ama İhlasın sıkıntısını bir finans kurumunda çalışan bir arkadaşınız olarak çok çektik ama tabii, İhlasın 2005’teki kanundan önce tasfiye sürecine girdiğini bilmek lazım; bir.

Bir de onların ilan ettiği 180 milyon dolar rakam gerçek bir rakam mıdır, ona da bir bakmak lazım; onun da bilinmesi lazım. 2005’teki kanun çerçevesinde İhlası buraya taşıyabilir miyiz; onu da bir değerlendirmek lazım. Ama tabii, Cemal Bey’in de söylediği şey çok doğru, gerçekten üzerimizde bir sıkıntıdır bu aslında, kamunun üzerinde bir sıkıntı, bir yük olarak duruyor. Ama tabii, onun çözümüyle ilgili olarak hangi ortak paydayı yakalayarak yola devam edeceğimizi de bulmamız lazım ama dediğim gibi, ben hâlâ o rakamın o rakam olduğundan da emin değilim çünkü borçların bir kısmı farklı adlar adı altında devredilmiş gözüküyor yani sanki ödenmiş gibi gözüküyor, ana borçtan düşmüş gibi gözüküyor, bu tür şikâyetler de var. Bir genel değerlendirme yapmak lazım.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Sayın Hamzaçebi...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Konu, İhlas Finans mağdurları olunca benim de söyleyeceğim birkaç cümle var: Dün burada ifade etmiştim. 2005 yılında Bankacılık Kanunu görüşmeleri sırasında bu önerenin bir benzerini ben Komisyonda vermiştim, Komisyonda kabul edilen önergeyle tasarı metnine dâhil olan bu düzenleme, Genel Kurulda daha sonra iktidar partisinin çoğunluk oylarıyla tasarı metninden çıkarılmıştı. Sonraki dönemlerde benzer mahiyette bu önergeyi çeşitli yasalar vesilesiyle tekrar verdim.

Son olarak, bu yasama döneminde İç Tüzük'ün 37'nci maddesine dayanarak vermiş olduğum bir kanun teklifini kırk beş günlük süre içerisinde Plan ve Bütçe Komisyonunun ele almamış olması nedeniyle Genel Kurula getirdim, Genel Kurulda gerekçelerini açıkladım. Zamanında 1 milyar dolara yakın bir paraydı bu, 100 bini aşkın vatandaşın parası vardı İhlas Finans Kurumunda. Zaman içerisinde bu rakam eritildi ama hukuken bir eritmeden söz etmek de mümkün değil. Birçok vatandaş mecbur kalarak devre mülk vesaire gibi şeyleri almak zorunda kalmış. Çoğuyla konuştum. Örneğin, Yalova'da devre mülk alan vatandaş bana şunu dedi: "4 tane devre mülk aldım. Bunların yıllık aidatları elde ettiğim gelirle karşılanmıyor. Aidatlarından kurtulmak için aidat parasına buraları devretmek istiyorum, alan hiç kimse yok." Bu, gerçekten büyük bir yara. Sayın Başkanın da ifade ettiği gibi, bu, ele alınmalı, çözülmeli; bu vatandaşlara bir mutlu haber verilmeli.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Sayın Şener, buyurun lütfen.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Evet, söz alan arkadaşlarımız ve Sayın Başkan bu sorunun çözümlenmesi gerektiği konusunda görüş birliği içerisinde. Siyasetin bu noktaya gelmiş olmasından büyük memnuniyet duyuyorum. 2005 yılında Bankacılık Kanunu çıkarılırken bu düzenleme düşünülmüştü fakat Genel Kurulda çıkarılması yani iktidar iradesiyle olmuştur. Onun ayrıntısına girmek istemiyorum sizi korkutmamak için. Ama o günkü konjonktür çok farklıydı, şimdi o konjonktür yok. Bu konu makul bir şekilde hazırlırsa, çalışılırsa, üzerinde değerlendirme yapılırsa yani Sayın Cumhurbaşkanından ilgili bakanlara, BDDK ve TMSF'ye varıncaya kadar herkesin görüş birliği içinde olabileceği bir çözümün çıkacağı kanaatindeyim çünkü neden engellendiğini biliyorum, o koşul bugün yok, artık daha rahat bakılabilir.

İkincisi: Buradaki bu tasfiyeden dolayı kamunun üzerine hiç yük gelmiyor. Yani o günkü koşullarda İhlasın mal varlığının yarısıyla bütün borçlar bitiyordu. Şimdi muhtemelen bu oran daha da düşmüş olabilir, üstelik daha da rahat ödenebilecek bir konuma gelmiş olabilir. Burada BDDK Başkanımız yok ama yetkililer var, onları da bilgilendirmek suretiyle, TMSF'yi de bilgilendirmek suretiyle...

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Sayın Nebati burada. Herhâlde bu konuda teknik bir çalışmayı arkadaşlarla birlikte yaparlar diye düşünüyorum.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Ki o günlerde BDDK ve TMSF hazırlamıştı zaten bu düzenlemenin nasıl yapılması gerektiğiyle ilgili ön çalışmayı. Teknik olarak da o günkü TMSF Başkanımızla uzun uzun konuşmuştuk Ahmet Ertürk'le ve bu işin TMSF tarafından çok rahatlıkla çözüleceğini... Hatta "Üç ay içerisinde bütün paraları öderiz." demişti. Bunu burada bırakmayalım, her ne kadar önergemiz reddedilmiş olsa da bunu bir başlangıç sayalım, iktidar partisi kendisi de hazırlayabilir ama bir sorun çözülsün diyorum.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Evet, teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkan, ben kapanış sözü istiyorum. Ne zaman vereceksiniz? Bir son söz istiyorum.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Bir saniye efendim.

Değerli arkadaşlar, 39'uncu maddeyi okutuyorum:

MADDE 39- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Evet, söz talebi yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

40'ıncı maddeyi okutuyorum:

MADDE 40- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli arkadaşlar, görüşülmekte olan teklif metninde kanunların hazırlanmasında uygulanan esas ve usuller çerçevesinde kanun tekniğine uygunluğunun sağlanması için gerekli düzenlemelerin yapılması ve madde numaralarının yeniden düzenlenmesi, önergelerle yapılan değişikliklerin kanun sistematigiine uygun olarak metne yerleştirilmesi, anlama açıklık kazandırılması amacıyla redaksiyona tabi tutulması, yürürlük maddesinin kabul edilen değişikliklere göre yeniden gözden geçirilmesi hususlarında Komisyon Başkanlık Divanına yetki verilmesini; ayrıca, muhalefet şerhlerinin en geç 17 Şubat 2020 Saat 10.00'a kadar verilmesini; özel sözcüler olarak ise İsmail Faruk Aksu, Abdullah Nejat Koçer, Şirin Ünal, Uğur Aydemir, İbrahim Aydemir, Cemal Öztürk, Ayşe Keşir, Mustafa Kalaycı, Mustafa Baki Ersoy, Ekrem Çelebi, Sami Çakır, İsmail Güneş, Bekir Kuvvet Erim, Yaşar Kırkpınar, İbrahim Aydın, Nilgün Ök ve Salih Cora'nın belirlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Paylan'a söz veriyorum, buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkanım, sizden istirhamım: Lütfen, bu usulü bir daha yapmayalım. Yani, bu şekilde... Bir istirhamım şu: Bu tip torba yasa ve herhangi bir yasa görüşmelerini bize çok daha erken bildirmeniz. Yani en azından öngörü olarak dahi olsa “İki hafta sonra bir yasa teklifi gelebilir.” diye Komisyona bildirmeniz, ona göre programlarımızı yapmamız; bu önemli diye düşünüyorum.

İkincisi: Etki analizi olmayan bir yasa teklifini kesinlikle gündeme almamanızı istirham ediyorum. Bir kere bunu geri çevirerseniz emin olun hepsinde gelir.

Diğer bir mesele, Sayın Başkanım, şimdi, buradaki bizim temel meselemiz şuydu aslında: Yani piyasayı konuşuyoruz, ekonomimizi konuşuyoruz; güven meselesi. Şimdi, burada, siyasi partilerin birlikte uzlaştığı bir görüntüde, birlikte bir şey ürettiği görüntüde güven meselesi daha fazla hasıl olabilir. Yani hep beraber, birlikte bir şey ürettiğimizi gösterirsek ele güne karşı, dünyaya karşı da daha fazla güven verebiliriz. Bu anlamda da kaygımız güvenin artırılması ve bu bağımsız denetleyici kurumların görevlerini yapabildiğini gösterebilmemiz, bu güveni sağlamamız. Bununla ilgili de birlikte üretim yapmamız yani o taleplerin yalnızca Mustafa Savaş'a değil, bir kuluçka odasında bütün siyasi partilere sunulmasını, katkıların o aşamada alınması için de sizin tedbir almanızı istiyoruz. Biz de çalışalım. Yani bu fikirler, kamudan gelen talepler bütün siyasi partilere sunulsun, görüşler önden alınsın, bir demlenme alanı olsun diye öneriyorum.

Diğer bir mesele de... Biz sosyal devletiz. Bakın, bu bankacılıkla ilgili sektörün taleplerini yerine getirdik. Sektörün talep ettiği maddeler de var, yürütmenin talep ettiği maddeler de var ama halkın talepleri yok yani bankalara borcu olan milyonlarca vatandaşımızın talepleri yok, efendim, borçlu olan esnafın, KOBİ'lerin talepleri yok. Bu anlamda da biraz sektör, biraz kamu, biraz halk... Sosyal boyutunu dengeleyen torba yasalar, yasalar yapabilmemizi öneriyorum; bu konuda da bütün siyasi partilerin sesini yansıtacak bir iklimi yaratmak sorumluluğunu size bir kez daha hatırlatıyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Sayın Bakan Yardımcımıza söz vereceğim son teşekkür için.

Buyurun.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI NUREDDİN NEBATİ – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Dünden beri görüştüğümüz; piyasaların, özellikle de Bakanlığımızın ilgili kuruluşlarca uzun süredir beklediği alanda bugün Bütçeden geçen maddelerle ilgili teşekkür etmek istiyorum. Özellikle BDDK konusunda uluslararası düzenlemelere uyum sağlanması, kalkınma ve yatırım bankacılığı ile katılım bankacılığının finansman yöntemlerinin geliştirilmesi, önlem planı hazırlanması suretiyle proaktif denetimin öngörülmesi, finansal piyasalarda manipülasyon yapılmasının engellenmesi için idari yaptırımlara tabi tutulması, para cezalarının caydırıcılığının artırılması, “müşteri sırrı” tanımlanarak belirsizliklerin ortadan kaldırılması yöntemiyle -bu sistemin- kurula yetki verilmesi ve faktoring şirketlerinin sermaye yapısının güçlendirilmesi, SPK’de de uygulamadaki sorunların çözümü, alternatif finansman yöntemlerinin getirilmesi, gene SPK’nin yönetim etkinliğinin artırılması ve ek imkânlarla koruma mekanizmasının da yapılıyor olmasıyla önemli bir adım atmış olduk. Özellikle BDDK ve SPK bu konuda -siz biliyorsunuz- yıllardır konuşulan, piyasada beklentileri olan alanlardı, kamu otoritesinin sağlanması, uluslararası uyumun sağlanması noktasında. Ben Plan ve Bütçe Komisyonuna özellikle teşekkür ediyorum.

Bir de İhlas Finansla ilgili... 2001 yılında, Ticaret Kanunu’nun 434’üncü maddesine göre tasfiyeyle başlanmış; anonim şirket hükümlerine göre yürütülen bir çalışma. Tasfiye süreci 2024’e kadar uzatılmış. Ticaret Bakanlığımız bu konuyu takip ediyor. Hâlen aktif pasifinden fazla olduğu için de iflas etme imkânı olmamış ama dediğiniz üzere, burada konuşulan konular üzerinde de biz Hazine ve Maliye Bakanlığı olarak üzerimize düşeni yapar, çalışmalarımızı sizlere de arz ederiz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Sayın Savaş, buyurun.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın)– Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, kamu kurum ve kuruluşlarımızın kıymetli bürokratları ve basımızın değerli temsilcileri; 5411 sayılı Bankacılık Kanunu’nda, 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu’nda, 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu’nda ve 5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu’nda değişiklik yapılmasını öngören kanun teklifimizle ilgili Plan ve Bütçe Komisyonunda alınan kararların hayırlı olmasını diliyorum.

2020 yılı Türkiye için ekonomik alanda bir değişim ve dönüşüm yılı olacaktır. Ülke olarak, tehditlerin ve risklerin dışında çok önemli fırsatlara da sahibiz. Yüce Meclisimizin huzuruna getirdiğimiz kanun teklifimiz de bu fırsatlara olumlu katkılarda bulunacak yeni bir düzenleme olacaktır.

Kanun teklifinin hazırlanmasında, değerlendirilmesinde, Komisyon çalışmaları esnasında katkı sağlayan değerli milletvekillerimize, Komisyonumuzun Saygıdeğer Başkanına ve emeği geçen herkese teşekkür ediyorum.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, ben de tüm Komisyon üyelerimize çok teşekkür ediyorum gerçekten son derece verimli ve katkı sağlayıcı görüşlerinden, düşüncelerinden dolayı. Basın mensuplarımıza teşekkür ediyorum. Yine, Sayın Savaş’a, Bakan Yardımcımıza, SPK ve BDDK Başkanımıza, özellikle SPK’den ve BDDK’den gelen tü yönetici arkadaşlarımıza, uzman arkadaşlarımızın her birisine çok teşekkür ediyor, birleşimi kapatıyorum efendim.

Kapanma Saati: 17.26